

การศึกษาและการพัฒนาทฤษฎีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ปริญญานิพนธ์
ของ
พิไลลักษณ์ อ่อนละมูล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

158.05

๗๗๕๑๑

๑.๑

การศึกษาและการพัฒนาวิธีการในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

บทคัดย่อ

ของ

พิไลลักษณ์ อ่อนละมูล

๓ ก.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2546

๒ ๗๖๖๖๔

พิไลลักษณ์ อ่อนละมูล. (2546). การศึกษาและการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการศึกษาให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล, อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดย 1) ศึกษายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัวกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนและหาความสัมพันธ์สำคัญของตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอนและด้านบรรยากาศในครอบครัวที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน / 3) เปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ประชากรที่ใช้ในการศึกษายุทธวิธีในการเรียนเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2545 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 280 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนยุทธวิธีในการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 10 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนและโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบที (t - test for dependent and t independent samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 280 คน โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. บรรยากาศในการเรียนการสอนและบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านบรรยากาศในครอบครัวและบรรยากาศในการเรียนการสอนกับยุทธวิธีในการเรียน มีค่าเท่ากับ .353 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความแปรผันร่วมกัน 12.40 % และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน .194 นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบ ตัวแปรที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนในทางบวกมากที่สุดคือ ตัวแปรด้านบรรยากาศในครอบครัวและตัวแปรที่ส่งผลในทางบวกมากรองลงมาคือ ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมียุทธวิธีในการเรียนสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A STUDY AND THE DEVELOPMENT OF LEARNING STRATEGIES OF MATHAYOM SUKSA III
STUDENTS BY USING BEHAVIORAL GROUP COUNSELING THEORY

AN ABSTRACT
BY
PILAILUCK ONLAMOOOL

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2003

Pilailuck Onlamool. (2003). *A Study and The Development of Learning Strategies of Mathayom Suksa III Students by Using Behavioral Group Counseling Theory*. Master Thesis, M.ED. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Associate Professor Dr. Khompet Chatsupakul, Mr. Chawalit Ruayajin.

The purposes of this research were to study and develop learning strategies of Mathayom Suksa III students by using behavioral group counseling theory. The study was conducted in order to accomplish the following objectives. The first was to examine the level of learning strategies of the students. The second objective was twofold : to study the relationships between the classroom atmosphere variables, the family atmosphere variables and the learning strategies of the students ; and to examine the influence of classroom atmosphere and family atmosphere variables on the students' learning strategies. The third was to compare the students' learning strategies before and after participated in the Behavioral group counseling program. The population of the learning strategies study were 280 Mathayom Suksa III students of Kururatrangsali school in Amphoe Chombung in Changwat Ratchaburi in the second semester of the academic year 2002. The subjects participated in the Behavioral group counseling program were 10 students randomly selected from the population and their scores on the learning strategies were lower than twenty - fifth percentile. The research instruments were the learning strategies questionnaire, the classroom atmosphere questionnaire, the family atmosphere questionnaire and the Behavioral group counseling program. The data were analyzed by Pearson product – moment correlation coefficient, t – test for independent and dependent samples.

The results of the study were as follows :

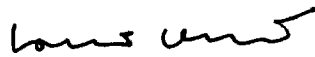
1. The 280 Mathayom Suksa III students' learning strategies were average.
2. Statistically significant positive relationships were found between the classroom atmosphere, the family atmosphere and learning strategies of Mathayom Suksa III students at .01 level. Besides, the correlation between the family atmosphere and the classroom atmosphere was shown by the Multiple R statistic of .353 and significant at .01 level, with 12.40 % of the variability in learning strategies predictable from the stated variables. Analyses also revealed that the family atmosphere and the classroom atmosphere relationships significantly predicted the students' learning strategies in the first and second position.
3. The learning strategies of Mathayom Suksa III students participated in the Behavioral group counseling program significantly increased at .05 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาและการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

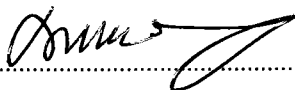
ของ
นางพิไลลักษณ์ อ่อนละมุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 1 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2546

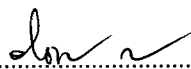
คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นิตระกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ชวลิต รวยเจริญ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร.มิ่งพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จ เพราะได้รับความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ที่กรุณาเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนความรัก ความเมตตา และคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู – อาจารย์ และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำวิจัยชิ้นนี้ และคณะครู – อาจารย์ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (try-out)

ขอขอบคุณครอบครัว พี่ เพื่อนและน้อง ๆ ที่ช่วยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะและคำแนะนำที่เหมาะสม ในยามรู้สึกท้อแท้หมดกำลังใจ กระตุ้นให้ผู้วิจัยมีพลังในการเขียนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ หากผู้อ่านได้รับประโยชน์จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นคุณความดีของ บิดา มารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

พิไลลักษณ์ อ่อนละมูล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	4
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	5
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	9
	เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่ม	9
	ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม	9
	จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม	10
	ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	11
	หลักการให้บริการคำปรึกษากลุ่ม	12
	พลังในการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	14
	บทบาทของผู้ให้คำปรึกษากลุ่ม.....	15
	บทบาทของผู้รับคำปรึกษากลุ่ม	16
	เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	17
	ภูมิหลังของทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	17
	ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์	18
	จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	19
	ลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	20
	หลักการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรม.....	20
	ขั้นตอนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	21
	เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	22
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	23
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	23
	งานวิจัยในประเทศ	24

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน	25
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน.....	25
	ความหมายของยุทธวิธีในการเรียน	25
	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน.....	26
	แนวคิดเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียน.....	26
	ยุทธวิธีในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	28
	หลักการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน.....	28
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน	30
	งานวิจัยในต่างประเทศ	30
	งานวิจัยในประเทศ.....	32
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอน.....	34
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน	34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน	37
	งานวิจัยในต่างประเทศ	37
	งานวิจัยในประเทศ.....	38
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	38
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว.....	38
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	39
	งานวิจัยในต่างประเทศ	39
	งานวิจัยในประเทศ.....	40
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
	การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	41
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	41
	วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	41
	แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน.....	41
	ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน	42
	แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว	43
	ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว.....	44
	แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน.....	45
	ตัวอย่างแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน	46
	การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	47
	โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	47
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	53

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
แบบแผนการทดลอง	54
วิธีดำเนินการทดลอง	54
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
สถิติพื้นฐาน	55
สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5	
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	62
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	62
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	62
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	62
วิธีดำเนินการทดลอง	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	64
การอภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	71
ข้อเสนอแนะทั่วไป	71
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	72
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก	82
ภาคผนวก ข	98
ภาคผนวก ค	116
ประวัติย่อผู้วิจัย	124

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตารางแสดงแบบแผนการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design.....	54
2	ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามห้องเรียน.....	57
3	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	58
4	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	58
5	ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศ ในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน.....	59
6	ตารางแสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	60
7	ตารางแสดงค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของตัวแปรด้าน บรรยากาศในครอบครัว และด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ต่อยุทธวิธีในการ เรียนของนักเรียน	60
8	ตารางแสดงการเปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	61
9	ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน.....	95
10	ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว.....	96
11	ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน.....	97
12	ตารางแสดงคะแนนยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	117
13	ตารางแสดงการเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนรายด้านการวางแผนการเรียนของ นักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	120
14	ตารางแสดงการเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนรายด้านการตั้งใจและเอาใจใส่ใน การเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	121
15	ตารางแสดงการเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนรายด้านการปฏิบัติตามแผนการ เรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	122
16	ตารางแสดงการเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้ คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	123

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
---	----------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษา หมวด 4 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสาระในการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ที่ครูและสถานศึกษาจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นการท่องจำ ทำตาม โดยมีครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเอาชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การรู้จักสืบเสาะค้นหาความรู้ การสนใจใฝ่รู้ การรู้จักแก้ปัญหาและในการจัดการศึกษานั้นประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาจึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543) ซึ่งสอดคล้องกับเสน่ห์ จามริก (2541 : 112 - 113) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เยาวชนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเสริมสร้างความรู้ ความคิด ทักษะ และทัศนคติให้แก่เยาวชน รู้จักตัวเอง รู้จักชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม กล้านำความรู้ความเข้าใจมาแก้ปัญหา และเสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น นอกจากนี้ อุทุมพร ทองอุไทย (2524 : 17 - 21) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ กล่าวคือผู้เรียนสามารถประสบผลสำเร็จในการเรียนตามระดับแห่งความสามารถของเขา

จากแผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540 - 2544 : 52) ได้กล่าวถึง คุณภาพ การศึกษาของไทยในปัจจุบันว่าคุณภาพการศึกษาของไทยอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง เด็กนักเรียนไทยส่วนใหญ่ ไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนเท่าที่ควร มีความรู้ ความสามารถโดยเฉลี่ยอ่อนลงทั้งในกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ในด้านลักษณะการปฏิบัติตนเองทางการเรียน ลักษณะใฝ่รู้ในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

การที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น สิ่งสำคัญที่น่าจะเกี่ยวข้องกับผู้เรียน อาจได้แก่ ยุทธวิธีในการเรียน ความสนใจในการเรียน เขาวนปัญญา สำหรับยุทธวิธีในการเรียนนั้น เป็นแนวทางที่ผู้เรียนปฏิบัติตนทางการเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่ปฏิบัติตามได้ยากในตอนต้น แต่ถ้าปฏิบัติติดต่อกันเป็น เวลานานพอสมควรแล้วยุทธวิธีในการเรียนนั้นก็จะติดเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งยุทธวิธีในการเรียนที่ดี ได้แก่ การแบ่งเวลาสำหรับศึกษาไว้เป็นสัดส่วน เมื่อถึงเวลาเรียนก็เรียน ตั้งใจเรียน พยายามรักษาเวลาและ ทำตารางเวลา ตลอดทั้งปฏิบัติตามตารางเวลาที่กำหนดให้ได้ทุกวัน หาสถานที่ศึกษาที่เหมาะสม บังคับใจ ให้แน่วแน่ต่อการเรียน ทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดให้เหมาะกับความสามารถของตนเอง ตลอดทั้ง พยายามศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทบทวนบทเรียน และมีวินัยในตนเองด้านการเรียน (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์. 2525 : 2)

ยุทธวิธีในการเรียนเป็นเทคนิคหรือรูปแบบเฉพาะของบุคคลที่แตกต่างกันทั้งในด้านการคิด การ เรียนรู้ และการจดจำเพื่อเอาชนะอุปสรรคทั้งหมด ที่บุคคลต้องเผชิญรวมทั้งเป็นการพัฒนาเสริมสร้างความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ยุทธวิธีต่าง ๆ ในการเรียน

สามารถปรับเปลี่ยนใหม่ให้ดีขึ้นตามสภาพแวดล้อมและตามความต้องการ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากประสบการณ์ของบุคคลนั้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จัตรศุภกุล. 2543 : 84 - 85) สอดคล้องกับ สุปาณี สนธิรัตน์ (2530 : 21) ที่กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน จะเป็นตัวกำหนดว่า นักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ระหว่างเรียนอยู่ในโรงเรียน นักเรียนบางคนอาจจะใช้เวลาในชั้นเรียนและในการศึกษาเท่า ๆ กับคนอื่น แต่นักเรียนที่มียุทธวิธีในการเรียนไม่ดีก่อให้เกิดผลเสียอย่างมาก ทั้งในด้านตัวนักเรียนและสภาพการเรียนการสอนของครู ในส่วนตัวนักเรียนนั้นทำให้นักเรียนไม่สามารถมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่าศักยภาพของเขาที่ควรจะเป็นไม่เข้าใจในเนื้อหาของบทเรียน สอบตก เรียนซ้ำชั้นและต้องออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษา

นอกจากนี้ เมเยอร์ (Mayer. 1988 : 11) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น เป้าหมายที่สำคัญที่สุดในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน คือ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน สามารถประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้เพื่อการมีชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

ส่วนการที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น จะขึ้นกับยุทธวิธีการเรียนและการศึกษา (Learning and Study Strategies) ร้อยละ 33 ความสนใจในการเรียน ร้อยละ 25 เชวณปัญญา ร้อยละ 15 และตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 27 ส่วนผู้เรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น เนื่องมาจากวิธีการเรียนที่ผู้เรียนปฏิบัติเป็นประจำนั้น ผู้เรียนจะเรียนไปเรื่อย ๆ ไม่วางแผนการเรียน ไม่ทราบวิธีเรียน วิธีการศึกษาค้นคว้าและขาดความสนใจในการเรียน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จัตรศุภกุล. 2543 : 3 ; อ้างอิงจาก Lindgren. 1969 : 49 – 50)

มาร์แชล (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จัตรศุภกุล. 2543 : 4 ; อ้างอิงจาก Marshall. 1996 : 2347) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศทางการเรียนและยุทธวิธีในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศทางการเรียน กิจกรรมการเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีในการเรียนตลอดทั้งการบริหารการเรียน และ เค็ง (Keng. 1996 : 1996) ได้ศึกษาพบว่ายุทธวิธีต่าง ๆ ทาง การเรียนจะช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนและช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีทัศนคติที่ดีต่อลูก และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การที่เด็กมีบิดามารดาเข้าใจตน ให้ความรักความอบอุ่น และช่วยเหลือในยามที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตที่ดี การที่ไม่มีปัญหาทางบ้านจะทำให้เด็กเรียนได้อย่างเต็มที่ และยังได้รับการสนับสนุนจากทางบ้าน เช่น ให้คำแนะนำเวลาที่มีปัญหาในการเรียน แนะนำเทคนิคต่าง ๆ ในการเรียน (Hurlock. 1967 : 661) ซึ่งสอดคล้องกับ ซอง และแฮทตี (Song and Hattie. 1984 : 1267 – 1281) ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ถ้าสมาชิกในครอบครัวของบ้านใดมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีความผูกพันกัน ไม่สร้างความหวาดวิตกให้กับสมาชิกครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวไม่เคร่งเครียด ก็จะทำให้สมาชิกของครอบครัวนั้นมีความพร้อมและมีสมาธิที่จะเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในที่สุด

นอกจากนี้ เพรสคอตต์ (Prescott. 1961 : 14 – 15) ได้ศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านการปรับตัว ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน ด้านวัฒนธรรมและสังคม แต่ละตัวแปรจะส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนแตกต่างกัน บางตัวแปรเป็นตัวส่งเสริม แต่บางตัวแปรเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และถ้าหากตัวแปรใดเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ก็อาจจะทำให้นักเรียนไม่อาจใช้ความสามารถได้เต็มที่ตามความสามารถ

ที่มีอยู่

ในด้านผู้เรียนนั้น เรนท และ ลาร์เซน (Wrenn and Larsen, 1969 : 5 – 11) กล่าวว่า ในการศึกษาเล่าเรียน ผู้เรียนจะต้องรู้จักวางแผนการเรียน แบ่งเวลาเรียน มีสมาธิในการเรียน ตั้งใจเรียน รู้วิธีการอ่าน การบันทึกคำบรรยาย การสรุปย่อ การทบทวนบทเรียน การเอาใจใส่ในการเรียน และการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) ได้กล่าวถึง สิ่งที่สำคัญต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ชยัน อดทน รับผิดชอบ ฟังตนเอง ตลอดทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์แนะแนว สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน และหัวหน้างานทะเบียน และวัดผล โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ทำให้ทราบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาทางการเรียน คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่เอาใจใส่ในการเรียน ไม่พยายาม เบื่อการเรียน ละทิ้งงานที่ครูมอบหมายเมื่อประสบปัญหาและอุปสรรค นอกจากนี้นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของการเรียน ไม่ชอบวิชาเรียน ไม่ชอบครูและวิธีการสอนของครู ตลอดจนไม่ภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 228 คน จากนักเรียนทั้งหมด 296 คน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาและต้องการปรับปรุงตนเอง ด้านการเรียน จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 88.16 ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 ด้านการเงิน จำนวน 2 คน และด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.87 จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน จำนวน 201 คน ที่ต้องการปรับปรุงตนเองทางการเรียน ผลการสำรวจ พบว่า นักเรียนต้องการที่จะปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการทำการบ้าน การทำงานที่ได้รับมอบหมาย การทบทวนบทเรียน การอ่านหนังสือ การวางแผนการเรียน ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่พยายามเรียนไปวัน ๆ ไม่มีความมุ่งมั่นในอนาคต ไม่ทราบวิธีเรียน ไม่ทราบวิธีศึกษาค้นคว้า และการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียนและก่อนสอบ

จากผลการสังเกตและการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ทำให้ผู้วิจัย ประสงค์จะศึกษาว่า นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนอย่างไรและมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียน ของนักเรียน และต้องการจะศึกษาว่าวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จะสามารถนำมาใช้ พัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนได้หรือไม่และมากน้อยเพียงใด

สำหรับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีการตกลงร่วมกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ว่าต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอะไร จะกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ โดยผู้รับคำปรึกษา จะต้องรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม และเมื่อผู้รับคำปรึกษาสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองได้แล้วก็จะทำให้ ผู้รับคำปรึกษารู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและเห็นคุณค่าของตนเองเพิ่มขึ้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2545 : 190) และเนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นวัยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งวัชร ทรัพย์มี (2522 : 178 – 179) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองและต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน เด็กในช่วงนี้จึงเต็มใจที่จะฟังเข้าใจและยอมรับความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะจากเพื่อนรุ่นเดียวกัน

มากกว่าผู้ใหญ่ และพร้อมที่จะนำแนวคิดนั้นไปปฏิบัติ

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 91) กล่าวว่า บรรยากาศของการให้คำปรึกษากลุ่มจะช่วยเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว กระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มจะส่งเสริมให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาของตนเองและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นักเรียนมีโอกาสอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการแก้ไขร่วมกัน ซึ่งนอกจากนักเรียนจะเป็นผู้คิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเองแล้วนักเรียนสามารถเสนอความคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของผู้อื่นด้วยทำให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถต่อกลุ่ม อันจะนำไปสู่ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า

จากผลการสังเกตและการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน ทำให้ผู้วิจัยประสงค์จะศึกษาว่า นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนอย่างไรและมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียน และผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาและพัฒนายุทธวิธีในการเรียน โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในครอบครัว และหาค่านำหนักความสำคัญของตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว ที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ทราบยุทธวิธีในการเรียนและผลของการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ แก่ครู - อาจารย์ ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะได้ทราบถึงยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนตลอดทั้งการนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมไปใช้พัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 280 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่มีคะแนนยุทธวิธีในการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากประชากรที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน จำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การศึกษายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน จำแนกตัวแปรทำนายหรือตัวแปรพยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ดังนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1.1 ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน

1.1.2 ตัวแปรด้านบรรยากาศในครอบครัว

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ยุทธวิธีในการเรียน

2. การพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ยุทธวิธีในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ยุทธวิธีในการเรียน (Learning Strategies) หมายถึง แนวทางที่นักเรียนปฏิบัติตนด้านการเรียนได้สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึก เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการเรียน ได้แก่ การวางแผนการเรียน ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การปฏิบัติตามแผนการเรียน

1.1 การวางแผนการเรียน ได้แก่

1.1.1 เตรียมอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ สมุดจด ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด หนังสือเรียน

1.1.2 จัดตารางเวลาประจำวัน

1.1.3 กำหนดเวลาอ่านหนังสือ และวิชาที่จะศึกษาในแต่ละวัน

1.1.4 จัดทำตารางเวลาวางแผนการเตรียมตัวสอบ

1.2 ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน

1.2.1 ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน

1.2.2 จัดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน

1.2.3 ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย

1.2.4 ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน

1.3 การปฏิบัติตามแผนการเรียน

1.3.1 ทำการบ้าน

1.3.2 อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน

1.3.3 อ่านบททบทวนบทเรียน

1.3.4 ทำแบบฝึกหัดทดสอบด้วยตนเองและการเตรียมตัวสอบ

2. ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียน การสอนตามความคิดเห็นของนักเรียน ได้แก่ วิธีการสอนของครู การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนและสัมพันธภาพกับเพื่อน

3. ตัวแปรด้านบรรยากาศในครอบครัว หมายถึง สภาพแวดล้อมในครอบครัวตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อการแสดงออกของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อบุตรธิดาด้านการเรียนที่แสดงให้เห็นว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองให้ความสนใจเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การซักถามเกี่ยวกับการเรียน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การแสดงความห่วงใยเกี่ยวกับการเรียน และการให้การสนับสนุนด้านการเรียน

4. การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นกลุ่มซึ่งก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง มีความรับผิดชอบที่จะเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยให้นักเรียนประเมินความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน ตามสภาพความเป็นจริงและช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองด้วยการพิจารณา วางแผนเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมตนเองซึ่งสามารถปฏิบัติได้จริง โดยใช้กระบวนการที่มีเป้าหมายชัดเจน มีระบบ มีขั้นตอนเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนของตนเอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม เป็นต้น การใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนั้น ผู้วิจัยอาจใช้มากกว่า 1 เทคนิค หรือใช้ทุกเทคนิคในแต่ละครั้งแล้วแต่ความเหมาะสมกับปัญหาของนักเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนของการให้คำปรึกษา ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา เป็นขั้นสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนทุกคนในกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจ สบายใจ ไว้วางใจ และเป็นกันเองกับผู้ให้คำปรึกษาพร้อมที่จะร่วมมือในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของตนเอง รู้จักตนเอง มีความรับผิดชอบที่จะเปลี่ยนแปลง ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนว่า หากสามารถปรับเปลี่ยนยุทธวิธีในการเรียนให้เหมาะสมขึ้น จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จด้านการเรียนเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยใช้เทคนิคพื้นฐาน ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การตีความและการให้กำลังใจโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง เกิดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการมียุทธวิธีในการเรียนที่เหมาะสม และใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคน สำรวจความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนของตนเองที่นักเรียนต้องการแก้ไขมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนของตนเองตามความเป็นจริงว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนของตนเองที่นักเรียนต้องการแก้ไขนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนจะปฏิบัติได้

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มวางแผนการปฏิบัติในการปรับปรุงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนของตนเอง พร้อมทั้งได้เรียนรู้ถึงยุทธวิธีในการเรียนที่ถูกต้อง ซึ่งการวางแผน การปฏิบัติขึ้นอยู่กับขอบเขตความสามารถของนักเรียน ซึ่งสามารถปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจนและ นักเรียนเต็มใจที่จะปฏิบัติ

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มตกลงใจที่จะปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติที่ตนเองเป็นผู้กำหนด และนำยุทธวิธีในการเรียนที่ถูกต้องไปปฏิบัติ โดยให้นักเรียนทำสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมของตนเองต่อไป

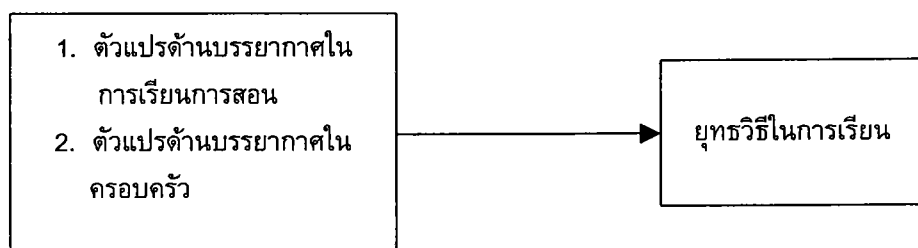
ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาตลอดจน แนวทางที่จะพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของตนเอง เพื่อสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ยุทธวิธีในการเรียนของตนเองให้ดีขึ้นและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

จำแนกตัวแปรทำนายหรือตัวแปรพยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ดังนี้

• สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว ต่างกัน มียุทธวิธีในการเรียนแตกต่างกัน
2. ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

2. การพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนสูงขึ้นหลังจากการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนและศึกษาผลการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการพัฒนาโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ดังนั้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจะครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.1 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.1.3 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.1.4 หลักการให้บริการคำปรึกษากลุ่ม
 - 1.1.5 พลังในการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.1.6 บทบาทของผู้ให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.1.7 บทบาทของผู้รับคำปรึกษากลุ่ม
 - 1.2 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.2.1 ภูมิหลังของทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์
 - 1.2.3 จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.2.4 ลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.2.5 หลักการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรม
 - 1.2.6 ขั้นตอนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.2.7 เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษา
 - 1.2.8 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 1.2.9 งานวิจัยในประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน (Learning Strategies)
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน
 - 2.1.1 ความหมายของยุทธวิธีในการเรียน
 - 2.1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน
 - 2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียน
 - 2.1.4 ยุทธวิธีในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.1.5 หลักการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน
 - 2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

1.1 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่ม (Group Counseling)

1.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม

โอเซน (Ohlsen, 1970 : 31) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง การให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติให้มีการยอมรับปัญหาต่าง ๆ ของตนเอง และพยายามแก้ไขปัญหานั้นก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาที่รุนแรง การให้คำปรึกษากลุ่มยังจะช่วยให้ผู้มีปัญหาสามารถเรียนรู้ที่จะนำความคิดจากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

วัชร ทรัพย์มี (2520 : 80) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่บุคคล ซึ่งมีความคิดที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษารวมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสได้แสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละคน เป็นการระบายความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล่าวที่จะเผชิญปัญหา และได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง กับทั้งได้ฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่า คนอื่นก็มีความขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นเช่นเดียวกัน ไม่ใช่ตนเองเท่านั้นที่มีปัญหา นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2522 : 173 - 178) ยังได้กล่าวถึง การให้คำปรึกษากลุ่มว่ามุ่งเปลี่ยนพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน สนใจความรู้สึก ทศนคติ อารมณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิก จะมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในกลุ่มให้เกิดบรรยากาศที่จะให้สมาชิกระบายความรู้สึก ทศนคติของตนออกมา สมาชิกที่เข้ากลุ่มนั้นจะมาด้วยความสมัครใจ

คมเพชร จัตรศุกกุล (2521 : 90) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มต่างจากการให้คำปรึกษารายบุคคล คือ สมาชิกทุกคนมีหน้าที่มาช่วยกันแก้ไขปัญหากลุ่ม อีกทั้งการให้คำปรึกษากลุ่มเหมาะสำหรับสมาชิกที่ปกติเท่านั้น

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2534 : 180) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาหรือความต้องการคล้าย ๆ กัน มาปรึกษาหารือร่วมกันโดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษา ร่วมให้ความช่วยเหลือหรือร่วมให้คำปรึกษา

อาภา จันทรสกุล (2535 : 247 - 248) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง การให้คำปรึกษาแก่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเวลาเดียวกัน ซึ่งในกลุ่มจะมีสมาชิกประมาณ 6 - 12 คน ผู้รับ

การฝึกหัดนอกจากจะมีปฏิสัมพันธ์เชิงจิตวิทยากับผู้ให้คำปรึกษาแล้ว จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มด้วย ฉะนั้น สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจึงเป็นทั้งผู้รับความช่วยเหลือและผู้ให้ความช่วยเหลือในแง่ต่าง ๆ กันไป โดยเน้นให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนเปิดเผยถึงความรู้สึกต่อประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และให้สมาชิกได้พัฒนาตนเองเต็มขีดความสามารถ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลเป็นกลุ่ม โดยเข้าร่วมกลุ่มด้วยความสมัครใจ บุคคลที่เข้ากลุ่มมักมีปัญหาคล้ายคลึงกัน มีการปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษาช่วยให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา เป็นผู้เอื้ออำนวยให้บรรยากาศของกลุ่มมีความอบอุ่น ปลอดภัยเป็นกันเอง ไว้วางใจได้และพยายามแก้ไขปัญหของตน ตลอดจนช่วยให้ผู้มีปัญหาได้เรียนรู้ที่จะนำเอาความคิดที่ได้จากกลุ่มไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม

คอเรีย (Corey, 1981 : 8) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้การไว้วางใจตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อรู้จักตนเองและค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน
3. เพื่อรับรู้ว่าคุณค่าอื่นก็มีความต้องการและมีปัญหาคล้ายคลึงกับตน
4. เพื่อรู้จักตนเอง ยอมรับ และมั่นใจในตนเอง อันจะนำไปสู่การมีทัศนคติใหม่ต่อตนเอง
5. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญห และมองหาวิธีลดความขัดแย้งในตนเอง
6. เพื่อเพิ่มความสามารถในการนำตนเอง การพึ่งตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมที่อยู่
7. เพื่อกำหนดแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ และรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
8. เพื่อเพิ่มความไวในการรับรู้ความรู้สึก และความต้องการของผู้อื่น
9. เพื่อเรียนรู้วิธีการโต้แย้ง หรือเผชิญหน้ากับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมาด้วยท่าทีที่เอื้ออาทร ห่วงใย และจริงใจ
10. เพื่อรับรู้การตัดสินใจเลือกของตนเอง และการรู้จักเลือกอย่างฉลาด
11. เพื่อเรียนรู้การดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความมุ่งหวังของตนเอง ไม่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของผู้อื่น
12. เพื่อช่วยให้ค่านิยมที่ตนเองมีอยู่ชัดเจนขึ้น เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองไปตามครรลองของค่านิยมนั้น

โอเซน (Ohlsen, 1970 : 31 - 33) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลได้รู้จักแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นประสบการณ์ที่ได้รับจากกลุ่ม จะทำให้สมาชิกของกลุ่มเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านอารมณ์ และสังคม โดยเน้นจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้ระบายความรู้สึกต่าง ๆ ภายในใจออกมา
2. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเกิดการยอมรับนับถือตนเอง

เกิดขึ้น

3. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกที่มีปัญหา กล้าเผชิญปัญหาของตนเองและแก้ไขปัญหานั้น

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกที่มีปัญหาได้ปรับปรุงทักษะในการยอมรับตนเอง แก้ปัญหาด้านการขัดแย้งในตนเอง และลดความขัดแย้งที่ตนมีกับผู้อื่น

5. เพื่อช่วยให้สมาชิกมีความเข้มแข็ง สามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหานั้นอีก และสามารถรักษาสภาพจิตใจของตนเองให้เป็นสุขเหมือนกับการอยู่ในกลุ่มได้ต่อไป

วัชร ฐะคำ (2523 : 52) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มว่าเป็นวิธีการที่มุ่งจะช่วยบุคคลในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ให้สำรวจและประเมินตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองให้มากที่สุด
2. ให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และนำตนเองได้ สามารถรับผิดชอบต่อตนเอง

และสังคมได้

3. ให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2534 : 180) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. เพื่อช่วยให้สมาชิกได้พัฒนาการยอมรับตนเอง และรู้สึกว่าคุณค่า
3. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้พัฒนาวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้งานตามขั้นตอนพัฒนาการ

ของตนเป็นไปอย่างเหมาะสม

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการ และความรู้สึกของบุคคลอื่น ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม

6. เพื่อส่งเสริมสร้างสัมพันธ์ระหว่างมวลสมาชิกให้มีความรัก ความสามัคคีกัน จากจุดมุ่งหมาย ของการให้คำปรึกษากลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บุคคลรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง เป็นตัวของตัวเองและกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง สามารถสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น พัฒนาความไวในการเรียนรู้ต่อความต้องการของผู้อื่นมากขึ้น เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความใส่ใจ สนใจ บริสุทธิ์ใจ และความตรงไปตรงมา ซึ่งช่วยให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหของตนเอง และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.3 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่ม

แกซดา (Gazda, 1967 : 306 - 307) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มได้พบว่าคนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขา
2. การยอมรับ การสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่มจะกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญกับปัญหาของเขา
3. กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคม เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาที่จะแสดงและทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

4. สมาชิกแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
5. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และรับความช่วยเหลือ ตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
6. สมาชิกมีโอกาสดูแลเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกคนอื่นด้วยการสังเกต
7. การให้คำปรึกษากลุ่ม มักจะทำให้สมาชิกในกลุ่มต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล

8. บรรยากาศแห่งความเป็นกันเองของกลุ่ม ทำให้สมาชิกเป็นครอบครัวเดียวกันทำให้น่าไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว

9. การให้คำปรึกษากลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

10. การที่ผู้ให้คำปรึกษาได้พบปะกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ช่วยประหยัดเวลา และเปิดโอกาสแก่ผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ๆ ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

จากประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษากลุ่มดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มใช้ได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ผู้ให้คำปรึกษาได้พบปะกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ทำให้ช่วยประหยัดเวลา บรรยากาศของกลุ่มทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง ปลอดภัย ไว้วางใจสมาชิกคนอื่นภายในกลุ่ม สมาชิกมีโอกาสดูแลความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม และทดลองแสดงพฤติกรรมบางอย่างตลอดจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาให้เหมาะสมได้

1.1.4 หลักการให้บริการปรึกษากลุ่ม

1.1.4.1 การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

โอเฮน (Ohlsen, 1970 : 103 - 109) กล่าวว่า สมาชิกที่เหมาะสมที่จะเข้ากลุ่มควรเป็นผู้ที่อาสาสมัครและมีแรงจูงใจในการเข้ากลุ่ม ในการสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรก ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมาย และลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกควรมีบทบาทอย่างไรในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เชอร์ทเซอร์และสโตน (Shertzer and Stone, 1968 : 457) ได้เสนอแนวทางการเลือกสมาชิกคือ ควรเลือกผู้ที่มีความสนใจหรือปัญหาล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยทั้งสองเพศมีวัยใกล้เคียงกันเป็นผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือและเต็มใจจะแสดงความคิดเห็น การเลือกจะต้องใช้วิธีสัมภาษณ์ทีละคน บุคคลที่ไม่เหมาะสมในการเข้ากลุ่มคือ พวกก้าวร้าว เหนียวอายมากเกินไป ปรับตัวยากและไม่ควรจัดคนที่เปราะบางหรือเพื่อนสนิทไว้กลุ่มเดียวกัน เพราะว่าต่างคนต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว อาจทำให้ไม่สามารถเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริงออกมาได้

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 94 - 95) ได้เสนอเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกไว้ 4 ประการดังนี้

1. สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษากลุ่ม ควรจะเป็นผู้ที่มีปัญหาล้ายคลึงกัน เพื่อจะได้อภิปรายในประเด็นเดียวกัน และมีความเข้าใจซึ่งกันและกันดีขึ้น
2. สมาชิกที่จะมารับการปรึกษากลุ่ม ควรเป็นผู้ที่เต็มใจที่จะแก้ปัญหา เพราะต้องมีการเปิดเผยตนเองในกลุ่ม

3. การจัดกลุ่ม ควรให้สมาชิกมีลักษณะแตกต่างกันบ้างซึ่งเป็นธรรมชาติของกลุ่ม เช่น มีทั้งเพศชายและเพศหญิง แต่อย่างไรก็ตามไม่ควรให้สมาชิกมีความแตกต่างกันมากเกินไป จะทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น ไม่ควรจัดให้บุคคลพูดเก่งอยู่กับคนไม่ค่อยพูด เป็นต้น

4. การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม ต้องพิจารณาว่า แต่ละบุคคลจะได้รับประโยชน์จากกลุ่มและสมาชิกให้ความช่วยเหลือสมาชิกคนอื่นในกลุ่มได้ด้วย

จากแนวคิดของนักจิตวิทยาดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม คือ ต้องเข้ากลุ่มด้วยความสมัครใจ เต็มใจ มีปัญหาคล้ายคลึงกัน ควรให้สมาชิกมีความแตกต่างกันบ้าง เช่น มีทั้งเพศหญิงและเพศชายในกลุ่มเดียวกัน ไม่ควรให้คนที่เป็ญาติและเพื่อนสนิทอยู่ในกลุ่มเดียวกันเพราะว่าต่างคนต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว อาจทำให้ไม่สามารถเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริงออกมาได้และไม่ควรให้ผู้ก้าวร้าว เหนียวอายมากเกินไป และปรับตัวยากเข้ากลุ่ม เพราะอาจทำให้กลุ่มไม่ประสบความสำเร็จได้

1.1.4.2 ขนาดของกลุ่ม

คอเรย์ (Corey. 1985 : 69) กล่าวว่า จำนวนสมาชิกของกลุ่มควรมี 8 คน จะเอื้อต่อประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษากลุ่มมากที่สุด

โอเซน (Ohlsen. 1970 : 58) กล่าวว่า ควรมีสมาชิกประมาณ 4 – 8 คน ซึ่งสอดคล้องกับเชอร์ทเซอร์และสโตน (Shertzer and Stone. 1968 : 217) ที่กล่าวว่า จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมที่สุดคือ 5 – 8 คน เพราะถ้ามีจำนวนสมาชิกมากขึ้น ความสัมพันธ์ในกลุ่มจะมีน้อยลง และสมาชิกจะพึ่งพาผู้ให้คำปรึกษามากกว่าที่จะปรึกษาร่วมกับสมาชิกด้วยกัน นอกจากนี้ โอเซนยังสรุปว่าถ้า จะให้ผลดีขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องปรับตามความสนใจของเด็ก ความสามารถของเด็กในการให้ความสนใจปัญหาของผู้อื่น เช่น เด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มควรมีขนาดเล็กลง จาก 7 – 8 คน เป็น 5 – 6 คน เป็นต้น

ยาโลม (Yalom. 1975 : 284) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วจำนวนสมาชิกในกลุ่มควรมีประมาณ 5 – 10 คน

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 94) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม บุคคลที่จะเข้ากลุ่มจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันเป็นอย่างดี ดังนั้น จำนวนสมาชิกในกลุ่มต้องไม่มากเกินไป คือ ประมาณ 6 – 10 คน

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ขนาดของกลุ่มควรมีจำนวนสมาชิกได้น้อยที่สุด 4 คน และไม่ควรมากกว่า 12 คน

1.1.4.3 ระยะเวลาและจำนวนครั้ง

คอเรย์ (Corey. 1985 : 69 - 70) กล่าวว่า โดยทั่วไปจะให้คำปรึกษากลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับชนิดของกลุ่มหรือประสบการณ์ของผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษา

แพทเทอร์สัน (Patterson. 1973 : 182) กล่าวว่า ควรจัดให้มีการให้คำปรึกษากลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาของการให้คำปรึกษาน้อย อาจจัดให้มีการให้คำปรึกษากลุ่ม สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง ในแต่ละครั้งที่พบกัน ถ้าสมาชิกเป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ควรใช้เวลา 1.30 ชั่วโมง ถ้าเป็นเด็กระดับประถมศึกษา เวลาที่ใช้ไม่ควรนานเกิน 1 ชั่วโมง อาจอยู่ในช่วง 30 – 45 นาที เพราะเด็กอาจเกิดความเบื่อได้

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 99) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มควรจัดให้มีสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เวลาอย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมง และไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง จำนวนครั้งในโรงเรียนและวิทยาลัย ควรกำหนดจำนวนครั้งไว้ประมาณ 6 – 7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้เวลาระยะสั้น

วัชร ทรัพย์มี (2522 : 182) กล่าวว่า เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มโดยปกติ สำหรับวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง จำนวนครั้งในการให้คำปรึกษาควรให้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาในการให้คำปรึกษามีน้อยอาจจะจัดสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง เวลาไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งที่พบควรกำหนดไว้ประมาณ 6 – 7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลายาวนาน ๑

จากแนวคิดของนักจิตวิทยาเกี่ยวกับระยะเวลา และจำนวนครั้งของการให้คำปรึกษากลุ่มดังกล่าวสรุปได้ว่า ระยะเวลาควรอยู่ระหว่าง 30 นาที น้อยที่สุดซึ่งเหมาะสมสำหรับเด็ก เพราะถ้านานอาจเบื่อได้ จนถึง 1 ชั่วโมง 30 นาที เป็นส่วนใหญ่ อาจมีบ้างที่นานถึง 2 ชั่วโมง โดยไม่ได้พบติดต่อกัน ได้แก่ พบกันสัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง ทุกสัปดาห์ เป็นเวลา 6 – 7 ครั้ง หรือ 8 – 10 ครั้ง

1.1.4.4 การจัดสถานที่

มาอีเลอร์ (Mahler. 1969 : 58 - 59) และโอเฮน (Ohlsen. 1970 : 29) กล่าวสอดคล้องกันในเรื่องการจัดสถานที่ของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้ ควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสัดส่วนและมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนสมาชิก แก้อัศจรรย์มีลักษณะที่นั่งได้สบายและจัดเป็นวงกลมเพื่อให้สมาชิกมองเห็นกันอย่างทั่วถึง พื้นห้องสะอาด และพร้อมที่จะให้สมาชิกนั่งพื้นได้ถ้าสมาชิกต้องการที่จะเปลี่ยนอิริยาบถบ้าง

1.1.4.5 ชนิดของกลุ่ม

แฮนเซน วอร์เนอร์และสมิธ (Hansen Warner and Smith. 1976 : 366) กล่าวว่า ชนิดของกลุ่มควรจัดเป็น “กลุ่มแบบปิด” หมายถึง กลุ่มที่ไม่มีการเปิดรับสมาชิกใหม่อีกในระหว่างการดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม แม้จะมีสมาชิกลาออกจากกลุ่มไปแล้วก็ตาม เพราะการจัดกลุ่มจะทำให้สมาชิกมีปัญหาในเรื่องความไว้วางใจและความสนิทสนม ซึ่งสอดคล้องกับราว (Rao. 1981 : 177) ที่กล่าวว่า ชนิดของกลุ่มควรเป็น “กลุ่มปิด” คือ ไม่มีการรับสมาชิกใหม่อีกในระหว่างให้คำปรึกษากลุ่ม แม้จะมีสมาชิกลาออกไปแล้วก็ตาม เพราะการจัดเป็นกลุ่มเปิด จะทำให้สมาชิกมีปัญหาในเรื่องความไว้วางใจและความสนิทสนมกันของสมาชิกในกลุ่ม

1.1.5 พลังในการให้คำปรึกษากลุ่ม

ในการดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรู้และเข้าใจที่จะนำพลังต่าง ๆ มาใช้ (คมเพชร จิตรศุภกุล. 2521 : 97) ได้แก่

1. ข้อผูกพัน (Commitment) สมาชิกจะต้องยอมรับว่าต้องการที่จะรับคำปรึกษา เปิดเผยปัญหาของตนเอง ยอมรับที่จะแก้ไขและเปลี่ยนพฤติกรรม เมื่อรับคำปรึกษาจากกลุ่มไปแล้ว
2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกจะต้องรับผิดชอบตนเองในการแก้ปัญหา
3. การยอมรับ (Acceptance) เมื่อสมาชิกได้รับการยอมรับจะเป็นผลให้ แต่ละบุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
4. ความดึงดูดใจ (Attractiveness) จะทำให้การให้คำปรึกษากลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกเพิ่มขึ้น
5. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มจะเป็นผลดีต่อการช่วยเหลือกลุ่ม
6. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอภิปรายปัญหาของตนเอง มีการยอมรับความคิดของสมาชิกอื่นที่แสดงต่อตัวเขา และสามารถแสดงความรู้สึกของตนต่อสมาชิกอื่น

7. ความเครียด (Tension) การที่สมาชิกในกลุ่มมีความเครียด และความไม่พึงพอใจอยู่ในระดับที่พอเหมาะ จะเป็นแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้ามีความเครียดมากเกินไปจะทำให้บุคคลไม่ได้ใช้ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้

8. ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norm) เมื่อสมาชิกเข้าใจและยอมรับเงื่อนไขที่จำเป็นในการเข้ารับคำปรึกษา เขาจะไม่ละเลยต่อปทัสถานของกลุ่ม เพราะสมาชิกต้องการได้รับความช่วยเหลือและเขาไม่ต้องการให้ผู้อื่นมองข้ามเขาไปในแง่ของบุคคลที่แตกต่างจากสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่ม

1.1.6 บทบาทของผู้ให้คำปรึกษากลุ่ม

การให้คำปรึกษากลุ่มจะพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการทำหน้าที่ของผู้นำกลุ่มเป็นหลัก ซึ่ง ทรอทเซอร์ (ซูซีย์ สมิททิกอร์. 2527 : 63 - 64 ; อ้างอิงจาก Trotzer. 1977) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มไว้ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม (Promoting Interaction)

บรรยากาศที่สมาชิกภายในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันจะช่วยเร่งเร้าให้กลุ่มเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเร็วขึ้น ผู้นำกลุ่มจะต้องทุ่มเทความพยายามของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาของกลุ่ม โดยสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างสรรค์ให้กลุ่มมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมมากขึ้นและหากผู้นำกลุ่มได้ร่วมเปิดเผยความรู้สึก และการรับรู้ของตนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงแรกของการเริ่มกลุ่ม ก็จะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มากต่อการสนับสนุนให้สมาชิกได้พูดคุยเปิดเผยความในใจต่อกัน สรุปแล้วบทบาทของผู้นำกลุ่ม คือ การสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดความมีน้ำใจจริง การให้และรับความรู้สึกนึกคิดระหว่างสมาชิกกลุ่ม

2. เอื้ออำนวยให้มีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม (Facilitating Interaction)

การเอื้ออำนวยมีความหมายถึง การกระทำที่ช่วยเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ที่ได้เกิดขึ้นภายในกลุ่มแล้วให้สูงขึ้นอีก โดยการที่ผู้นำกลุ่มแนะนำวิธีการที่ช่วยให้การพูดคุยมีความหมาย และก่อให้เกิดผลดีมากขึ้น นั่นคือ ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจต่อกันมากขึ้นซึ่งจะทำให้ดีมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับ ความไว ความสนใจ และความสามารถในการเปิดเผยตนเองของผู้นำกลุ่ม

3. การริเริ่ม (Initiation)

การริเริ่ม หมายถึง การที่ผู้นำกลุ่มมีบทบาทอย่างแข็งขันในการก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและกำหนดว่าปฏิสัมพันธ์นั้นจะมุ่งเน้นไปที่อะไร หรือจะดำเนินต่อไปอย่างไร การทำหน้าที่นี้จะมีประสิทธิภาพเพียงไรขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับกระแสของกลุ่ม และความชำนาญของผู้นำกลุ่มในการค้นหาความต้องการของสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้การริเริ่มยังมีประโยชน์ในการบรรเทาความวิตกกังวลของสมาชิกที่เป็นผลมาจากสถานการณ์ที่ไม่มีการกำหนดอะไรแน่นอน

4. การชี้นำ (Guiding)

เนื่องจากกลุ่ม โดยตัวเองมีความสลับซับซ้อนและมีศักยภาพอยู่ภายในจึงจำเป็นต้องมีผู้คอยชี้นำทิศทาง เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น การชี้นำช่วยให้กลุ่มได้ก้าวไปสู่เป้าหมายของตน และเป็นความพยายามของผู้ให้คำปรึกษาที่จะใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด จากสถานการณ์ของกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความเติบโตขึ้น

5. การสอดแทรก (Interventing)

การสอดแทรกจะถูกใช้เพื่อป้องกันสิทธิของสมาชิกบางคน หรือเพื่อขัดขวางมิให้เกิดสถานการณ์ที่อันตรายบางอย่าง เช่น การวิจารณ์ที่ไม่เหมาะสมเกิดขึ้น ซึ่งสถานการณ์เช่นนั้นอาจจะมีผลทำร้าย

จิตใจของสมาชิกหรือขัดขวางการพัฒนาของกลุ่ม การสอดแทรกยังอาจจะรวมถึงการรักษาเวลาที่กำหนดไว้ และนำการอภิปรายเข้าสู่เรื่องที่แท้จริง

6. การรวบรวมความรู้สึกนึกคิดเข้าด้วยกัน (Consolidating)

การกระทำที่ผู้นำกลุ่มใช้เพื่อที่จะรวบรวมเอาความคิด และความรู้สึกที่กระจัดกระจายกันอยู่เข้าด้วยกัน อันจะทำให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจร่วมกัน ผู้นำกลุ่มจะต้องตระหนักว่าภายในกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกัน และกระทำหน้าที่นี้เพื่อให้สมาชิกได้เข้าใจว่าพวกเขามีความคิดเห็นที่แตกต่างและเหมือนกันตรงจุดใด

7. การรักษากฎ (Rule – Keeping)

ในการเข้ากลุ่มจะมีกฎของกลุ่มที่ได้วางไว้ตั้งแต่แรกซึ่งผู้นำกลุ่มจะต้องพยายามให้สมาชิกรักษากฎนั้นเอาไว้ เพื่อให้กลุ่มได้ดำเนินไปตามขอบเขตที่ได้วางไว้

8. สนับสนุนให้สื่อความกันอย่างถูกต้อง (Enhancing Communication)

หน้าที่นี้ คือ การช่วยให้สมาชิกเปิดเผยตนเองด้วยความกระชับและเข้าใจตรงกันทั้งสองฝ่าย ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการฟังและเข้าใจของผู้นำกลุ่ม บางครั้งคำพูดของสมาชิกกลุ่มอาจจะมีความหมายบางอย่างที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ผู้นำกลุ่มจะต้องมีความสามารถในการสังเกตและจับความหมายที่ซ่อนอยู่นี้ด้วย นอกจากนี้ผู้นำยังอาจจะช่วยให้สมาชิกได้ใช้คำพูดที่แทนความหมายได้อย่างถูกต้องเช่น การใช้คำว่า “ฉัน” หรือ “ผม” เมื่อกล่าวถึงตนเองแทนที่จะใช้คำว่า “เรา”

9. แก้ไขความขัดแย้ง (Resolving Conflicts)

ในขณะที่กลุ่มดำเนินไปนั้นอาจจะมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในกลุ่ม ซึ่งผู้นำกลุ่มจะต้องตระหนักว่าสาเหตุของความขัดแย้งนั้นมาจากที่ใด เช่น การมีเป้าหมายที่ขัดแย้งกัน ความผิดพลาดในการทำหน้าที่ของผู้นำกลุ่ม ความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่เป็นต้น ผู้นำกลุ่มต้องรู้ว่า จะใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบใดเมื่อไรที่เขาควรจะไปและเมื่อไรที่ควรปล่อยให้กลุ่มแก้ไขกันเอง

10. ระดมพลังของสมาชิกกลุ่ม (Mobilizing Group Resources)

ลักษณะพิเศษของการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างหนึ่ง คือ สามารถระดมพลังช่วยเหลือจากสมาชิกในกลุ่มได้แทนที่จะมีเพียงตัวผู้นำกลุ่มคนเดียวเท่านั้นซึ่งวัตถุประสงค์ของการทำหน้าที่นี้ก็ คือ การให้สมาชิกกลุ่มได้ช่วยเหลือตนเองด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ผู้นำกลุ่มจะต้องมีความเต็มใจที่อยู่หลังฉากแล้วปล่อยให้สมาชิกกลุ่มได้มีบทบาทมากขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ สมาชิกกลุ่มจะรู้สึกว่าคุณค่าเป็นที่ยอมรับนับถือจากผู้อื่นมากขึ้นด้วย

11. การให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยากลุ่ม (Counseling)

ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่จะต้องให้คำปรึกษาแก่สมาชิกกลุ่ม หากสมาชิกต้องการความช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาที่เกิดขึ้นในกลุ่ม มักจะมุ่งเน้นไปที่ปัญหาของสมาชิกคนใดคนหนึ่งเมื่อปัญหาของคนนั้นถูกแก้ไขแล้วจึงเปลี่ยนจุดสนใจไปยังปัญหาของสมาชิกคนอื่น ๆ ต่อไป

1.1.7 บทบาทของผู้รับคำปรึกษากลุ่ม

ทิพวรรณ กิตติพร (2535 : 158 – 159) กล่าวถึง บทบาทของสมาชิกกลุ่มในการให้ความช่วยเหลือกันในกลุ่ม (Helping Behavior) ดังนี้

1. การฟัง (Listening) สมาชิกให้ความสนใจและเอาใจใส่รับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ของสมาชิกด้วยกันทั้งที่เป็นคำพูด และกระทำทางด้วยความกระตือรือร้น ให้การยอมรับและเคารพในตัวผู้พูดว่าเขามีคุณค่า มีศักดิ์ศรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้พูดเกิดความรู้สึกและมองเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น

2. การช่วยให้ผู้อื่นเปิดเผยตนเอง (Enabling) เป็นพฤติกรรมที่แสดงความพยายามในการดึงสมาชิกคนอื่น ๆ ให้เกิดความสนใจในเรื่องเดียวกัน และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในกลุ่ม โดยการช่วยให้สมาชิกกล่าวถึงเรื่องราวของตนเอง เช่น การถามนำ การแสดงปฏิกิริยาย้อนกลับ จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นในกลุ่ม

3. การนำ (Leading) เป็นความสามารถของสมาชิกที่จะช่วยให้ผู้อื่นเริ่มมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันและทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกให้แก้ไขปัญหาของตนเอง และช่วยให้กลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น การถามคำถาม

4. การเปิดเผยตนเอง (Self – Disclosing) ถือเป็นหน้าที่และบทบาทที่สำคัญที่สุดของการเป็นสมาชิกกลุ่ม เพราะการเปิดเผยตนเองจะเป็นแนวทางไปสู่การสำรวจตนเอง การเข้าใจตนเองและการแก้ปัญหาของสมาชิก

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving Feedback) เป็นการแสดงปฏิกิริยาต่อคำพูดและการกระทำของสมาชิกคนอื่นด้วยความเปิดเผย จริงใจ และตรงไปตรงมา โดยไม่จำเป็นต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมรับในการแสดงความคิดเห็นนั้น ๆ เป็นการช่วยให้สมาชิกได้มองเห็นการกระทำและคำพูดของตนเองในสายตาของผู้อื่นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. การเก็บรักษาความลับ (Keeping Confidence) เป็นพฤติกรรมของสมาชิกที่ช่วยให้เกิดความปลอดภัยและความไว้วางใจในกลุ่ม และช่วยให้สมาชิกมีความรับผิดชอบต่อกัน โดยเก็บรักษาความลับของกลุ่มไว้ สมาชิกทุกคนควรตระหนักถึงความสำเร็จของการเก็บรักษาความลับนี้ว่าจะขึ้นอยู่กับการกระทำของตนเอง และเป็นกฎที่ทุกคนควรปฏิบัติตามเพราะเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของกลุ่ม

7. การสื่อสารโดยตรง (Personalizing Communication) เป็นพฤติกรรมของสมาชิกที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อคำพูดของตนเอง โดยการสื่อสารที่ใช้สรรพนามแทนตนเอง เช่น ฉัน ผม และคุณ เป็นต้น เป็นการแสดงการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยและจริงใจ

สำหรับบทบาทของสมาชิกที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของกลุ่ม ได้แก่ ผู้ชอบแสดงตนโอ้อวด ก้าวร้าว ทุหมุข จุกจิก จู้จี้ พุดยดคนข่มขาน และเผด็จการ

จากเอกสารดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งที่เน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกที่มีต่อกันในกลุ่ม โดยจะร่วมกันสำรวจปัญหา ความรู้สึกของกันและกัน ตลอดจนพฤติกรรมของแต่ละบุคคล แล้วนำมาหาวิธีการหรือแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพในการเรียนของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดีขึ้น

1.2 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

1.2.1 ภูมิหลังของทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครัมโบล์ท (Kruboltz) และทอเรสเซน (Thoresen) เป็นบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavior Counseling) ซึ่งการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนี้มีพื้นฐานมาจากแนวความคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ของจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม (Classical Behavior) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ (Operent Conditioning) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมยึดหลักว่าพฤติกรรมมนุษย์เป็นสิ่งที่เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนกระบวนการให้คำปรึกษานั้นพยายามให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อเป็นการ

แก้ไขปัญหของตนเองได้นั้น ไม่ใช่เพียงแต่ให้ความอบอุ่น ยอมรับ และเข้าใจผู้รับคำปรึกษาเท่านั้น ผู้ให้คำปรึกษาต้องเน้นการสร้างประสบการณ์ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวที่ต้องการซึ่งจะทำให้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนพฤติกรรม (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 155)

วิญญู พูลศรี (2531 : 321) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมว่า เป็นการให้คำปรึกษาที่ใช้พื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการได้รับการฝึกหัด ผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีนี้จะเน้นวิธีการที่มีระบบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนี้ ยึดหลักว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้ ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีการ ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยจะเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษาแต่ละคน

1.2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์

ผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเชื่อว่ามนุษย์เกิดมาไม่มีทั้งดีและเลว มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลมาจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้นี้จะทำให้เกิดขึ้นได้โดยการจัดสิ่งแวดล้อมภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ การเรียนรู้เดิมสามารถทำให้หมดไป และทำนองเดียวกันสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ขึ้นได้ มนุษย์สามารถที่จะควบคุมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ แม้จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมก็ตาม (อาภา จันทรสกุล. 2535 : 220)

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2523 : 771) ได้อธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวคิดของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ดังนี้

1. มนุษย์เกิดมาอย่างเป็นกลาง ๆ เหมือนกับเป็นกระดานชนวนที่ว่างเปล่า คือ ไม่มีทั้งสิ่งที่ดีและเลวติดตัวมาแต่กำเนิด แต่พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลผลิตซึ่งเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. มนุษย์มีความสามารถที่จะควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้แม้ว่าสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ก็ตาม

นอกจากนี้ ทอเรสเซน (วิญญู พูลศรี. 2531 : 322 – 324 ; อ้างอิงจาก Thoresen. 1969) ได้อธิบายความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ และหลักการให้คำปรึกษาตามแนวทางของพฤติกรรมไว้ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้น พฤติกรรมจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้
2. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของบุคคลได้ด้วย
3. การเปลี่ยนแปลงของบุคคลจะเป็นไปตามหลักของการใช้ตัวแบบทางสังคม (Social Modeling) และหลักการใช่วิธีการเสริมแรง (Reinforcement)
4. มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ถ้าบุคคลใดไม่สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมได้บุคคลนั้นมีโอกาสที่จะกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปตามที่ต้องการได้
5. แม้สิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ตาม แต่มนุษย์สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้

6. บุคลิกภาพของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้วิธีการวางเงื่อนไข (Conditioning) ด้วยการให้รางวัล (Reward) การลงโทษ (Punishment) และพฤติกรรมของมนุษย์ก็เช่นเดียวกันจะมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยอาศัยการเรียนรู้ (Learning)

7. นักพฤติกรรมนิยมเชื่อว่า บุคคลเกิดมาไม่ได้มีความดีหรือเลวติดตัวมาตั้งแต่เกิด พฤติกรรมทั้งหลายของบุคคลได้มาจากการเรียนรู้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจที่มาของพฤติกรรม

8. พฤติกรรมของมนุษย์ เป็นผลมาจากการถูกกำหนดด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก่อน (Antecedent Event) ดังนั้น จึงสามารถคาดคะเนการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ได้ และถ้าสามารถควบคุมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก่อนได้ ก็จะสามารถควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ได้

9. ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้สร้างหรือจัดสภาพการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

10. การให้คำปรึกษาเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหยุดนิ่งหรือกำหนดทิศทางได้ล่วงหน้าเป็นเวลานาน ๆ และไม่ได้จัดทำเฉพาะในห้องให้คำปรึกษาเท่านั้น แต่ต้องจัดในสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ด้วย

11. กระบวนการปรึกษาประกอบด้วย การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นปัญหา และมีความเห็นพ้องต้องกัน ในพฤติกรรมที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข การตั้งเป้าหมายที่จะสามารถวัดความก้าวหน้าได้

12. ผู้ให้คำปรึกษาจัดกลวิธีที่เหมาะสมในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงกลวิธีใหม่ หากพบว่ากลวิธีที่เลือกใช้ไปแล้วนั้นไม่ได้ผล

13. ประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษาจะวัดได้จาก ผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ภายหลังจากการให้คำปรึกษา

จากความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และหลักการในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สรุปได้ว่า บุคคลเกิดมาไม่มีทั้งสิ่งที่ดีและเลว พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจเหตุของพฤติกรรมและใช้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล บุคคลสามารถที่จะควบคุมและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ แม้จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมก็ตาม

1.2.3 จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

คอร์เลย์ (Corey, 1981 : 295) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมว่า เป็นการสร้างสภาพการณ์เรียนรู้ใหม่ให้แก่ผู้รับคำปรึกษา ซึ่งการเรียนรู้นั้นควรจะแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ ผู้รับคำปรึกษา เป็นผู้ตั้งจุดมุ่งหมายซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับคำปรึกษา โดยผู้รับคำปรึกษาจะกำหนดจุดมุ่งหมายของการปรับหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมว่า ควรจะมีขอบเขตมากน้อยเพียงใด การประเมินผลและการให้คำปรึกษาจะกระทำพร้อมกันตลอดเวลาของการให้คำปรึกษา

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 158) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมว่า เป็นจุดมุ่งหมายที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนกับผู้ให้คำปรึกษา ว่าประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใด และผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาว่ามีสภาพการณ์ใดบ้างที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่กำหนดให้ผู้รับคำปรึกษาปฏิบัติ และพฤติกรรมนั้นต้องสังเกตได้

ปราณี รามสูตร (2533 : 213) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนั้นมุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้ใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่โดยระบุเจาะจงที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมเฉพาะอย่างโดยชัดเจน และพฤติกรรมที่จะเปลี่ยนนั้นเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สรุปได้ว่า เป็นจุดมุ่งหมายที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนกับผู้ให้คำปรึกษาว่าประสงค์จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใด และต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

1.2.4 ลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ (2533 : 160 – 161) และอาภา จันทรสกุล (2535 : 221) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สรุปได้ดังนี้

1. เป้าหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป้าหมายจึงต้องชัดเจนในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ และการกำหนดเป้าหมายนั้นผู้รับคำปรึกษาจะต้องเป็นผู้วางเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยตนเอง

2. ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่จัดประสบการณ์ใหม่ เลือกเทคนิคและคอยกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น โดยการเสริมแรง

3. การเลือกใช้เทคนิค และวิธีการแก้ไขพฤติกรรมนิยมมีมากมายหลายเทคนิคผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพิจารณาเลือกใช้เทคนิค และวิธีการตามความเหมาะสม

1.2.5 หลักการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรม ได้แก่ การเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม (Operent Conditioning)

สกินเนอร์ (มองพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 28 – 29 ; อ้างอิงจาก Skinner. 1930 : 168 – 177) กล่าวถึง หลักพฤติกรรมของอินทรีย์ว่า พฤติกรรมของอินทรีย์อยู่ภายใต้การควบคุมของการวางเงื่อนไข ผลกรรมที่อินทรีย์ได้รับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เงื่อนไขผลกรรมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เงื่อนไขเสริมแรง (Contingency of Reinforcement) หมายถึง เงื่อนไขของการให้ผลกรรมที่อินทรีย์พอใจ

2. เงื่อนไขการลงโทษ (Contingency of Punishment) หมายถึง เงื่อนไขของการให้ผลกรรมที่อินทรีย์ไม่พอใจ

สำหรับคำว่า เงื่อนไข (Contingency) ในที่นี้จะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลกรรมในสภาพหนึ่ง ๆ ซึ่งสามารถเขียนได้ว่า ถ้า... แล้ว... ได้... ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรม	ผลกรรม
ถ้า ขยันเรียน	สอบได้
ถ้า ไม่ทำการบ้าน	ถูกครูตี
ถ้า พุดจาสุภาพ	เป็นที่ชอบพอของผู้ที่พบเห็น

จากตัวอย่าง อินทรีย์ที่จะเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่อินทรีย์กระทำและผลกรรม ผลกรรมหนึ่ง ๆ อาจเกิดจากพฤติกรรมที่แตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกันซึ่งการที่อินทรีย์เรียนรู้ว่าพฤติกรรมอะไรจะนำไปสู่ผลกรรมอะไรเป็นการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม

จากหลักการดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยผู้รับคำปรึกษาหรือนักเรียนจะได้รับการเสริมแรงถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นต่อไปอีก

1.2.6 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

กมลรัตน์ กริทอง (2545 : 288 – 290) ได้อธิบายขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นขั้นสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกอบอุ่นสบายใจ ปลอดภัย ไว้วางใจ เป็นกันเองกับผู้ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การตีความ การเสริมแรงทางสังคม การให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ให้ผู้รับคำปรึกษาเรียงลำดับพฤติกรรมที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการแก้ไขมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ปรึกษาร่วมกันว่าพฤติกรรมที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการแก้ไขนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่ผู้รับคำปรึกษาจะปฏิบัติได้

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจพฤติกรรมที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการแก้ไขว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดก่อนพฤติกรรมนั้นๆ หรือเรียกว่า “เงื่อนไขนำ” และผลเกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้นเรียกว่า “เงื่อนไขตาม” การที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาต้องมีเงื่อนไขนำหรือเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน จึงทำให้ต้องแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา และเมื่อแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาแล้วก็จะได้รับผลจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ นั่นคือ เงื่อนไขตาม นอกจากนี้เราสามารถควบคุมเงื่อนไขนำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหรือควบคุมผลที่ตามมา หรือเงื่อนไขตามหรือควบคุมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน และผลที่ตามมาได้ก็จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนพฤติกรรมเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ได้

2.4 เมื่อผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงข้อเสียของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผู้รับคำปรึกษาควรแก้ไขพฤติกรรมนั้น ๆ แล้วผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาทำสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การให้ดูตัวแบบ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการให้การเสริมแรงทางสังคมแก่ผู้รับคำปรึกษาที่สามารถเลียนแบบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแล้วผู้ให้คำปรึกษากล่าวสรุปเพิ่มเติม และกล่าวยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ให้เรียงลำดับพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาบรรลุเป้าหมาย โดยทำสัญญาหรือข้อตกลง เพื่อดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และรายงานสรุปผลพฤติกรรมที่ได้ดำเนินการแก้ไข

1.2.7 เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

อันเลนดิก (ม.ร.ว. สมพร สุทัศน์ย์. 2533 : 160 ; อ้างอิงจาก Ollendick. 1966 : 522 – 526) กล่าวถึง เทคนิคในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมว่า เดิมเทคนิคที่ใช้ในกระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้แบบคลาสสิก ของวัตสันการเรียนรู้แบบแสดง การกระทำของสกินเนอร์ การเรียนรู้จากการสังเกตตัวของแบนดูรา แต่ปัจจุบันแนวคิดในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามแนวการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีความหมายกว้างกว่าเดิม แนวคิดในเรื่องใช้เทคนิคจึงเปลี่ยนไปเน้นที่ความต้องการของบุคคล และปัญหาของบุคคล เทคนิคในการให้คำปรึกษาจึงมีหลายเทคนิคเพื่อให้เลือกใช้ตามความเหมาะสม และเทคนิคที่เลือกใช้นั้นต้องเป็นเทคนิคในทางบวก

อาภา จันทรสกุล (2535 : 236 – 240) กล่าวถึง เทคนิคที่ใช้ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมดังนี้

1. เทคนิคการเสริมแรง โดยมีหลักการ ดังนี้

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้การเสริมแรงทางบวกแก่ผู้รับคำปรึกษาทันทีที่แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้ถึงผลของพฤติกรรมทันที และทำให้ผู้รับคำปรึกษาพึงพอใจจนมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นอีก

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาอาจนำข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขพฤติกรรมและวางแผนร่วมกันว่าผู้รับคำปรึกษาควรจะได้รับเสริมแรงอย่างไร และควรจะใช้แรงเสริมใดบ้าง โดยผู้ให้คำปรึกษาควรสำรวจเสริมตามความต้องการของผู้รับคำปรึกษา และควรให้ในปริมาณที่พอเหมาะจึงจะมีประสิทธิภาพคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

1.3 ในระยะแรกของการเรียนรู้ ต้องให้การเสริมแรงทางบวกทุกครั้ง แต่เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วจะมีการเสริมแรงโดยกำหนดช่วงความถี่ของพฤติกรรมหรือกำหนดช่วงเวลาตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความคงทนของพฤติกรรม

2. เทคนิคการเรียนรู้จากการมีตัวแบบ วิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ ผู้รับคำปรึกษาดูตัวแบบแล้วแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบโดยมีผู้ให้คำปรึกษาคอยชี้แนะและแก้ไข

3. เทคนิคการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ซึ่งเทคนิคนี้ใช้ได้ผลดีกับผู้รับคำปรึกษาที่ต้องการจะแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าเข้าสังคม ไม่กล้าติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยการฝึกพฤติกรรมจะเน้นถึงเรื่องต่าง ๆ คือ

3.1 การยืนยันถึงสิทธิส่วนบุคคลพึงมี โดยไม่ก้าวท้าวสิทธิของผู้อื่น

3.2 การออกคำสั่งหรือการขอร้องอย่างมีเหตุผล ให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามกฎข้อตกลงร่วมกัน

3.3 การแสดงความรู้สึกทั้งทางด้านบวกและด้านลบออกมาอย่างเหมาะสม และเป็นไปอย่างเปิดเผย จริงใจให้ผู้ที่มีความสัมพันธ์กันรับรู้ได้

เทคนิคในการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถทำได้หลายรูปแบบที่นิยมกันมีดังนี้ การใช้ตัวแบบ การแสดงบทบาทสมมติ การฝึกซ้อมพฤติกรรม การฝึกฝนเป็นการบ้าน การใช้การเสริมแรงทางบวกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

4. เทคนิคการจัดความรู้สึกกังวลอย่างเป็นระบบ เป็นการช่วยจัดความกลัวหรือปัญหาทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกวิตกกังวลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลักสำคัญของวิธีนี้คือ หลักการเปลี่ยนเงื่อนไขกลับ (Counter – Conditioning) คือ การตัดความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความวิตกกังวลกับพฤติกรรมที่

แสดงความวิตกกังวลออกจากกัน ซึ่งกระทำโดยให้ผู้รับคำปรึกษาเผชิญกับสิ่งเร้าทำให้เกิดความกลัวหรือความวิตกกังวล โดยจัดลำดับสิ่งเร้าที่นำกลัวน้อยที่สุดไปถึงมากที่สุด การเสนอสิ่งเร้าต้องเสนอภายใต้สภาวะที่ป้องกันมิให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความวิตกกังวล คือ การมีการฝึกเทคนิคการผ่อนคลายกล้ามเนื้อให้ผู้รับคำปรึกษาแล้ว

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 151) จำแนกเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เป็นเทคนิคเดี่ยวและเทคนิคหลายวิธีผสมกัน ผู้ให้คำปรึกษาควรเลือกใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการปรับพฤติกรรม ดังนี้

1. เทคนิคเดี่ยว ผู้ให้คำปรึกษาสามารถใช้วิธีใดวิธีหนึ่งในการให้คำปรึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ใช้วิธีการให้การเสริมแรงทางบวกเพื่อเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นต้น
2. เทคนิคหลายวิธีผสมกัน ผู้ให้คำปรึกษาสามารถใช้เทคนิคหลาย ๆ เทคนิคผสมกันเพื่อปรับพฤติกรรมเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุพฤติกรรมเป้าหมายได้เร็วขึ้น เช่น ใช้วิธีการให้การเสริมแรงทางบวก ผสมกับการให้ตัวแบบ เป็นต้น

เทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำมาใช้ในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ เทคนิคการเสริมแรง โดยผู้รับคำปรึกษาได้รับการเสริมแรงถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งทำให้ผู้รับคำปรึกษามีกำลังใจ โดยให้ดูตัวแบบแล้วแสดงพฤติกรรม และผู้ให้คำปรึกษาคอยชี้แนะ

1.2.8 งานวิจัยในต่างประเทศ

บิช (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 165 ; อ้างอิงจาก Beach. 1965) ได้จัดโครงการเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนเรียนรู้จากตัวแบบโดยฟังแถบบันทึกเสียง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ โดยมีตัวแบบคือ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน เป็นนักเรียนชาย 3 คน หญิง 3 คน และมีผู้ให้บริการปรึกษาเป็นตัวแบบด้วย จัดบันทึกเสียงในสภาพการณ์ต่าง ๆ ผลปรากฏว่า ผลการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองดีขึ้น และผู้ปกครองแจ้งว่า บุตรธิดาของตนเอาใจใส่ ทำการบ้าน และทบทวนบทเรียนมากขึ้น

เฮดควิสท์ และ เวินโฮลด์ (กรรณาภรณ์ ดวงแจ่มกาญจน์. 2541 : 30 ; อ้างอิงจาก Hedquist and Weinhold. 1970 : 237 – 242) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักศึกษาที่มีต่อความวิตกกังวลและไม่กล้าแสดงออกทางสังคม ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกทางสังคมสูงขึ้นและมีความวิตกกังวลลดลง

โฮลท์ (Holt. 1979 : 6546 - A) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการฝึกซ้อมบทบาทและการวิเคราะห์วิจารณ์ตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 15 คน จากเมืองเชอร์วีพอร์ท (Sherveport) ในหลุยส์เซียนา (Louisiana) โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน มีพฤติกรรมที่มีปัญหาในห้องเรียนและมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 5 คน ให้พบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นแบบสอบถามความรับผิดชอบในการเรียน (Intellectual Achievement – Responsibility Questionnaire – IAR) และแบบวัดสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio – Economic Status – SES) ผลการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มควบคุมและกลุ่มลงมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ไบรอัน และ ไบรอัน (ระวีวรรณ ชินะตระกูล, 2537 : 210 ; อ้างอิงจาก Bryan and Bryan, 1977) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่ออัตมโนภาพและพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อความสามารถทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในมลรัฐอาวาย จำนวน 53 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม จำนวน 23 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีอัตมโนภาพและพฤติกรรมทางสังคมที่ต่อความสามารถทางการเรียนสูงขึ้น และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.9 งานวิจัยในประเทศ

ประภาพรณ นาคข้าพันธ์ (2537) : 66 – 70) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม มีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

สุนันท์ บุญอ่ำ (2537 : 75) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาอัตมโนทัศน์ทางร่างกาย และเพื่อลดน้ำหนักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีอัตมโนทัศน์ทางร่างกายดีขึ้น และสามารถลดน้ำหนักลงได้มากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

ณิกานต์ โถวรุ่งเรือง (2538 : 81 – 82) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองพลับวิทยา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

กรรณาภรณ์ ดวงแจ่มกาญจน์ (2541 : 55) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อนตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองมากขึ้น หลังจากการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองมากขึ้นหลังจากการได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองมากขึ้น

ชุลีพร รามัญ (2540 : 55) จากการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองตะเคียน อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนมีการใช้เวลาในการเรียนเหมาะสมขึ้นหลังจากการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น พบว่า การให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมสามารถนำมาใช้ในการแก้ไขและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน (Learning Strategies)

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน

2.1.1 ความหมายของยุทธวิธีในการเรียน

ยุทธวิธี เป็นแผนการปฏิบัติที่มีจุดมุ่งหมายและกระบวนการ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร จัตรศุภกุล. 2543 : 10 ; อ้างอิงจาก Good. 1974 : 541,560)

โฮล์ทแมน (Holtzman. 1965 : 17) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผนเตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบรอบคอบ ทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

วินสไตน์ และ เมเยอร์ (Weinstein and Mayer. 1986 : 315 – 317) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียนนั้น สามารถให้คำนิยามได้ว่า หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ (Behaviors) ของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีกระบวนการศึกษาหาความรู้อย่างไร ตัวอย่างเช่น การขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญ ๆ การสรุปประเด็นสำคัญของสิ่งที่เรียน หรือการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้สิ่งที่เรียนกระจ่างขึ้น

วินสไตน์, พาลเมอร์ และชัลต์ตี (Weinstein, Palmer and Schulte. 1987 : 1 – 3) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียน หมายถึง แนวทางปฏิบัติตนทางการเรียน ซึ่งแสดงออกต่อไปนี้ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีความสนใจ มีแรงจูงใจในการเรียน รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน มีสมาธิและเอาใจใส่ต่อการเรียน สรุปประเด็นเนื้อหาที่สำคัญของสิ่งที่เรียน ใช้เทคนิคและเครื่องมือช่วยในการเรียน ลดความวิตกกังวลทางการเรียน ทดสอบตนเองเกี่ยวกับการเรียน ทบทวนบทเรียน เตรียมตัวในการเรียน มีวินัยในตนเองทางด้านการเรียน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและเตรียมตัวในการสอบ

แครนตัน และบาร์คเลย์ (Cranston and Barclay. 1985 : 136) ได้ให้ความเห็นว่าพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียน และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน การสอน ผู้สอนและสัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง ยุทธวิธีในการเรียนของผู้เรียนที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าขณะนั่นเอง

เฟรดเดอริก, คิทเชน และแมคเอลวี (Frederick. Kitchen and Mcelevee. 1947 : 10) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน และยุทธวิธีในการเรียนมิได้เกิดจากสัญชาตญาณ หากแต่เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนแก้ไข ขัดเกลา และพัฒนาจนถึงจุดสมดุลย์ระหว่างที่นำไปกับผลงานที่ออกมาและนำไปใช้จริง

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2525 : 2) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ ยุทธวิธีในการเรียนที่ดีนั้นว่าเป็นสิ่งที่ปฏิบัติตามได้ยากในตอนต้น แต่ถ้าปฏิบัติติดต่อกันเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว วิธีการเรียนนั้นก็จะติดเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งยุทธวิธีในการเรียนที่ดี ได้แก่ การแบ่งเวลาสำหรับศึกษาไว้เป็นสัดส่วน เมื่อถึงเวลาเรียนก็เรียน ตั้งใจเรียน พยายามรักษาเวลา และทำตารางเวลาที่กำหนดไว้ให้ได้ทุกวัน หาสถานที่ศึกษาให้เหมาะสม บังคับใจให้แน่วแน่ต่อการเรียน และทำงานต้องทำให้สำเร็จกำหนดงานที่จะทำไว้ให้เหมาะสมกับความสามารถ

สุภาณี สนธิรัตน์ (2530 : 70) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียน เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้รวดเร็วกว่าผู้ที่ไม่รู้จักยุทธวิธีในการเรียนภายในเวลาที่เท่ากัน จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทราบยุทธวิธีในการเรียนซึ่งทำให้การเรียนนั้นง่ายขึ้น

พิกุล วงศ์ก้อม (2534 : 9) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียน หมายถึง เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่นักเรียนปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในการเรียน โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญและการฝึกฝนทั้งในห้องและนอก

ห้อง เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด การสอนกันเองในกลุ่มเพื่อน การแบ่งเวลาในการเรียน การจดบันทึกและการทบทวน การเตรียมตัวสอบ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า ยุทธวิธีในการเรียน คือการแสดงออกของพฤติกรรม ที่เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน การ เข้าชั้นเรียนทุกวิชา ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การจดบันทึก การจำ การอ่าน การแบ่งเวลาใน การเรียน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวสอบ

2.1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน

เอนกกุล กริแสง (2520 : 43 – 50) ได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนของ นักเรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเรียนว่า นักเรียนจะบรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียน ที่ดีนั้นจะต้องมียุทธวิธีในการเรียนที่ถูกต้อง โดยยุทธวิธีในการเรียนนั้นมียุทธวิธีประกอบที่นักเรียนจะต้องให้ ความสนใจ คือ การฝึกฝน การรู้ผลงาน การแบ่งบทเรียนเป็นตอน ๆ การใช้ประสาทรับรู้ช่วยในการเรียน เครื่องล่อใจ หมายถึง สิ่งของหรือสถานการณ์ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ ให้ทำกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมและ ความเอาใจใส่ต่อการเรียน

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 21) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อยุทธวิธีในการเรียน ประกอบด้วย

1. วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้ของบุคคลอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.2 การเรียนรู้โดยมีครูสอน
2. ลักษณะของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ความพร้อม ความต้องการที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ ความสามารถในการจำสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ระดับเชาวน์ปัญญา เจตคติต่อการเรียนรู้และสุขภาพจิต
3. ลักษณะของที่จะเรียนรู้ สิ่งที่จะเรียนรู้อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ
 - 3.1 บทเรียน ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่จะเรียน โดยลักษณะของบทเรียน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ คือ ความสั้น – ยาวของบทเรียน ความยาก – ง่ายของบทเรียน เป็นต้น
 - 3.2 สื่อประกอบการเรียน ได้แก่ สื่อการเรียนต่าง ๆ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ ง่ายขึ้น เร็วขึ้น เช่น หนังสือ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ และอื่น ๆ โดยลักษณะของสื่อประกอบ ของบทเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ ความชัดเจน ความซับซ้อน และความเหมาะสมของสื่อ
4. แรงจูงใจในการเรียน จะเป็นสิ่งที่กระตุ้น หรือแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทาง การเรียนออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดี ต่อบทเรียน ต่อครูผู้สอน ย่อมก่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพึงพอใจ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนนั้นประกอบด้วยลักษณะ ของนักเรียน ลักษณะของสิ่งที่เรียนรู้ และแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ซึ่งปัจจัยดังที่กล่าวมาแล้ว ข้างต้น จะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนตามความมุ่งหวัง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนักเรียนเป็น สำคัญ

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียน

โรเจอร์ส (ประธาน วัฒนวานิชย์. 2537 : 2 ; อ้างอิงจาก Rogers) ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการ เรียนไว้ดังนี้

1. การเรียนที่สำคัญที่สุดที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ คือ การค้นพบด้วยตนเอง แสวงหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง

2. การเรียนจากการค้นพบด้วยตนเอง และความจริงซึ่งเหมาะสมกับตนเองจะถูกดูดซึมเข้าไปในประสบการณ์ของตนเอง ไม่สามารถจะส่งต่อไปยังบุคคลอื่นได้โดยตรง เว้นไว้แต่ได้รับการถ่ายทอดจากบุคคลนั้นในรูปใดรูปหนึ่ง

3. การเรียนรู้จะบังเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ เมื่อเขาเลือกแนวทางของตนเอง ช่วยตัวเองให้ค้นพบแหล่งการเรียนรู้ ค้นพบปัญหาของตน ตัดสินใจเลือกทางเดินของตนเอง และยอมรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกนั้น หลังจากนั้น การเรียนรู้จึงจะเกิดขึ้นอย่างสูงสุด และ

4. มีความเป็นอิสระ ความคิดริเริ่ม และการพึ่งตนเอง เป็นสิ่งที่จะอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้บนพื้นฐานของการรู้จักวิพากษ์วิจารณ์และประเมินตนเอง

แมดดอกซ์ (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ, 2541 : 17 ; อ้างอิงจาก Maddox, 1963 : 2) ได้ศึกษาพบว่า วิธีที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมการเรียนให้ดีขึ้นมีดังนี้

1. ต้องมีสุขภาพจิตที่ดี มีร่างกายแข็งแรง อาจทำได้โดยการออกกำลังกาย รู้จักวิธีผ่อนคลายความตึงเครียด

2. ปรับปรุงแนวทางและวิธีการทำงานโดยมีการวางแผนและแบ่งเวลาเรียน และการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3. ลดความกังวลและความตื่นเต้นประหม่า โดยแก้ปัญหาความขัดแย้งในใจของตนเอง ได้มีการศึกษายืนยันว่าครูสามารถสอนและฝึกให้นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนที่ดีได้ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

อาสลาม และบราวน์ (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ, 2541 : 17 ; อ้างอิงจาก Haslam and Brown, 1967) ได้ศึกษาพบว่า การสอนยุทธวิธีในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนดีขึ้นกว่าเดิม และทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย ครูจะสร้างยุทธวิธีในการเรียนให้แก่นักเรียนได้จะต้องมีความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้

1. ยุทธวิธีในการเรียนและวิธีการทำงาน
2. การจัดตารางเวลาเรียน
3. วิธีจัดสภาพแวดล้อม ซึ่งจะทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพ
4. การจดงาน การบันทึก การทำบันทึก
5. การเตรียมตัวสอบ
6. การท่องหนังสือ
7. การตอบคำถามและการตอบข้อสอบ
8. การเขียนรายงาน
9. การใช้ห้องสมุด

จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า ยุทธวิธีในการเรียนที่ดีจะบังเกิดผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็นสำคัญในการรู้จักนำวิธีการศึกษาค้นคว้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้ยุทธวิธีในการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผนเตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.4 ยุทธวิธีในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แมดดอกซ์ (Maddox. 1965 : 9) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลและการทำงานหนักเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับยุทธวิธีในการเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย เพราะมักปรากฏว่านักเรียนที่สติปัญญาสูงหลายคนสอบตกหรือทำคะแนนสอบได้น้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาและความถนัดในการเรียนปานกลางหรือต่ำ ซึ่งความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละคนนอกจากจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและความสามารถทางสมองร้อยละ 50 – 60 แล้วยังขึ้นอยู่กับความพยายาม และวิธีการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพร้อยละ 30 – 40 และได้เพิ่มเติมอีกว่า ยุทธวิธีในการเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนดีนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมาก แต่ต้องเป็นคนที่ต้องรู้จักใช้เวลา ต้องรู้จักวิธีเรียน วิธีการทำงานให้ได้ผลดี

บราวน์แมน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2526 : 19 ; อ้างอิงจาก Brownman. 1965 : 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักเรียน สรุปได้ว่า ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน เจตคติของนักเรียนต่อครูผู้สอน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

วัชร บวรณสิงห์ (2526 : 48 – 54) ได้อธิบายเพิ่มเติม สรุปได้ว่า การจัดสรรเวลาในการศึกษา ถือได้ว่าเป็นเทคนิคที่สำคัญ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ได้ผลดีขึ้นประการหนึ่ง กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีการทำตารางเวลาสำหรับการศึกษาของตนเอง เพื่อจะได้ทำรายการสิ่งที่จะต้องทำตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง และเวลาในการพักผ่อนให้เหมาะสม พร้อมทั้งมีวิธีการอ่านให้ถูกต้อง เหมาะสม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ยุทธวิธีในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กัน การที่นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนที่ดี คือรู้จักจัดสรรเวลาให้เป็นประโยชน์ และปฏิบัติตัวในห้องเรียนอย่างเหมาะสม มีความตั้งใจฟังสิ่งที่ครูสอน คิดไตร่ตรองตามคำพูดของครู ชักถามเมื่อไม่เข้าใจและจดบันทึกในสิ่งที่ได้เรียนรู้ วิธีการเหล่านี้จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2.1.5 หลักการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน

สมิท (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2541 : 15 ; อ้างอิงจาก Smith. 1970 : 21 – 35) ศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถประหยัดเวลาได้ 1 ใน 3 ถึง 1 ใน 4 ของเวลาที่เคยใช้ ถ้ารู้จักสร้างพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งการจัดระบบยุทธวิธีในการเรียนให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. กำหนดตารางเวลาเรียน โดยแน่ใจว่าได้ให้เวลาแต่ละวิชาอย่างเพียงพอ และบังคับให้ตนเองปฏิบัติตามตารางนั้น

2. จัดสถานที่ให้เหมาะสมสำหรับตนเองในเวลาทำงานแต่ละวัน

3. ตั้งสมาธิแน่น ปราศจากสิ่งรบกวนจนกว่างานจะเสร็จ

4. ทำงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันให้เสร็จตามกำหนดในตารางเวลาที่กำหนด

นอกจากนี้ สมิทยังได้เสนอแนะวิธีปฏิบัติในการเรียนที่ดี โดยปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือ ความเร็วและความเข้าใจในเนื้อหา การอ่านที่รวดเร็วทำให้บุคคลสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่า หรือสามารถทบทวนได้หลายครั้งในช่วงเวลาที่กำหนด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหานั้นจะต้องพยายามจำจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน และจับใจความสำคัญของเรื่องนั้นให้ได้

2. การขีดเส้นใต้ เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ความคิดเห็นของผู้เขียนเพื่อจำไว้หรือทำให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน หรือแสดงจุดอ่อนที่เรายังไม่เข้าใจ
 3. การจดบันทึก เป็นส่วนสำคัญที่ได้จากการอ่านหรือรับฟัง จะช่วยให้จำได้ดีขึ้น
 4. การเขียน การเขียนรายงานหรือทำการบ้านที่ทำได้ไม่ดี อาจเนื่องมาจากการขาดความรู้ในเรื่องหลักการเขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเขียนรายงาน การเขียนเพื่อตอบคำถาม เป็นต้น
 5. การใช้ห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งทรัพยากรความรู้ที่สำคัญ ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์จากห้องสมุดได้อย่างดี
 6. การใช้เครื่องมือช่วยในการเรียน เช่น แผนที่ ตารางจะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
- ทิวาดี เอมะวรรณะ (2529 : 3-2) ได้เสนอวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน ดังนี้
- ขั้นที่ 1 ผู้เรียนมองเห็นปัญหาของตน เมื่อผู้เรียนตระหนักว่ายุทธวิธีในการเรียนในปัจจุบันของตนยังไม่ดีพอที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนตามที่ตนมุ่งหมายด้วยสาเหตุใดก็ตาม ก็แสดงว่าผู้เรียนเริ่มมองเห็นปัญหาของตนแล้ว
- ขั้นที่ 2 มองเห็นวิธีการแก้ปัญหา เมื่อผู้เรียนต้องการปรับปรุงตนเองก็จะเริ่มต้นหาทางที่จะแก้ปัญหา ซึ่งระยะนี้เป็นเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะแสวงหาผู้ช่วยเหลือ เช่นปรึกษากับครูหรือขอรับบริการจากครูแนะแนว
- ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหาโดยมีหลักการที่ควรยึด 6 ประการด้วยกัน คือ
1. สะสม (Gradualness) คือการเรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไป สะสมวันละนิด ไม่ใช้หักโหมเฉพาะก่อนสอบเพียง 5 - 6 วัน
 2. ทำซ้ำ (Repetition) การป้องกันลืมด้วยการท่องและทำแบบฝึกหัดซ้ำ ๆ
 3. ย้ำแรงเสริม (Reinforcement) อาจเป็นการให้รางวัลตนเอง ชมเชยตนเอง เพื่อให้เกิดกำลังใจในการเรียน
 4. เพิ่มความกระตือรือร้น (Active Learning) ต้องมีความใส่ใจในเรื่องที่อ่าน ตลอดจนการคิดหรือการกระทำสิ่งที่ตนต้องการเสมอ
 5. เน้นการปฏิบัติ (Practice) เมื่อศึกษาทฤษฎีแล้วควรลงมือปฏิบัติด้วย เพื่อให้เกิดความชำนาญและจำได้แม่นยำ
 6. หาสิ่งเร้าใจ (Stimulus Control) โดยอาศัยการจัดสิ่งแวดล้อมเข้าช่วยเป็นตัวกระตุ้นด้วย
- ขั้นที่ 4 การปรับปรุงยุทธวิธีในการเรียน อาจใช้วิธีการดังนี้
1. การจัดตารางเรียน เป็นการวางแผนล่วงหน้า จัดแบ่งเวลาที่เหมาะสมและเป็นตัวกระตุ้นให้เร่งทำงานโดยบรรลุเป้าหมาย
 2. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนให้ตนเองด้วยวิธีที่เหมาะสมกับตนเอง
 3. เรียนจากตำราด้วยการอ่าน คิด สรุป และถามตนเอง
 4. ฝึกการบันทึก เช่น เขียนตัวโต เขียนลดหลั่นกัน ใช้ปากกาต่างสีขีดหรือบันทึกตามลำดับความสำคัญ เป็นต้น
 5. ฝึกเทคนิคการอ่านเร็ว เช่น การอ่านนำ การอ่านเป็นช่วงประโยค การอ่านเฉพาะใจความสำคัญ การอ่านคร่าว ๆ หรือการอ่านผ่านตา

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาลาม และบราวน์ (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ, 2541 : 18 ; อ้างอิงจาก Haslam and Brown, 1967 : 223) ศึกษาว่า การสอนทักษะการเรียนอย่างมีระบบระเบียบจะช่วยทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีขึ้นหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 74 คน ที่เรียนในโรงเรียนไฮแลนด์ แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ให้กลุ่มทดลองเรียนวิชาการ เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (The Brown – Holtzman Effective Study Course) กลุ่มควบคุมไม่ให้เรียนวิชาดังกล่าว ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน (Brown – Holtzman Survey of Study Habits Attitudes) ทั้งก่อนและหลังเรียน The Brown – Holtzman Effective Study Course เพื่อดูว่าในกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงทักษะทางการเรียนหรือไม่ ผลจากการเปรียบเทียบนักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยดูคะแนนเรียนและคะแนนจากแบบทดสอบการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (The Effective Study Test) ปรากฏว่า กลุ่มทดลองได้คะแนนเรียนและคะแนนจากแบบทดสอบดังกล่าวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าความรู้เกี่ยวกับทักษะทางการเรียนที่ให้แก่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนที่มีประสิทธิภาพหากแต่ยังช่วยปรับปรุงพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนและทัศนคติในการเรียน ตลอดจนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนได้ดีขึ้นด้วย

แคมป์เบลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Campbell, 1996 : 1405) ได้ศึกษาคุณลักษณะบางประการและวิธีต่าง ๆ ทาง การเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประสบความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการเรียน จะมีการวางแผนการเรียน มีการกำหนดเป้าหมายทางการเรียน มีแรงจูงใจในการเรียน ทั้งแรงจูงใจภายในและการกระทำ หรือการแสดงออกด้านการเรียน นอกจากนี้ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนจะมีวินัยในตนเอง มีความสามารถในการบริหารเวลาในการเรียนและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

เค็ง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Keng, 1996 : 1996) ได้ศึกษาพบว่า วิธีต่าง ๆ ทาง การเรียนของนักเรียน ซึ่งได้แก่ การจดบันทึก การวางแผนการเรียน การทบทวนบทเรียน กลยุทธ์ในการเตรียมตัวสอบ จะช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังศึกษาพบว่า การจดบันทึก ซึ่งหมายถึง การเขียนข้อความ เพื่อเรียบเรียงความคิด เพื่อเตือนความเข้าใจ เพื่อก่อให้เกิดความสนใจในเรื่องที่เรียน และเพื่อเตือนความทรงจำ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจำแนก แยกแยะ มีความสามารถในการอธิบาย และเข้าใจเนื้อหาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เรียนได้ดีขึ้น

ฟรีดแมน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2543 : 25 ; อ้างอิงจาก Freedman, 1996 : 99) ได้ศึกษาเรื่องความเชื่อในความสามารถของตนกับยุทธวิธีในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ความเชื่อในความสามารถของตนจะส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียน ซึ่งยุทธวิธีในการเรียนที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารเวลา ความพยายาม การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และความวิตกกังวลในการเรียน

ไควโรโล (Qvierolo, 1998 : 76) ได้ทำการสำรวจความแตกต่างทางวัฒนธรรมของรูปแบบการเรียนรู้อายุและยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนระดับอุดมศึกษา ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการสำรวจความแตกต่างทางการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรมการเรียน ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผิวขาว แม็กซิโก อเมริกา และเวียตนาม ซึ่งโดยทั่ว ๆ ไปจะใช้เกณฑ์เกรดเฉลี่ยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักเรียน

ดัน และสติเวนสัน (Dunn and Stevenson. 1997 : 333 - 339) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาจากวิธีการสอนที่หลากหลายในระดับชั้นอุดมศึกษา โดยสุ่มอย่างง่ายจากประชากรที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปี 1 และกลุ่มนักศึกษาที่ย้ายโอนผลการเรียนมาเข้าร่วมเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งนักศึกษาที่เข้าร่วมกลุ่มทดลองนั้นมีเกรดและเกรดเฉลี่ยสะสมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่ากลุ่มที่ถูกควบคุม นอกจากนี้ยังได้มีการเสนอแนะว่าการให้การบ้านจะมีผลต่อเกรดในทางที่ดี

ธีเบอร์ก และคณะ (Theberge and Other. 1998 : 191 - 218) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในโปรแกรมภาษาที่สองของวิชาชีพครู ได้พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ของครูที่ได้รับการฝึกอบรมทั้ง 44 คน จากมหาวิทยาลัยออตตาวานั้น ได้มีการสำรวจปัญหาของการรับรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ในเนื้อหาของการศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งผลจากการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ของครูด้วย

นีโกร (Nigro. 1998 : 112) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้และคุณลักษณะของบุคลิกภาพที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของโปรแกรมการเรียนแบบรายบุคคลของนักเรียนเกรด 9 พบว่า โครงสร้างของโปรแกรม การสอนอย่างสม่ำเสมอ การศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระและรูปแบบการเรียนแบบใช้การอภิปรายของแต่ละวิชา รวมถึงคุณลักษณะของบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางการเรียนเป็นรายบุคคล อีกทั้งนักเรียนยังมีแนวโน้มที่คิดอย่างนามธรรมเป็น มีความมั่นคงทางอารมณ์สูง และมีความหวั่นวิตกต่ำ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะในโปรแกรมการเรียนเป็นรายบุคคลประกอบไปด้วย รูปแบบของหลักสูตร บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาและการลงทะเบียนเรียน

คีแนน (Keinan. 1996 : 136) ได้ทำการสำรวจการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของวัยผู้ใหญ่ที่มีต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษในชั้นเรียน พบว่า ตัวแปรทางการศึกษา อาทิ ค่านิยม วัฒนธรรม ประสบการณ์ทางการศึกษา และสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ สามารถพยากรณ์ผลของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ได้หาความสัมพันธ์ระหว่าง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินรูปแบบผลของการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือที่ใช้เป็นเครื่องมือที่เหมาะสม และนิยมใช้อย่างแพร่หลาย และสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาระหว่างรูปแบบขั้นของการพัฒนา ตลอดจน การฝึกฝนเพื่อความก้าวหน้าทางการเรียน และทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ต่อไปด้วย

ไพร์ซ์ (Price. 1992 : Abstract) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มที่ได้รับการสอนเสริมและทักษะการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการได้เครื่องมือที่สามารถใช้ระบุรูปแบบการเรียนรู้ของรายบุคคล ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการตามข้อสรุปของวัตถุประสงค์ โดยการรวบรวมนักศึกษาเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของรูปแบบการเรียนรู้ และนักศึกษากลุ่มนี้ได้แสดงความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้เล็กน้อย 2 ประการ ในคะแนนของแบบทดสอบความวิตกกังวลของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษามีคะแนนความวิตกกังวลลดลง และในแบบสำรวจความสามารถในการจัดการ (TAI) ได้จัดประเภทรูปแบบการเรียนรู้นักเรียนไว้ใน 1 ส่วน 4 ซึ่งแบบวัดความวิตกกังวล (TAS) ได้ใช้กับนักศึกษาจำนวน 46 คน เริ่มดำเนินการในปี 1992 ในฤดูใบไม้ผลิ ส่วน TAI นั้น ได้กำหนดให้ใช้ในขณะที่นักศึกษาเข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม ทั้งนี้ทั้ง TAS และ TAI มีความสมบูรณ์ขึ้นได้ จากนักศึกษาซึ่งคะแนนทั้งก่อนและหลังการทดสอบนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับว่าผลคะแนนจาก TAI มาจากการเข้า

ร่วมกลุ่ม ส่วนสถิติที่ใช้วิเคราะห์ TAS นั้น แสดงให้เห็นว่านักศึกษาบางคนที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่มจะมีคะแนนความวิตกกังวลลดลง

มอธซ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Motz. 1996 : 2127) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนและการใช้ยุทธวิธีในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า

1. ภายใตสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในโรงเรียน ความสำเร็จของนักเรียนจะขึ้นกับความสามารถในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ ที่จะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

2. ยุทธวิธีในการเรียน จะสัมพันธ์กับความเชื่อและความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน โดยนักเรียนที่เชื่อว่า ตนเองมีความสามารถที่จะศึกษาเล่าเรียนจะพยายามศึกษาหายุทธวิธีในการเรียนที่สร้างสรรค์ มียุทธวิธีในการเรียนที่เหมาะสม มีเจตคติทางบวกต่อการเรียน และมีวิธีการคิดอย่างมีเหตุผลโดยสามารถประมวลข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ได้อย่างเหมาะสม

โรเชส มอนเทโร (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Rocés Montero. 1997 : 239) ได้ศึกษาพบว่า ยุทธวิธีในการเรียนและตัวแปรแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตน ความวิตกกังวล แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก และคุณค่าของงาน มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความเพียรพยายาม การบริหารเวลา ตลอดจนการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกัน

โรชัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Roshan. 1997 : 1568) ได้ศึกษาเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ผลการศึกษาพบว่า ยุทธวิธีในการเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและการฝึกปฏิบัตินั้น หากผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหา ก่อนที่จะไปฟังการบรรยายหรือก่อนการฝึกปฏิบัติ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เร็วและละเอียดยิ่งขึ้น ตลอดจนทั้งสามารถฝึกปฏิบัติได้คล่องแคล่วมากขึ้นและช่วยทุ่นเวลาในการเรียนมากขึ้น คือใช้เวลาเฉลียว

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิญญู พูลศรี (2523 : 35 – 39) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 วิทยาลัยครูเชียงใหม่ จำนวน 8 คน โดยพบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ติดต่อกัน 12 ครั้ง ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียนและยุทธวิธีในการเรียนของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 179) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียนโดยใช้ผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 1,415 คน ครู จำนวน 30 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 ผลการศึกษาพบว่า ยุทธวิธีในการเรียน ได้แก่ ความสนใจ ความตั้งใจ และเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียน นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจในการเรียน จะประสบผลสำเร็จทางการเรียน ส่วนนักเรียนที่ไม่สนใจ ไม่ตั้งใจในการเรียนจะประสบความล้มเหลวในการเรียน

ธาริณี เจียรวัฒนะ (2531 : ง) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์ ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สูง ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนคณิตศาสตร์ –

วิทยาศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูง จำนวน 283 คน ผลการวิจัยพบว่า วิธีการเรียนของนักเรียนมีส่วนส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การตั้งใจเรียนเสมอ การติดตามเรื่องที่เรียนเสมอ การทำบ้านด้วยตนเอง และพฤติกรรมการสอนของครู มีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การให้เนื้อหาที่ชัดเจน การเฉลยข้อสอบเพื่อให้นักเรียนรู้จักตอบพร้อมของตนเองทุกครั้ง การให้การบ้าน แบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบเสมอ ครูมีความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียนเสมอ ครูเข้าใจปัญหาและความรู้สึกของนักเรียน การสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ครูมีอารมณ์มั่นคงแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลใจกว้างและโอ้อ้อมอารี ผลการวิจัยพบว่า ยุทธวิธีในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมในการเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงมียุทธวิธีในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อนักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมในการเรียนให้ดีขึ้นแล้วจะทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

กนิษฐา รัตนบุรี (2536 : 53 – 54) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 ถึง 2.00 จำนวน 8 คน เป็นกลุ่มทดลอง จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนหลังเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ศิริภรณ์ เทพฉิม (2541 : 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อยุทธวิธีการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกุนนทีรุทธาราวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง มียุทธวิธีการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริงมีคะแนนเฉลี่ยยุทธวิธีการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง นอกจากนี้ยังศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงแล้วมียุทธวิธีการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยยุทธวิธีการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างไรก็ตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีผลต่อยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร ฉัตรสุภกุล (2543 : 13) ได้ศึกษายุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและเป็นตัวแปรที่ส่งผลดีที่สุดต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงให้เห็นว่า ความรู้หรือทักษะที่นักเรียนวัยรุ่น ได้จากการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลดีที่สุดต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษา

นอกจากสภาพการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียนแล้วบรรยากาศในครอบครัวก็เป็นตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น อีกทั้งตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งและส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษา คือ ตัวผู้เรียนหรือนักเรียน โดยผู้เรียนจะต้องให้ความสนใจใส่ใจข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากสิ่งที่ครูสอน เอกสาร ตำรา และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทบทวนข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ต่อไป พร้อมทั้งพยายามเอาชนะอุปสรรคทั้งมวลที่ต้องเผชิญและศึกษาหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

จากผลการวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศ กล่าวสรุปได้ว่า ยุทธวิธีในการเรียน ทักษะในการเรียน เทคนิคในการเรียน นิสัยในการเรียน ทักษะคิดทางการเรียน ล้วนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถที่จะพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วย และผลจากการวิจัยดังที่กล่าวมา พบว่า ยุทธวิธีในการเรียนและนิสัยในการเรียน สามารถที่จะพัฒนาได้หลายวิธี ได้แก่ การใช้แม่แบบ โปรแกรมฝึกทักษะทางการเรียน การให้คำปรึกษารายบุคคล เป็นต้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่า การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมจะสามารถพัฒนายุทธวิธีในการเรียนได้

3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

ปัจจุบันโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญ ในการผลิตคนให้เป็นพลเมืองดี เนื่องจากโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าสถาบันอื่น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียน ดังที่ วิจิตร ศรีสะอาด (2528 : 71) ได้กล่าวว่า ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สถาบันการศึกษามีคุณภาพทางวิชาการ คือ คุณภาพครู ดังนั้นการประเมินมาตรฐานการศึกษาของสถาบันจึงยึดหลักเกณฑ์ว่าต้องมีคุณภาพครูที่ทรงคุณวุฒิพร้อมทั้งด้านปริมาณและความสามารถ ซึ่งจะทำให้มั่นใจว่ามาตรฐานการศึกษาจะดีตามไปด้วย และเมื่อวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งมักพบว่า ความมีชื่อเสียงของสถาบันการศึกษาจะเกี่ยวพันกับคุณภาพของอาจารย์เสมอ

จากการศึกษาของ โคแกน (Cogan. 1975 : 135 – 139) พบว่า อาจารย์ที่แสดงความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรกับผู้เรียนมากเท่าใด ก็จะทำให้ผู้เรียนพร้อมที่จะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้นอีกทั้งอาจารย์มีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนมีความศรัทธาในตัวอาจารย์จะช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ดังนั้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจึงมีความสำคัญยิ่ง

ลอว์เรนซ์ (Lawrens. 1976 : 418) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนนั้น เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ถ้าผู้เรียนมีสภาพจิตใจ อารมณ์แจ่มใส รู้สึกตื่นตัวกระฉับกระเฉงก็จะมีคามสนใจในการเรียน และย่อมช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

วิทฮอลล์ (Withall. 1979 : 347) กล่าวว่า การเรียนรู้ของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบรรยากาศในการเรียนรู้นั้นมีความหมายต่อตัวผู้เรียน กล่าวคือ นักเรียนเห็นว่าประสบการณ์นั้นตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของเขา และไม่ใช่บรรยากาศที่ขู่เข็ญ กล่าวคือ นักเรียนไม่รู้สึกลัว สถานการณ์นั้น ๆ มีความน่ากลัว หากแต่รู้สึกว่าได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีแต่ความจริงใจต่อกัน

นอกจากนี้ บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องและหรืออาจจะส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียน ซึ่งบรรยากาศในชั้นเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ (ประดินันท์ อุปรมัย. 2523 : 123 – 127)

1. บุคลิกภาพบางประการของครู เช่น รูปร่าง หน้าตา และการแต่งกาย มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ สีสหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด มีอารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของครูมีผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างมาก

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติ และความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่มีผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน ตลอดทั้งเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียน ได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม อีกทั้งความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน มักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง มีผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มาก จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุก นักเรียนกระตือรือร้นเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย

4. ครูรู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังและเหมาะสมกับสภาพการณ์ ไม่จำเป็นต้องให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่ควรใช้กับพฤติกรรมของนักเรียนที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

สิริวรรณ ศรีพหล (2526 : 172 – 174) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนสำหรับครูที่จะนำไปปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้ คือ

1. บรรยากาศของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม อย่างเต็มที่ ฝึกฝนการใช้สติปัญญา คือ มีกระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น

2. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติในการควบคุมตนเอง และรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้มากที่สุดให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้น

3. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดี จะต้องส่งเสริมนักเรียนให้มีความคิด และแนวการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเริ่มมาจากครูเป็นตัวอย่างที่ดี มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยอมรับมติของกลุ่ม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2528 : 83 – 87) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนนั้น ได้แก่

1. การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล (Respect as A Person) คือ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีแต่ความก้าวร้าว แข่งขัน ความกดดัน อคติ เอาัดเอาเปรียบ ย่อมไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

2. การสื่อสารแบบเปิด (Open Communication) การสื่อสารแบบเปิดที่อยู่ในบรรยากาศของการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เพราะแต่ละบุคคลต่างมีอารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม พฤติกรรมและแนวคิด ที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน รวมทั้งการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นบรรยากาศในชั้นเรียนที่ตอบสนองการปฏิบัติทางด้านความรู้สึก คุณลักษณะค่านิยม การเสาะแสวงหาความเป็นตัวของตัวเอง จะเกิดขึ้นจากเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า สามารถพัฒนาช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป

โรเจอร์ส (Rogers. 1969 : 157 – 164) มีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนว่า ควรคำนึงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความคิดกับความรู้สึก ทำที่ที่มีต่อกัน ตลอดจนเจตคติ ค่านิยม ความเชื่อ ควรได้รับความสนใจ และให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเน้นทางวิชาการและสติปัญญา เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศไม่ตึงเครียด เป็นการเสริมความอบอุ่นมั่นใจ และเชื่อถือกันระหว่างครูและนักเรียนจึงย่อมจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสุขภาพจิตของนักเรียนได้มาก ดังนั้นบรรยากาศในชั้นเรียนที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์อันได้แก่ ปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135 - 152) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะของบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนมีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้อง

เหมาะสม

5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา

6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้ง

7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์ และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. สร้างความเป็นธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครูซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้
9. ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมท้าทายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

การสอน

11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่ผู้เรียน
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และ
14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบ และขาดความรับผิดชอบ

ในด้านผู้เรียนนั้น เวนน์และลาร์เซน (Wrenn and Larsen. 1969 : 5 – 11) กล่าวว่า ในการศึกษาเล่าเรียน ผู้เรียนจะต้องรู้จักวางแผนการเรียน แบ่งเวลาเรียน มีสมาธิในการเรียน ตั้งใจเรียน รู้วิธีการอ่าน การบันทึกคำบรรยาย การสรุปย่อ การทบทวนบทเรียน การเอาใจใส่ในการเรียน และการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) ได้กล่าวถึงสิ่งสำคัญต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ ฟังตนเอง ตลอดทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน

ส่วนโฮล์ทซ์แมน (Holtzman. 1965 : 17) กล่าวว่า วิธีการแสดงออกที่สำคัญในการเรียน ได้แก่

1. การใช้เวลาเรียน ประกอบด้วย การรู้จักใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรจะทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่รอเวลา ไม่หลีกเลี่ยง ไม่ทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไร้สาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันเวลา

2. วิธีการเรียน ประกอบด้วย การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผนงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความรอบคอบและเป็นระเบียบ เพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ แมดดอกซ์ (Maddox. 1965 : 8) กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ถึงประมาณร้อยละ 40 หากผู้เรียนมีความมานะพยายาม รู้จักใช้ยุทธวิธีในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะจะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอน คุณลักษณะของผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพมีหลายประการ เช่น มีความรู้ในเรื่องที่จะสอนดี มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและมีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียน ส่วนผู้เรียนควรมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน สนใจและเอาใจใส่การเรียน ตั้งใจเรียน หมั่นศึกษาหาความรู้ ตลอดทั้งรู้จักวางแผนการเรียน นอกจากนี้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะต้องเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียนให้มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ทั้งนักเรียนและครูจึงมีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนร่วมกัน

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวิน ลิปปेट และไวท์ (Lewin, Lippert and White. 1939 : 271 – 279) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนแบบอัตตาธิปไตย มีแนวโน้มเป็นเด็กก้าวร้าว หยาดกระด้าง ไม่มีความเห็นใจผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดอง เป็นมิตรต่อกัน การเรียนก็ราบรื่น มีบรรยากาศที่สบายใจ ขยันเรียน เพราะครูรู้จักจัดความกดดันเกรงกลัวได้ ๆ ออกไปจากชั้นเรียนได้

ทิดแมน (Tiedman. 1942 : 657 – 664) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่มีนิสัยข่มขู่ ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และการสอนแบบใช้อำนาจทั้งหลายนั้นเด็กยิ่งโตขึ้นเท่าใดก็จะมีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ยิ่งขึ้น

บุธ (วิลาค บัญทองขาว. 2527 : 16 ; อ้างอิงจาก Butth. 1942 : 645 – 656) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความรู้จักกับเด็ก ให้ความเห็นอกเห็นใจเด็ก รู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กจะเรียนได้ดีมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และมีความสามารถปรับตัวได้สูง ซึ่งกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีกดดันให้เด็กยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร

โอเบอร์ทัฟเฟอร์ (วิลาค บัญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงจาก Oberteuffer. 1945 : 296 – 297) ได้ศึกษาสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่าอิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็ก และการจัดบรรยากาศของห้องเรียนดีจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนขยันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ไทเลอร์ (Tyler. 1964 : 16) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติ ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพที่ดีในอุดมคตินั้น ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียน เป็นมิตรที่ดี

ให้ความรักความเอาใจใส่ มีความเข้าใจ และยอมรับนักเรียน

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วาสนา พิทักษ์สาธิต (2527 : 77 – 79) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มวิชาของนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีค่า .09 และ .93 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า บรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า บรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

บรรยากาศในครอบครัวมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัว บรรยากาศที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัว แสดงความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อสมาชิกในครอบครัวประสบปัญหา ทุกคนยินดีที่จะหันหน้าเข้าหากัน ประกาสกัน โดยเฉพาะบิดามารดาจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะช่วยคลี่คลายปัญหาให้กับสมาชิกครอบครัว เป็นบุคคลที่เด็กรัก เคารพ และเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าบิดามารดาอุทิศเวลาให้แก่เด็ก ให้ความอบอุ่น และเอาใจใส่ ตลอดจนให้อาหารเด็ก เด็กก็จะมี ความอบอุ่น พร้อมทั้งจะประพฤติปฏิบัติในทางที่ดี และจะเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร ฉัตรสุภากุล. 2543 : 22) ดังที่ มิด (Kando. 1971 : 178 ; อ้างอิงจาก Mead. 1934) กล่าวว่า บรรยากาศที่ดีในครอบครัวเกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกครอบครัว เด็กจะเลียนแบบบุคคลที่ใกล้ชิด พร้อมทั้งจะยอมรับเอกลักษณ์ของบิดามารดาและยึดเป็นของตน ขณะเดียวกันก็จะเรียนรู้บทบาทของตนเองจากการอบรมสั่งสอนแนะนำจากบิดามารดา ดังนั้น บรรยากาศในครอบครัวที่ดีจึงมีส่วนที่จะช่วยให้เด็กประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมต่อไป

พาร์สันส์ (Baldwin. 1968 : 565 ; อ้างอิงจาก Citing Persons. 1960) ได้กล่าวว่า บรรยากาศในครอบครัวดีหรือไม่ เกิดจากการที่บิดามารดารวบรวมเอาประสบการณ์ความรู้ที่ถูกต้องมาใช้ควบคุมพฤติกรรมของเด็กให้เกิดความเชื่อที่เกิดความรู้และความรู้สึกในสิ่งที่เป็นความจริง ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานโครงสร้างของพฤติกรรมและพื้นฐานจากความรักที่แท้จริงของบิดามารดา เพื่อช่วยให้เด็กแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ โดยอาศัยภาษาเป็นสื่อในการติดต่อสัมพันธ์กัน บรรยากาศในครอบครัวจึงมีส่วนทำให้ความสัมพันธ์ในระหว่างสมาชิกของครอบครัวจะเป็นไปอย่างถาวร และทำให้เด็กมีเอกลักษณ์ที่มั่นคงฝังแน่นในตัวเด็ก

เกจ และ เบอร์ลินเนอร์ (Gage and Berliner. 1979 : 69 – 70) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในครอบครัวมีอิทธิพลต่อความสามารถของเด็กที่เป็นสมาชิกครอบครัว โดยเด็กจะเลียนแบบบุคลิกลักษณะ แนวคิด การปฏิบัติ ตลอดจนทั้ง วิธีการเรียนรู้จากพ่อแม่ อีกทั้งพ่อแม่ที่มีเจตคติที่ดีต่อการแสวงหาความรู้ ก็จะช่วยให้เกิดความคิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและพร้อมที่จะเลียนแบบ และซึมซับสิ่งที่ดีจากพ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิด

บรรยากาศทางบ้านที่มีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะมีความพร้อมในการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ มีความเข้าใจดีต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดวิตกกังวล ดังที่ ซอง และแฮทตี (Song and Hattie. 1984 : 1267 – 1281) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัวว่า เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กมากกว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจของบิดามารดา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 112 – 115) มีแนวคิดว่า คุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยบรรยากาศทางปัญญา และบรรยากาศทางอารมณ์ สำหรับบรรยากาศทางอารมณ์นั้นเป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่บิดามารดาสร้างขึ้น เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรักความอบอุ่นและช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี จะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน

มอร์โรว์ และวิลสัน (Morrow and Wilson. 1961 : 420) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 – 11 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบิดามารดาที่แสดงความสนใจ มีความเข้าใจนักเรียน ให้การยอมรับนักเรียน ให้คำชมเชย และให้กำลังใจ ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและนักเรียนเหล่านี้จะพยายามเลือกเรียนแบบที่ดีของบิดามารดา ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีบิดามารดาที่ชอบชมเชย เข้มงวดกวดขันมากเกินไป ต่ำหนิหรือลงโทษบ่อย ๆ หรือมีฉันทิให้ความคุ้มครองปกป้องมากเกินไป มีการคาดหวังกับนักเรียนเรื่องความสำเร็จ บรรยากาศภายในบ้านมีแต่ความตึงเครียดและขัดแย้งกัน

โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศในการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับเด็ก จะอธิบายลักษณะของเด็กหลาย ๆ ลักษณะตามที่เขารับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้ และคาดหวังว่า เด็กจะประพฤติตัวให้เป็นไปตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนเด็กให้รู้จักตัดสินตนเองตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความสะอาด และความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้ต่อมาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมบุคคล

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บรรยากาศในครอบครัวมีอิทธิพลต่อ ความคิด ความรู้สึกละพฤติกรรมของนักเรียน และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มัสเสน และคองเกอร์ (Mussen and Conger. 1956 : 250) ได้ศึกษาพบว่า พฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ การตั้งใจเรียน สนใจศึกษาเรียนรู้ ขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของเด็กจะสืบเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย

ชอร์ และไลแมน (Shore and Leiman. 1960 : 661) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความปกครองและความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเลสเตอร์ จูเนียร์ (Leicester Junior) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีบิดามารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนมากกว่าบิดามารดาของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ

และส่วนใหญ่ผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ จะไม่ให้ความสนใจในเรื่องการเรียนและการวางแผนการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความปกครอง

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

กวินทร์ ธรรมนุต (2522 : 20) ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีบรรยากาศที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย บ่นจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ เวลามีปัญหาเฉพาะหน้าเกิดขึ้นจะตัดสินใจไม่ถูก ไม่รู้ว่าควรทำ ไม่ควรทำอะไรและอย่างไร ชอบทำงานชนิดที่ไม่ต้องออกแรง ไม่ตั้งใจเรียน ชอบวิธีรวทางลัดหรือความสะดวกสบายต่าง ๆ

อรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ มีความเข้าใจต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

สุชาติ ลีตระกูล (2524 : 83) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่สัมพันธ์กับผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน คือ สมรรถภาพสมองด้านภาษา สมรรถภาพสมองด้านเหตุผล ขนาดของโรงเรียน การใช้อุปกรณ์การเรียน เพศของนักเรียน การดูโทรทัศน์ การอ่านหนังสือพิมพ์ ทักษะคิดที่มีต่อเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ และการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง

กอบกุล รังสิยะโรจน์ (2527 : 47 – 48) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล ส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนภายในครอบครัว ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษ กิจกรรมนอกชั้นเรียน

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็ก เนื่องจากเด็กจะมีความผูกพันกับครอบครัวตั้งแต่เล็กจนโต บิดามารดาจึงมีอิทธิพลต่อเด็กในการอบรมสั่งสอน การให้ความรัก การถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดหรือพฤติกรรมให้แก่เด็ก ฉะนั้นบรรยากาศในครอบครัวที่ดีจึงมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษายุทธวิธีในการเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 280 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่มีคะแนนยุทธวิธีในการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากประชากรที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน จำนวน 10 คน

๒๗๖ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน
2. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว
3. แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน
4. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

❖ วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน

แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล่าเรียนของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จัตรศุภกุล (2543 : 170 – 172) และแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน ของ สิริพร ดาวัน (2540 : 128 – 129) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน

1.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำรา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

1.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงบ้างไม่จริงบ้าง ส่วนใหญ่ไม่จริง ไม่จริง

1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นแล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง พิจารณาข้อความในแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.5 นำแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 120 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ซึ่งแบ่งนักเรียนออกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สูตร t - test แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า t ระหว่าง 3.142 - 10.798 ได้จำนวน 15 ข้อ มาใช้ในการทดลอง

1.6 นำแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอนที่คัดเลือกไว้ในข้อ 1.5 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8543

1.7 นำแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ได้หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นแล้วไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน

คำชี้แจง : ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ กรุณาตอบทุกข้อ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอประมาณ
ส่วนใหญ่ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเท่าใดนัก
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
0	ครูมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่สอน					
00	ครูสอนโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย					
000	เมื่อนักเรียนเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนไม่รู้เรื่องเพื่อน ๆ ที่เรียนรู้อาจจะช่วยอธิบายให้					
0000	นักเรียนช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความรู้กันในชั้นเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน

ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
ข้อความทางบวก	4	3	2	1	0
ข้อความทางลบ	0	1	2	3	4

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	บรรยากาศในการเรียนการสอนอยู่ในระดับ
2.67 – 4.00	มาก
1.34 – 2.66	ปานกลาง
0.00 – 1.33	น้อย

2. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล่าเรียนของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จัตรศุภกุล (2543 : 170 – 172) และแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว ของ สิริพร ดาวัน (2540 : 128 – 129) โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัวเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำรา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงบ้างไม่จริงบ้าง ส่วนใหญ่ไม่จริง ไม่จริง

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวที่สร้างขึ้นแล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง พิจารณาข้อความในแบบสอบถาม บรรยายภาคในครอบครัว ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.5 นำแบบสอบถามบรรยายภาคในครอบครัวที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 120 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจวิเคราะห์หาค่าอำนาจ จำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ซึ่งแบ่งนักเรียนออกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนน ต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สูตร t - test แล้วคัดเลือกข้อที่มี ค่า t ระหว่าง 4.435 - 8.007 ได้จำนวน 12 ข้อ มาใช้ในการทดลอง

2.6 นำแบบสอบถามบรรยายภาคในครอบครัวที่คัดเลือกไว้ในข้อ 2.5 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8010

2.7 นำแบบสอบถามบรรยายภาคในครอบครัวที่ได้หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น แล้วไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยายภาคในครอบครัว

คำชี้แจง : ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับ ตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ กรุณาตอบทุกข้อ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอประมาณ
ส่วนใหญ่ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเท่าใดนัก
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
0	พ่อแม่หรือผู้ปกครองสนใจ เอาใจใส่ และซักถามเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียน					
00	พ่อแม่หรือผู้ปกครองสนใจถามเกี่ยวกับการทำบ้านของนักเรียน					
000	ไม่มีใครในบ้านเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ของนักเรียน					
0000	เมื่อทางโรงเรียนจัดทัศนศึกษา พ่อแม่หรือผู้ปกครองอนุญาตให้นักเรียนไปได้					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
ข้อความทางบวก	4	3	2	1	0
ข้อความทางลบ	0	1	2	3	4

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	บรรยากาศในครอบครัวอยู่ในระดับ
2.67 – 4.00	มาก
1.34 – 2.66	ปานกลาง
0.00 – 1.33	น้อย

3. แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน

แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนเป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของซูลท์ และวินสไตน์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2543 : 165 – 169 ; อ้างอิงจาก Schulte and Weinstein. 1981) และแบบสอบถาม Learning and Study Strategies Inventory ของเวียนสไตน์ พาล์มเมอร์ และซัลต์ดี (ศิริภรณ์ เทพนิม. 2541 : 111 – 118 ; อ้างอิงจาก Weinstein, Palmer and Schulte. 1987 : 1 – 3) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน

3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำรา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียน

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงบ้างไม่จริงบ้าง ส่วนใหญ่ไม่จริง ไม่จริง

3.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนที่สร้างขึ้นแล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง พิจารณาข้อความในแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.5 นำแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 120 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ซึ่งแบ่งนักเรียนออกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สูตร t - test แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า t ระหว่าง 2.168 – 10.750 ได้จำนวน 40 ข้อ มาใช้ในการทดลอง

3.6 นำแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนที่คัดเลือกไว้ในข้อ 3.5 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9272

3.7 นำแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนที่ได้หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นแล้วไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตัวอย่างแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน

คำชี้แจง : ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ กรุณาตอบทุกข้อ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอประมาณ
ส่วนใหญ่ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเท่าใดนัก
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
	<u>ด้านการวางแผนการเรียน</u>					
(0)	ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนให้พร้อมก่อนเข้าเรียน					
(00)	ข้าพเจ้ามาโรงเรียนโดยไม่นำหนังสือเรียนเล่มหนา ๆ มาเพราะทำให้หนักกระเป๋า					
	<u>ด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน</u>					
(0)	แม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่ชอบเรียนบางวิชา แต่ข้าพเจ้าก็ตั้งใจเรียน					
(00)	ข้าพเจ้าไม่ค่อยได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด					
	<u>ด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียน</u>					
(0)	ข้าพเจ้าเลือกอ่านหนังสือเรียนล่วงหน้าเฉพาะวิชาที่ชอบ					
(00)	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนโดยลองทำข้อสอบเก่า ๆ					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน

ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่ จริง	ไม่จริง
ข้อความทางบวก	4	3	2	1	0
ข้อความทางลบ	0	1	2	3	4

เกณฑ์การแปลความหมายยุทธวิธีในการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	ยุทธวิธีในการเรียนอยู่ในระดับ
2.67 – 4.00	มาก
1.34 – 2.66	ปานกลาง
0.00 – 1.33	น้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามบรรยาการในการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยาการในครอบครัว และแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ตามที่ผู้วิจัยกำหนดแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยาการในการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยาการในครอบครัว และแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยาการในการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยาการในครอบครัว และแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน

4. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนตามลำดับขั้น ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและยุทธวิธีในการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและสภาพของนักเรียน

4.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมาย นิยามศัพท์เฉพาะ กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อดูความเหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการ และเวลาที่ใช้ในการทดลองและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

4.5 โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ผู้วิจัยทำการทดลอง 9 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในทุกวันจันทร์ ช่วงเวลา 08.40 – 09.30 น. และในทุกวันศุกร์ ช่วงเวลา 14.40 – 15.30 น. ตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2546 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2546 โดยแต่ละครั้งจะเป็นการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนในแต่ละด้าน ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศและเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

ครั้งที่ 2 ความหมายของยุทธวิธีในการเรียน และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียน

ครั้งที่ 3 การวางแผนการเรียน

1. เตรียมอุปกรณ์การเรียน
2. จัดตารางเวลาประจำวัน

ครั้งที่ 4 การวางแผนการเรียน (ต่อ)

1. กำหนดเวลาอ่านหนังสือและวิชาที่จะศึกษาในแต่ละวัน
2. จัดทำตารางเวลาวางแผนการเตรียมตัวสอบ

ครั้งที่ 5 ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน

1. ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน
2. จัดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน

ครั้งที่ 6 ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน (ต่อ)

1. ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน

ครั้งที่ 7 การปฏิบัติตามแผนการเรียน

1. ทำการบ้าน
2. อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน

ครั้งที่ 8 การปฏิบัติตามแผนการเรียน (ต่อ)

1. อ่านบททบทวนบทเรียน
2. ทำแบบฝึกการทดสอบด้วยตนเองและการเตรียมตัวสอบ

ครั้งที่ 9 ชื่นยุดิการให้คำปรึกษา และปัจฉิมนิเทศ

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศและเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกัน และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจและเป็นกันเองพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม รับทราบหน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนระยะเวลาและสถานที่ในการรับคำปรึกษา

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

อุปกรณ์ นกหวีด 1 อัน ฉลากชื่อสิ่งของต่าง ๆ ที่คู่กัน และเทปเพลง “เรามีเรา”

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองให้นักเรียนรู้จัก และให้นักเรียนแนะนำตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม “เพราะเราคู่กัน” มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนนั่งเก้าอี้ซึ่งจัดเป็นรูปวงกลม
 - 1.2 ผู้วิจัยแจกฉลากให้นักเรียนแต่ละคน
 - 1.3 ผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่มให้นักเรียนเปิดฉลากของตนเอง แล้วรีบไปหาคู่ของตนเอง เช่น ดอกไม้ คู่กับ แจกัน ผู้หญิง คู่กับ ผู้ชาย เป็นต้น ระหว่างนี้ผู้วิจัยเปิดเพลง “เรามีเรา” ไปด้วย
 - 1.4 เมื่อนักเรียนได้คู่ของตนเองแล้วให้แต่ละคู่ซักถามในหัวข้อต่อไปนี้
 - 1.4.1 ชื่อ นามสกุล ชื่อเล่น อายุ
 - 1.4.2 อาหารที่ชอบ สีที่ชอบ วิชาที่ชอบ อาชีพที่ชอบ เป็นต้น
 - 1.5 ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาแนะนำตัว โดยผลัดกันแนะนำคู่ของตน
 - 1.6 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากกิจกรรมนี้
2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักคุ้นเคยกันได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกันและเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนในกลุ่ม
3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน รวมทั้งบทบาท หน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติ คือ การเข้ารับคำปรึกษา 9 ครั้ง
4. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ในการเข้ารับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

2. สังเกตการอภิปรายของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง ความหมาย และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของยุทธวิธีในการเรียนได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนได้

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

อุปกรณ์ เครื่องบันทึกเสียง และแถบบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยถามนักเรียนทุกคนในกลุ่มว่า ยุทธวิธีในการเรียน หมายถึงอะไร ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม และนักเรียนเคยทำอะไรบ้างที่แสดงถึงการมียุทธวิธีในการเรียน และยุทธวิธีในการเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร นักเรียนควรมียุทธวิธีในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนบอกความหมายและความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียน ตามที่นักเรียนเข้าใจ

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การชี้แนะ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนบอกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการมียุทธวิธีในการเรียนและในระหว่างดำเนินการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้ฟังที่ดี ส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้พูด ได้แสดงออก ให้ความสนใจเมื่อกลุ่มอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนอื่น ให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่ม ให้ข้อคิดเห็นกับสมาชิก ช่วยให้สมาชิกได้เข้าใจตัวเองดีขึ้น ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้สมาชิกทราบถึงส่วนดีและส่วนบกพร่องของตนเอง และควรรักษาความลับของสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียน ความหมายของยุทธวิธีในการเรียน และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียน ประสบความสำเร็จทางการเรียน ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

เทคนิคที่ใช้

การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรง

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายของนักเรียน
2. สังเกตจากการให้ความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษา

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศและ เริ่มต้นการให้ คำปรึกษา	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันและสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจ และเป็นกันเอง พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาบทบาทหน้าที่ของนักเรียน ระยะเวลาและสถานที่ในการรับคำปรึกษา	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองให้นักเรียนรู้จัก และให้นักเรียนแนะนำตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม “เพราะเราคู่กัน” 2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา บทบาท หน้าที่ของนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการรับคำปรึกษา 3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ชี้แจง 4. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป
2	ความหมายและความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของยุทธวิธีในการเรียนได้ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนได้	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยถามนักเรียนทุกคนในกลุ่มว่า ยุทธวิธีในการเรียนหมายถึงอะไร ผู้วิจัยอธิบายความหมายเพิ่มเติมและนักเรียนเคยทำอะไรบ้างที่แสดงถึงการมียุทธวิธีในการเรียน และยุทธวิธีในการเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรนักเรียนควรมียุทธวิธีในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด <u>ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> 2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนบอกความหมายและความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนตามที่นักเรียนเข้าใจ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา กลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การชี้แนะ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้นักเรียนบอกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการใช้ยุทธวิธีในการเรียน และในระหว่างดำเนินการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้ฟังที่ดี ส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้พูด ได้แสดงออก ให้ความสนใจเมื่อกลุ่มอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนอื่น สนใจเกี่ยวกับความรู้สึกร่วมของสมาชิกในกลุ่ม ให้ข้อคิดเห็น ช่วยเหลือสมาชิกเข้าใจตัวเองดีขึ้น ให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้สมาชิกทราบถึงส่วนดี และส่วนบกพร่องของตนเองและควรรักษาความลับของสมาชิกในกลุ่ม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียน หมายถึง แนวทางที่นักเรียนปฏิบัติตนด้านการเรียนได้สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึกร่วม เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการเรียน และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียน เป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

๖.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

๑. ขออนุญาตขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์ ตำบลด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 120 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว และแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน ในการทดลองเครื่องมือ (try out) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ในการวิจัย

2. ขออนุญาตขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 280 คน ตอบแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน แบบสอบถาม บรรยากาศในครอบครัว และแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน และคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนตั้งแต่ เปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จาก ประชากรที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน จำนวน 10 คน

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One – Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 60) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One – Group Pretest – Posttest Design

สอบก่อนการทดลอง		ทดลอง	สอบหลังการทดลอง
T1		X	T2

เมื่อ	T1	คือ	การทดสอบก่อนการทดลอง เป็น Pretest
	X	คือ	การทดลองโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม
	T2	คือ	การทดสอบหลังการทดลอง เป็น Posttest

วิธีดำเนินการทดลอง มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การทดสอบครั้งแรก ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมดทำแบบประเมิน ยุทธวิธีในการเรียน แล้วคัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน ซึ่งใช้ วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากประชากรที่สมัครใจ จำนวน 10 คน เพื่อเข้ารับการฝึก ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้
2. ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมตาม โปรแกรมที่กำหนดไว้ทั้งหมด 9 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที
3. หลังการทดลอง ภายหลังจากทดลองครั้งสุดท้าย ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำ แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนอีกครั้ง
4. นำคะแนนที่ได้ทั้ง 2 ครั้ง จากแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนมาวิเคราะห์ตามวิธีการ ทางสถิติต่อไป

วิธี

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว กับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน
2. เปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการทดสอบ
 - 1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว และแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน โดยใช้ t – test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง – ต่ำ
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว และแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125 – 126)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.1 เปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน จำแนกตาม ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว โดยใช้สถิติการทดสอบค่า t – test for independent samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 165)
 - 3.2 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว โดยหาค่าสหสัมพันธ์ Correlation โดยใช้สูตรของเพียร์สัน Pearson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 144 – 145) และหาความสำคัญของตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัวที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ Stepwise Multiple Regression Analysis (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2527 : 344 – 346)
 - 3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนยุทธวิธีในการเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t – test for dependent samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 165)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา t- distribution
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
$\sum D$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนกำลังสอง
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์
β	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (Beta)
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ จำแนกตามห้องเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ จำแนกตามห้องเรียน

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามห้องเรียน (N=280)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1	42	15.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2	44	15.70
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3	41	14.60
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4	40	14.30
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5	39	13.90
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6	38	13.60
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7	36	12.90
รวม	280	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 คิดเป็นร้อยละ 15.70 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 คิดเป็นร้อยละ 15.00 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 คิดเป็นร้อยละ 14.60 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 คิดเป็นร้อยละ 14.30 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 คิดเป็นร้อยละ 13.90 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 คิดเป็นร้อยละ 13.60 และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 คิดเป็นร้อยละ 12.90 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศในการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (N=280)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย
1. บรรยากาศในการเรียนการสอน	2.66	.43	ปานกลาง
2. บรรยากาศในครอบครัว	2.89	.51	มาก

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ มีบรรยากาศในการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และมีบรรยากาศในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2.2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (N=280)

ยุทธวิธีในการเรียน	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย
1. ด้านการวางแผนการเรียน	1.92	.48	ปานกลาง
2. ด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน	1.77	.45	ปานกลาง
3. ด้านการปฏิบัติตามแผนเรียน	1.84	.41	ปานกลาง
รวม	1.84	.40	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ มียุทธวิธีในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ย 1.77 – 1.92 ซึ่งนักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว และยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (N=280)

ตัวแปร	บรรยากาศในการเรียนการสอน	บรรยากาศในครอบครัว	ยุทธวิธีในการเรียน
บรรยากาศในการเรียนการสอน	1.000	-.044	.223**
บรรยากาศในครอบครัว		1.000	.264**
ยุทธวิธีในการเรียน			1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่าบรรยากาศในการเรียนการสอนและบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนบรรยากาศในการเรียนการสอนและบรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กันในทางลบซึ่งอยู่ในระดับต่ำและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Stepwise -
Multiple Regression Analysis)

ตาราง 6 การวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
(N=280)

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	sig
บรรยากาศในครอบครัว(X ₂)	.214	.044	.274	4.867**	.000
บรรยากาศในการเรียน การสอน(X ₁)	.216	.052	.235	4.170**	.000
R = .353					
R ² = .124					
SE = .194					

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอน(X₁) และบรรยากาศในครอบครัว(X₂)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ส่งผลทางบวกต่อยุทธวิธีในการเรียนของ
นักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยทั้ง 2 ประการนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความ
แปรปรวนของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนได้คิดเป็นร้อยละ 12.40

ตาราง 7 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์และค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลของตัวแปรด้านบรรยากาศในครอบครัวและ
ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

ตัวแปร	คะแนนรวมยุทธวิธีในการเรียน		
	β	เปอร์เซ็นต์ส่งผล	อันดับสำคัญ
บรรยากาศในครอบครัว(X ₂)	.274	53.831	1
บรรยากาศในการเรียนการสอน(X ₁)	.235	46.169	2
รวม	.509	100.000	

จากตาราง 7 พบว่า ค่าความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรด้านบรรยากาศในครอบครัว(X₂) และ
ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน(X₁) ที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนมี 2 ตัวแปร โดยตัวแปรที่ส่งผลบวก
มากที่สุดคือ ด้านบรรยากาศในครอบครัว ซึ่งส่งผล 53.831 % และตัวแปรที่ส่งผลในทางบวกมากรองลงมา
คือ ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอนโดยส่งผล 46.169 %

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ จำนวน 10 คน ที่มีคะแนนยุทธวิธีในการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา ซึ่งสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ตาราง 8 การเปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการให้คำปรึกษา (n=10)

ยุทธวิธีในการเรียน	n	$\bar{X}$	s	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ด้านการวางแผนการเรียน						
ก่อนการทดลอง	10	2.00	.36	4.5	5.67	2.23
หลังการทดลอง	10	2.45	.63			
ด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน						
ก่อนการทดลอง	10	1.71	.33	6.85	7.60	3.80**
หลังการทดลอง	10	2.40	.54			
ด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียน						
ก่อนการทดลอง	10	2.02	.40	5.15	7.41	2.23
หลังการทดลอง	10	2.53	.81			
รวม						
ก่อนการทดลอง	10	1.91	.31	5.56	5.93	3.12*
หลังการทดลอง	10	2.46	.61			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมียุทธวิธีในการเรียนโดยรวมสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านการวางแผนการเรียน และด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนนั้น นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาและพัฒนา (Research and Development) ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในครอบครัว และหาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว ที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน มียุทธวิธีในการเรียนแตกต่างกัน
2. ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน
3. นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนสูงขึ้นหลังจากการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 280 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่มีคะแนนยุทธวิธีในการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน
2. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว
3. แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน

4. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียน วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขั้นตอนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยใช้คะแนนจากแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนโดยคัดเลือกจากนักเรียนที่มีคะแนนยุทธวิธีในการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมาจำนวน 72 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน จำนวน 10 คน

1.2 ผู้วิจัยใช้แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) ของนักเรียนกลุ่มทดลอง

2. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที รวมจำนวน 9 ครั้ง

3. ขั้นตอนหลังการทดลอง

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลองแล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) ของนักเรียนกลุ่มทดลอง

3.2 ผู้วิจัยนำคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) – คะแนนหลังการทดลอง (Posttest) ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้จากการตอบแบบประเมินยุทธวิธีในการเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาและพัฒนา (Research and Development) ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา คือ ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว โดยคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามตัวแปร ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัว โดยใช้การทดสอบค่า (t – test for independent samples) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในครอบครัวกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน โดยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product – moment Correlation Coefficient)
5. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่านำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ (β) โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบป้อนเข้า (Enter) และแบบขั้นตอน (Stepwise)
6. เปรียบเทียบยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียน โดยใช้การทดสอบค่า (t – test for dependent samples) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2

สรุปผลการศึกษา

* สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้ามียังต่อไปนี้

1. ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
2. ตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในครอบครัวกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน พบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนและบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทราบว่ามีตัวแปรใดที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ พบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนและบรรยากาศในครอบครัวสามารถพยากรณ์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนได้โดยตัวแปรทั้งสองร่วมกันทำนายยุทธวิธีในการเรียนได้ร้อยละ 12.40
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนโดยรวมสูงกว่าก่อนให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนสูงกว่าก่อนให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านการวางแผนการเรียน และด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนนั้น นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาและการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี พบว่า นักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ มียุทธวิธีในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการเรียน ด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน และด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เพราะว่า นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียน ตั้งใจเรียน ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบวิชาที่เรียนก็ตาม นอกจากนี้ นักเรียนยังพยายามเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียน ไม่ว่าจะป็นอุปกรณ์การเรียนหรือการทำการบ้าน ตลอดจนทั้งอ่านหนังสือและเอกสารประกอบการเรียนก่อนเข้าเรียน อย่างไรก็ตาม นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนและมียุทธวิธีในการเรียนมากขึ้น หากนักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น ทุ่มเทพลงให้กับการเรียน เรียนรู้ที่จะบริหารเวลาในการเรียน และปฏิบัติตามเวลาที่ได้วางแผนไว้ พยายามใช้ทุกช่วงเวลาให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน มีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้น หากมีสิ่งใดที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนก็ต้องพยายามหาทางแก้ไข พยายามศึกษาหาความรู้ รู้จักเลือกประเด็นและสาระที่สำคัญในการเรียน รู้จักใช้เทคนิค

และวัสดุอุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียนให้มากขึ้น ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ ตำราประกอบการเรียน และจากสื่อต่าง ๆ เรียนรู้วิธีการทบทวนบทเรียน พยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน เรียนรู้วิธีการอ่าน มีเทคนิควิธีในการจดจำสาระหรือประเด็นสำคัญ ๆ ไม่จำเป็นจะต้องขีดเส้นใต้ หรือการบันทึกย่อ ตลอดทั้งการสรุปย่อเพื่อเตือนความจำ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการกลับมาทบทวนภายหลัง นอกจากนี้การเตรียมตัวก่อนเรียน การเตรียมตัวสอบ เรียนรู้ยุทธวิธีในการสอบ และลดความวิตกกังวลในการเรียน และการสอบ โดยเพิ่มความพยายามทางการเรียนให้มากขึ้น ก็จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วินสไตน์, พาล์มเมอร์ และชัลต์ตี (Weinstein, Palmer and Schulte. 1987 : 1-3) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียน หมายถึง แนวทางปฏิบัติทางการเรียน ซึ่งแสดงออกต่อไปนี้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีความสนใจ มีแรงจูงใจในการเรียน รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน มีสมาธิและเอาใจใส่ต่อการเรียน สรุปประเด็นเนื้อหาที่สำคัญของสิ่งที่เรียน ใช้เทคนิคและเครื่องมือช่วยในการเรียน ลดความวิตกกังวลทางการเรียน ทดสอบตนเองเกี่ยวกับการเรียน ทบทวนบทเรียน เตรียมตัวในการเรียน มีวินัยในตนเองทางด้านการเรียน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและเตรียมตัวในการสอบ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเฟรดเดอริก, คิทเชนและแมคเอลวี (Frederick. Kitchen and Mcelevee. 1947 : 10) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน และยุทธวิธีในการเรียนมิได้เกิดจากสัญชาตญาณ หากแต่เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนแก้ไข ขัดเกลา และพัฒนาจนถึงจุดสมดุลระหว่างที่นำไปกับผลงานที่ออกมาและนำไปใช้จริง อีกทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของโรชัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จัตรศุกุล. 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Roshan. 1997 : 1568) ที่ศึกษาพบว่า ยุทธวิธีในการเรียนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาและการฝึกปฏิบัตินั้น หากผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาก่อนที่จะไปฟังการบรรยายหรือก่อนการฝึกปฏิบัติ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เร็วและละเอียดยิ่งขึ้น ตลอดทั้งสามารถฝึกปฏิบัติได้คล่องแคล่วมากขึ้น และช่วยท่นเวลาในการเรียนมากขึ้น คือ ใช้เวลาน้อยลง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของฟรีดแมน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จัตรศุกุล. 2543 : 25 ; อ้างอิงจาก Freedman. 1996 : 99) ที่ศึกษา พบว่า ยุทธวิธีในการเรียนที่สำคัญของนักเรียน ได้แก่ การบริหารเวลา ความพยายาม การควบคุมพฤติกรรมของตนเองและความวิตกกังวลในการเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาณี สนธิรัตน์ (2530 : 70) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียน เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้รวดเร็วกว่าผู้ที่ไม่รู้จักยุทธวิธีในการเรียนภายในเวลาที่เท่ากัน จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทราบยุทธวิธีในการเรียนซึ่งทำให้การเรียนนั้นง่ายขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับเรนท์ และลาร์เซน (Wrenn and Larsen. 1969 : 5 – 11) กล่าวว่า ในการศึกษาเล่าเรียน ผู้เรียนจะต้องรู้จักวางแผนการเรียน แบ่งเวลาเรียน มีสมาธิในการเรียน ตั้งใจเรียน รู้วิธีการอ่าน การบันทึกคำบรรยาย การสรุปย่อ การทบทวนบทเรียน การเอาใจใส่ในการเรียน และการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและสอดคล้องกับแนวคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) ได้กล่าวถึง สิ่งที่สำคัญต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ ฟังตนเอง ตลอดทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2525 : 2) ที่กล่าวว่า การที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น สิ่งสำคัญที่นาจะเกี่ยวข้องกับผู้เรียน อาจได้แก่ ยุทธวิธี

ในการเรียน ความสนใจในการเรียน เขาวินิจฉัย สำหรับยุทธวิธีในการเรียนนั้นเป็นแนวทางที่ผู้เรียนปฏิบัติตาม
 ดนทางการเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่ปฏิบัติตามได้ยากในตอนต้น แต่ถ้าปฏิบัติติดต่อกันเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว
 ยุทธวิธีในการเรียนนั้นก็จะติดเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งยุทธวิธีในการเรียนที่ดี ได้แก่ การแบ่งเวลาสำหรับศึกษา
 ไว้เป็นสัดส่วน เมื่อถึงเวลาเรียนก็เรียน ตั้งใจเรียน พยายามรักษาเวลาและทำตามตารางเวลา ตลอดทั้งปฏิบัติตาม
 ตารางเวลาที่กำหนดให้ได้ทุกวัน หาสถานที่ศึกษาให้เหมาะสม บังคับใจให้แน่วแน่ต่อการเรียน ทำงานให้เสร็จ
 ตามเวลาที่กำหนดให้เหมาะกับความสามารถของตนเอง ตลอดทั้งพยายามศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
 ทบทวนบทเรียนและมีวินัยในตนเองด้านการเรียน

เมื่อพิจารณายุทธวิธีในการเรียนเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนอยู่ในระดับ
 ปานกลางทุกด้าน ซึ่งยุทธวิธีในการเรียนรายด้านดังกล่าว ได้แก่

1. ด้านการวางแผนการเรียน ได้แก่
 - 1.1 เตรียมอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ สมุดจด ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด หนังสือเรียน
 - 1.2 จัดตารางเวลาประจำวัน
 - 1.3 กำหนดเวลาอ่านหนังสือ และวิชาที่จะศึกษาในแต่ละวัน
 - 1.4 จัดทำตารางเวลาวางแผนการเตรียมตัวสอบ
2. ด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน
 - 2.1 ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน
 - 2.2 จดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน
 - 2.3 ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย
 - 2.4 ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน
3. ด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียน
 - 3.1 ทำการบ้าน
 - 3.2 อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน
 - 3.3 อ่านทบทวนบทเรียน
 - 3.4 ทำแบบฝึกหัดทดสอบด้วยตนเอง และการเตรียมตัวสอบ

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้าน
 บรรยากาศในครอบครัว กับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน พบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนและ
 บรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ มีความสัมพันธ์
 ทางบวกกับยุทธวิธีในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้า
 เพื่อทราบว่า มีตัวแปรใดที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
 คุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ พบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัวสามารถพยากรณ์
 ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนได้โดยตัวแปรทั้งสองร่วมกันทำนายยุทธวิธีในการเรียนได้ร้อยละ 12.40

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ที่มีบรรยากาศในการเรียน
 การสอนอยู่ในระดับมาก มียุทธวิธีในการเรียนโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่มีบรรยากาศในการเรียนการสอนอยู่ใน
 ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยม
 ศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ที่มีบรรยากาศในการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก มียุทธวิธีใน
 การเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบรรยากาศในการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 ทุกด้าน

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ดังนั้นหน้าที่ของครูไม่ใช่แต่เพียงเป็นผู้ที่สอนด้านวิชาความรู้ให้นักเรียนแต่เพียงอย่างเดียว ครูมีบทบาทสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง ห้องเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่นราบรื่น ทุกคนมีความจริงใจต่อกันและกัน และต่างคนต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนและครูต่างก็มีความสุข นักเรียนทุกคนเคารพกฎเกณฑ์และระเบียบของห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นความสัมพันธ์ที่ต่างก็ไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความจริงใจต่อกันและหวังดีต่อกันโดยครูเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของโคแกน (Cogan. 1975 : 135 – 139) พบว่าอาจารย์ที่แสดงความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรกับผู้เรียนมากเท่าใด ก็จะทำให้ผู้เรียนพร้อมที่จะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งอาจารย์มีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนมีความศรัทธาในตัวอาจารย์จะช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ดังนั้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจึงมีความสำคัญยิ่ง อีกทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลอร์เรนซ์ (Lawrens. 1975 : 418) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนนั้น เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ถ้าผู้เรียนมีสภาพจิตใจอารมณ์แจ่มใส รู้สึกตื่นตัวกระตือรือร้นก็จะมีความสนใจในการเรียนและย่อมช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสิริพร ดาวัน (2540 : 89) ที่ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศการเรียนการสอน เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2528 : 83 – 87) ที่กล่าวว่า พื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนได้แก่ (1) การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล คือ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ และ (3) การสื่อสารควรเป็นการสื่อสารแบบเปิดที่อยู่ในบรรยากาศของการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เพราะแต่ละบุคคลต่างมีอารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม พฤติกรรม และแนวคิดที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน รวมทั้งการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ตลอดจนทั้งบรรยากาศในการเรียน และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องกับแนวคิดของประดินันท์ อุปรมัย (2523 : 123 – 127) ที่กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญที่เสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียน ซึ่งได้แก่ (1) บุคลิกภาพบางประการของครู เช่น รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ และบทบาทของครูมีผลต่อบรรยากาศในการเรียนในชั้นเรียนอย่างมาก (2) พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ มีผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการสอน และต่อนักเรียนเป็นผู้มองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้ามอีกทั้งความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนมักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย (3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง มีผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มาก จะทำให้บรรยากาศในการเรียนมีความสนุก กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย และ (4) ครูควรรู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในการเรียน และจะช่วยให้นักเรียนเพิ่มความพยายามในการเรียนมากขึ้น

โดยสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาพบว่า องค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน และสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอน โดยผู้สอนจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะจะเป็นผู้ที่กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอน นอกจากนี้คุณลักษณะของผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพมีหลายประการเช่น มีความรู้ในเรื่องที่จะสอนดี มีทัศนคติที่ดีต่อการสอน และมีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ที่มีบรรยากาศในครอบครัวแตกต่างกันมียุทธวิธีในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ที่มีบรรยากาศในครอบครัวแตกต่างกันมียุทธวิธีในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะมีความพร้อมในการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน มีความเข้าใจดีต่อกัน เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตนให้ความรักความอบอุ่นและช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี จะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของโกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ที่ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัว ตลอดทั้งบรรยากาศในการอบรมเลี้ยงดูเด็กของบิดามารดา สามารถอธิบายลักษณะต่าง ๆ ของเด็กได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์และความสำเร็จในการเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ซองและแฮทตี (Song and Hattie. 1984 : 1267 - 1281) ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ถ้าสมาชิกในครอบครัวของบ้านใดมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีความผูกพันกัน ไม่สร้างความหวาดวิตกให้กับสมาชิกครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวไม่เคร่งเครียด ก็จะทำให้สมาชิกของครอบครัวนั้นมีความพร้อมและมีสมาธิที่จะเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในที่สุด

ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร จัตรสุกุล (2543 : 22) กล่าวว่า บรรยากาศในครอบครัวมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัว บรรยากาศที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัว แสดงความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อสมาชิกในครอบครัวประสบปัญหา ทุกคนยินดีที่จะหันหน้าเข้าหากัน ประึกษากัน โดยเฉพาะบิดามารดา จะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยคลี่คลายปัญหาให้กับสมาชิกครอบครัว เป็นบุคคลที่เด็กรัก เคารพ และเชื่อฟัง ดังนั้น ถ้าบิดามารดาอุทิศเวลาให้แก่เด็ก ให้ความอบอุ่น และเอาใจใส่ ตลอดทั้งเอื้ออาทรเด็ก เด็กก็จะมี ความอบอุ่น พร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติในทางที่ดี และจะเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป สอดคล้องกับผล การศึกษาของสิริพร ดาววัน (2540 : 96) ที่ศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความ ขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กวินทร์ ธรรมนุต์ (2522 : 20) ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีบรรยากาศที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย บ่นจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ เวลามีปัญหาเฉพาะหน้าเกิดขึ้นจะตัดสินใจไม่ถูก ไม่รู้ว่าจะทำอะไรและไม่ควรทำอะไร ชอบทำงานชนิดที่ไม่ต้องออกแรง ไม่ตั้งใจเรียน ชอบวิธีรวบทางลัดหรือความสะดวกสบายต่าง ๆ และสอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ อรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษพบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมใน

การเรียนรู้ที่บ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ มีความเข้าใจต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

3. จากการศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนโดยรวมสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านการวางแผนการเรียน และด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนนั้นนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มียุทธวิธีในการเรียนสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สามารถพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะ การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีการตกลงร่วมกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ว่าต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอะไร จะกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ โดยผู้รับคำปรึกษาจะต้องรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และเมื่อผู้รับคำปรึกษาสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองได้แล้วก็จะทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและเห็นคุณค่าของตนเองเพิ่มขึ้น และเนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นวัยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองและต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน เด็กในช่วงนี้จึงเต็มใจที่จะฟังเข้าใจและยอมรับความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะจากเพื่อนรุ่นเดียวกันมากกว่าผู้ใหญ่และพร้อมที่จะนำแนวคิดนั้นไปปฏิบัติ อีกทั้งบรรยากาศของการให้คำปรึกษากลุ่มจะช่วยเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว กระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มจะส่งเสริมให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาของตนเอง และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นักเรียนมีโอกาสอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการแก้ไขร่วมกัน ซึ่งนอกจากนักเรียนจะเป็นผู้คิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเองแล้วนักเรียนสามารถเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของผู้อื่นด้วยทำให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถต่อกลุ่ม อันจะนำไปสู่ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ดังนั้นนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เกิดการเรียนรู้ที่จะพัฒนายุทธวิธีในการเรียนแต่ละด้านที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อการแก้ปัญหาของตนเอง เข้าใจตนเอง ยอมรับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเรียนของตน เห็นความสำคัญของการมียุทธวิธีในการเรียนที่ถูกต้องรู้สึกว่าจะตนเองสามารถควบคุมตนเองให้ทำในสิ่งที่พึงประสงค์ได้ถ้านักเรียนไม่ได้ทำตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่ลงโทษเมื่อปฏิบัติไม่สำเร็จ แต่จะให้กำลังใจซึ่งนักเรียนมีความรู้สึกเต็มใจที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ จึงทำให้นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนดีขึ้น

จากการสังเกตของผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการให้คำปรึกษากลุ่ม พบว่า ช่วงแรกของการดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยสามารถสร้างบรรยากาศให้เกิดความเป็นกันเอง ไว้วางใจและเกิดความคุ้นเคยกันนั้นต้องใช้ระยะเวลาในการเข้ากลุ่มประมาณ 2 – 3 ครั้ง กว่าจะทำให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกคุ้นเคยและเป็นกันเอง ทั้งนี้เพราะลักษณะพื้นฐานของสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่มาจากเพื่อนต่างห้องเรียนกันไม่สนิทสนมหรือคุ้นเคยกันมาก่อน แต่หลังจากนั้น ตลอดระยะเวลาดำเนินการทดลอง นักเรียนมีความสนใจให้ความร่วมมือในการมา

รับคำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ มาตรงตามเวลา ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนแต่ละด้านที่ตนเองเป็นอยู่ในปัจจุบัน มองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาและช่วยเหลือซึ่งกันและกันและวางแผนที่จะพัฒนายุทธวิธีในการเรียน และสามารถพัฒนายุทธวิธีในการเรียนดีขึ้นกว่าก่อนการให้คำปรึกษา

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฮาลาม และบราวน์ (ทิพวรรณ

สุวรรณประเสริฐ, 2541 : 18 ; อ้างอิงจาก Haslam and Brown. 1967 : 223) พบว่า การสอนทักษะการเรียนรู้ที่มีระบบระเบียบจะช่วยให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีขึ้นหรือไม่ ปรากฏว่า กลุ่มทดลองได้คะแนนเรียนและคะแนนจากแบบทดสอบดังกล่าวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าความรู้เกี่ยวกับทักษะทางการเรียนที่ให้แก่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนที่มีประสิทธิภาพหากแต่ยังช่วยปรับปรุงพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนและทัศนคติในการเรียน ตลอดจนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนได้ดีขึ้นด้วย

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เค็ง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2543 : 24 ; อ้างอิงจาก Keng. 1996 ; 1996) พบว่า วิธีต่าง ๆ ทาง การเรียนของนักเรียน ซึ่งได้แก่ การจดบันทึก การวางแผนการเรียน การทบทวนบทเรียน กลยุทธ์ในการเตรียมตัวสอบ จะช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังศึกษาพบว่า การจดบันทึก ซึ่งหมายถึง การเขียนข้อความ เพื่อเรียบเรียงความคิด เพื่อเตือนความเข้าใจ เพื่อก่อให้เกิดความสนใจในเรื่องที่เรียน และเพื่อเตือนความทรงจำ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจำแนก แยกแยะ มีความสามารถในการอธิบาย และเข้าใจเนื้อหาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เรียนได้ดีขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เฮดวิสท์ และเวนโฮลด์ (กรรณารณ์ ดวงแจ่มกาญจน์, 2541 : 30 ; อ้างอิงจาก Hedguist and Weinhold. 1970 : 237 – 242) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักศึกษาที่มีต่อความวิตกกังวลและไม่กล้าแสดงออกทางสังคม ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกทางสังคมสูงขึ้น และมีความวิตกกังวลลดลง

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรรณารณ์ ดวงแจ่มกาญจน์ (2541 : 55) พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานมากขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานมากขึ้น อีกทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูลีพร รามัญ (2540 : 55) พบว่า นักเรียนมีการใช้เวลาในการเรียนเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิชกานต์ โกวรุ่งเรือง (2538 : 81 – 82) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และสอดคล้องกับผลการศึกษา ของสุนันท์ บุญอ่ำ (2537 : 75) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีอัตมโนทัศน์ทางด้านร่างกายดีขึ้น และสามารถลดน้ำหนักลงได้มากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิราภรณ์ เทพฉิม (2541 : 90) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง มียุทธวิธีการเรียนรู้แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริงมีคะแนนเฉลี่ยยุทธวิธีการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง นอกจากนี้ยังศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แตกต่างกัน เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงแล้วมียุทธวิธีการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยยุทธวิธีการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างไรก็ตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีผลต่อยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร จิตรศุภกุล (2543 : 13) ได้ศึกษายุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและเป็นตัวแปรที่ส่งผลดีที่สุดต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงให้เห็นว่า ความรู้หรือทักษะที่นักเรียนวัยรุ่น ได้จากการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลดีที่สุดต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมสามารถนำมาใช้ในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้ เนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลเป็นกลุ่ม โดยเข้าร่วมกลุ่มด้วยความสมัครใจ บุคคลที่เข้ากลุ่มมักมีปัญหาคล้ายคลึงกัน มีการปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษาช่วยให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา เป็นผู้เอื้ออำนวยให้บรรยากาศของกลุ่มมีความอบอุ่นปลอดภัยเป็นกันเอง ไว้วางใจได้และพยายามแก้ไขปัญหของตน ตลอดจนช่วยให้ผู้มีปัญหาได้เรียนรู้ที่จะนำเอาความคิดที่ได้จากกลุ่มไปใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังได้ศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว อีกทั้งตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งและส่งผลต่อยุทธวิธีในการเรียน คือ ตัวผู้เรียนหรือนักเรียน โดยผู้เรียนจะต้องให้ความสนใจ ใส่ใจข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากสิ่งที่ครูสอน เอกสาร ตำรา และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทบทวนข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ต่อไป พร้อมทั้งพยายามเอาชนะอุปสรรคทั้งมวลที่ต้องเผชิญและศึกษาหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

✎ ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้สอนได้ตระหนักถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแปรด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ตัวแปรด้านบรรยากาศในครอบครัว โดยประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เรียนหรือนักเรียน เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นและพัฒนาการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 การนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมสามารถนำไปใช้พัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนได้ ผู้ที่จะนำไปใช้จะต้องมีความรู้ทั้งทฤษฎีและเทคนิคของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมเป็นอย่างดีและควรให้นักเรียนบันทึกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษา เพื่อดูผลการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนทำให้ตรวจสอบข้อมูลได้ถูกต้อง น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

1.3 ควรมีการศึกษาติดตามผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรม เพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ภายหลังการทดลองทุก ๆ ภาคเรียน ทั้งนี้เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน โดยให้นักเรียนใช้วิธีการบันทึกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียนเป็นเส้นฐานก่อนและหลังการให้คำปรึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน เช่น แรงจูงใจในการเรียน เจตคติที่มีต่อการเรียน ความสนใจในการเรียน คุณลักษณะของครู – อาจารย์ที่พึงประสงค์ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

2.2 ควรมีการศึกษาวิธีการอื่น ๆ ในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน เช่น วิธีการกลุ่มสัมพันธ์ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว การให้คำปรึกษาครอบครัว การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อศึกษาว่าวิธีการดังกล่าวจะสามารถนำไปใช้พัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด

2.3 ควรนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อใช้พัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- พนัษฐา รัตนบุรี. (2536). ผลของโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กวีรินทร์ ธรรมนุด. (2522). การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการยอมรับของกลุ่มเพื่อน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ กรทอง. (2545). ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การศึกษา หน่วยที่ 9 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรรณารณ ดวงแจ่มกาญจน์. (2541). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อนตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กอบกุล รังสิยะโรจน์. (2527). ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิพาณิชย์. (2525). คู่มือในการสร้างประสิทธิภาพในการเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คมเพชร ฉัตรศุกุล. (2521). กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. (2523). เอกสารชุดจิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว หน่วยที่ 9 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชลีพร รามัญ. (2540). ผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองตะเคียน อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชัย สมितिไกร. (2527). การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2527). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจริญผล.
- ณิกานต์ โถรุ่งเรือง. (2538). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองพลับวิทยา อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุบำรุง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- ทิพย์วรรณ กิตติพิตร. (2535). การให้การปรึกษากลุ่ม. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ศีลภาควิชา ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิพย์วรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาวดี เอมะวรรณ. (2529). เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปลาตะเพียน.
- ธาริณี เจียรวัฒนะ. (2531). พฤติกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ประติพันธ์ อูปรมย์. (2523). การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน. เอกสารการสอนชุดระบบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สารมวลชนจำกัด.
- ประธาน วัฒนาวณิชย์. (2537). เรื่องไม่ยาก ถ้าอยากเรียนเก่ง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- ประภาพรณ นาคำพันธ์. (2540). ผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี รามสูตร. (2533). การแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1 – 7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และคมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2543). ยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2534). "ทักษะการให้บริการปรึกษา การผ่อนคลายและการลดความหวาดวิตกอย่างเป็นระบบ," เทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2536). การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____. (2538). เอกสารประกอบการสอนการทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2545). ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา หน่วยที่ 9 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิกุล วงศ์ก้อม. (2534). กลวิธีการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครและเขตการศึกษา 9. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. (2537). หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รุ่งทิวา จักรกร. (2527). วิธีการสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- วัชร ทรัพย์มี. (2520). การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2522). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2533). ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สภาพพิมพ์.
- วัชร ฐาคำ. (2523). จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู.
- วัชร บุรณสิงห์. (2526). "การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ," วารสารรวมคำแห่ง ฉบับพิเศษ พัฒนาศึกษากร. หน้า 48 - 54.
- वासना พัทธกษาสาลี. (2527). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วัดผลและการประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วีจิตร ศรีสะอาด. (2528). หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2526). "ความหมายของหลักสูตรและการสอน," วารสารการพัฒนาหลักสูตร. 20 : 12 - 13 : พฤษภาคม 2526.
- _____. (2528). การสร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์ - มีนาคม). "คำเฉลยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้," ข่าวสารการวิจัยศึกษา. 18 (3) : 9
- วิญญู พูลศรี. (2523). ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความวิตกกังวลในการเรียน นิสัยและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิญญู พูลศรี. (2531). เทคนิคจิตวิทยาการปรึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา.
- วิลาส บุญทองขาว. (2527). บรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของนักเรียน ครูและผู้บริหาร เขตการศึกษา 4. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- ศิริภรณ์ เทพนิม. (2541). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกุนนที่รุทธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร สุทัศน์.ม.ร.ว. (2533). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น หน่วยที่ 1 – 6. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สิริพร ดาวัน. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สิริวรรณ ศรีพล. (2526). รูปแบบการสอนและกิจกรรมการเรียนในวิชาสังคมศึกษา. เอกสารการสอนสังคมศึกษา หน่วยที่ 10 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุชาติ ลิ้ตระกูล. (2524). องค์ประกอบบางประการที่สัมพันธ์กับผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ บุญอ่ำ. (2536). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่ออัตมโนทัศน์ทางด้านร่างกายและการลดน้ำหนักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาณี สนธิรัตน์. (2530). วิธีเพิ่มสมรรถภาพในการเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคม - ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสน่ห์ จามริก. (2541). ฐานคิดสู่ทางเลือกใหม่ของสังคมไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิง.
- อรพินทร์ ชูชม. (2522). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อาภา จันทรสกุล. (2535). ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2524, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). "การศึกษาในระบบโรงเรียน," การศึกษาแห่งชาติ. 15 (3) : 16 – 22
- เอนกกุล กรี่แสง. (2520). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิษณุ.
- Anderson, Mary J. (1970). "Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning," *American Educational Research Journal*. 7 : 135 - 152, March.
- Baldwin, A.L. (1968). "Socialization and the Child Relationship," *Child Development*. 19 : 127 – 136.

- Cogan, Morris L. (1975). "Studies of Teacher Behavior," *The Journal of Experimental Education*. 26 : 135 – 139 ; January.
- Corey, Gerald. (1981). *Theory and Practice of Group Counseling*. California : Brooks/Cole Publishing Company.
- Corey, Gerald F. (1985). *Theory and Practice of Group Counseling*. 2nd ed. Monterey : Brooks/Cole Publishing.
- Cranston, Charles M. and McCort Barclay. (1985). "A Learner Analysis Experiment : Cognitive Style Versus Learning Style in Undergraduate Nursing Education," *Journal of Nursing Education*. 24 : 136 – 138 ; April.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970) *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper and Row Publisher.
- Dunn, Rita ; Stevenson, Joseph M. (1997). *Teaching diverse college students to study with a learning styles prescription*. College Student Journal, Vol 31(3) : pp. 333 – 339, September.
- Frederick, R.W Kitchen C.P. and McElwee R.A. (1947). *A Guide to College Study*. New York : Appleton – Century – Crofts.
- Gage, N.L. and David C. Berliner. (1979). *Educational Psychology*. 2nd ed. Chicago : Rand McNally College Publishing Company.
- Gazda, G.M., J.A. Duncan and M.E. Meadows. (1967). "Group Counseling and Group Procedures : Reported of a Survey," *Counselor Education and Supervision* 6(1) : 305 – 310.
- Gouldner, Alvin W. and Helen P. Gouldner. (1963). *Modern Sociology*. Harcourt, Brace and World, Inc.
- Hansen, James C., Richard W. Warner and Elsie M. Smith. (1976). *Group Counseling Theory and Process*. Chicago : Rand McNally College Publishing.
- Holt, Essie William. (1979). "The Effects of Behavioral Group Counseling Using Self – Verbalization on Self – Responsibility and Academic Achievement of Culturally Different Adolescents," *Dissertation Abstract International*. 39(11) : 6546 – A ; May.
- Holtzman, H. Wayne. (1965). *Survey of Study Habits and Attitudes*. New York : The Psychological Corporation.
- Hurlock, E.B. (1967). *Adolescent Development*. 2nd ed. New York : McGraw-Hill Book, Co.
- Kando, Thomas M. (1971). *Social Interaction*. St. Louis : The C.V. Mosley Company.
- Keinan, Susan E. (1996). *Exploratory Study of Adult Learning Styles Within Developmental English Classes (Nontraditional Students)*. *Dissertation Abstract International*. 58/03,p. 695, September.

- Keng, Hsiao-Tseng. (1996). A Comparative Study of Note-Taking, Outlining and Concept Mapping Learning Strategies on National Taipei Teachers College Students' Understanding of Heat and Temperature. *Dissertation Abstracts International*. 57/05, p.1996, November.
- Krumboltz, John D. and Carl E. Theoresen. (1969). *Behavior Counseling : Case And Techniques*. New York : Holt, Rinehart and Winton Inc.
- Lawrence, Frances. (1976). "Student Perception of the Classroom Learning Environment in Biology, Chemistry and Psysics," *Journal of Research in Science Teaching*. 13 : 315 – 323.
- Lewin K.R., Lewin Lippet and Lewin White. (1939). "Patterns of Aggressive Behavior in Experimentally Created, Social Climate," *Journal of Social Psychology*. 10 : 271 – 299 ; September.
- Maddox, Harry. (1965). *How to Study*. London : The English Language Book Society.
- Mahler, Charence A. (1969). *Group Counseling in Schools*. Boston : Houghton Miffling Company.
- Mayer, Richard E. (1988). *Learning Strategies : An Overview*. New York : Academic Press, INC.
- Morrow, W.R. and Wilson, R.C. (1961). "Family Relations of Bright Hight Achieving and Underachieving High School Boys," *Child Development*. 32 : 508 – 514 ; April.
- Mussen, H.P. and J.J. Conger. (1956). *Child Development and Personality*. New York : Harper and Brother.
- Nigro, Giacomo. (1998). *Learning Styles and Personality Traits Associated with Student Success at the Grade 9 Level in an Individualized Study Program*. *Dissertation Abstract Interanation*. 37/03,p. 745, June.
- Ohlsen, Merle M. (1970). *Group Counseling*. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc.
- Patterson, C.H. (1973). *Theories of Counseling and Psychotherapy*. 2nded. New York : Harper and Row.
- Prescott, Daniel A. (1961). "A Report of Conferences on Child Study," *Educational Bulletin*. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Price, Elsa C. (1992). *Strength through Diversity : Utilizing Diverse Learning Styles Study Groups To Strengthen Teaching and Learning Skills*. ERIC Accession. August.
- Queirolo, Sergio sean. (1998). *Ethnic Differences in Learning Styles and Study methods of College Students*. *Dissertation Abstract Interanation*. 36/05,p. 1413, October.
- Rao, Narayams S. (1981). *Counseling Psychology*. New Delhi : Tata McGraw – Hill Publishing Company.
- Rogers, Carl. (1969). *Freedom to Learn*. Columbus, Ohio : Charles E. Merrill.
- Shertzer, Bruce and Shellcy C. Stone. (1968). *"Group Counseling" Fundamentals of Counseling*. New York : Houghton Mifflin Company.

- Shore, Milton F. and Alan H. Leiman. (1960). "Parent Perceptions of the students as Related to Academic Achievement in Junior college," *The Journal of Experimental Education*. 30 : 391 ; Summer.
- Song, John and Hattie, John. (1984). "Home Environment Self – Concept and Academic Achievement : A Causal Modeling Approach," *Journal of Educational Psychology*. 76 : 1276 – 1281 ; December.
- Theberge, Mariette ; LeBlanc, Raymond. (1998). *Study of the Learning Style of Students Enrolled in a Program of Second Language Pedagogy*. Canadian Modern Language Review, p. 191 – 218, December.
- Tiedman, S.C. (1942). "A Study of Pupil – Teacher Relationships," *Journal of Educational Research*. 35 : 657 – 644.
- Tyler, Leona E. (1964). *The Psychology of Human Differences*. 3rd ed. New York : Appleton – Century Co.
- Weinstein, Claire E., and Mayer, R.E. (1986). *The Teaching of Learning Strategies*. In M.C. Wittrock (ed.), *Handbook of Research on Teaching* (3rd ed.). New York : Macmillan.
- Weinstein, E. Claire., Palmer, R. David and Schulte, C. Ann. (1987). *Learning and Study Strategies Inventory (LASSI)*. Florida : H & H Publishing Company, Inc.
- Withall, Joh. (1979). "The Development of A Technique for the Measurement of social – Emotional Climate in Classrooms," *The Journal of Experimental Education*. 17 : 347 – 361 ; March.
- Wrenn, C. Gilbert and Robert, Larsen P. (1969). *Studying Effectively*. Stanford : Stanford University Press.
- Yalom, Irvin D. (1975). *The Theory and Practice of Group Psychotherapy*. 2nd ed. New York : Basic Books, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- แบบสอบถาม และแบบประเมินที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้
- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
- คุณภาพเครื่องมือ

สำเนา

ที่ ทม 1012/8566

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนด้านทัตะโกราษฏร์อุปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบประเมินฯ

เนื่องด้วย นางพิไลลักษณ์ อ่อนละมูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาและการพัฒนา ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม" โดยมี รองศาสตราจารย์คมเพชร ฉัตรศุภกุล และ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียน ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 120 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการศึกษาและการพัฒนา ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และใช้แบบประเมินยุทธวิธีในการเรียน ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางพิไลลักษณ์ อ่อนละมูล ได้เก็บ ข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ภาภรณ์ หะวานนท์

(รองศาสตราจารย์ภาภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

สำเนา

ที่ ทม 1012/8567

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนุราชูราษฎร์รังสฤษดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบประเมินฯ

เนื่องด้วย นางพิไลลักษณ์ อ่อนละมูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาและการพัฒนา ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม" โดยมี รองศาสตราจารย์คมเพชร ฉัตรศุภกุล และ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 280 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาและการพัฒนา ยุทธวิธีในการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และใช้แบบประเมิน ยุทธวิธีในการเรียน ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545 – กุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางพิไลลักษณ์ อ่อนละมูล ได้เก็บ ข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ภาภรณ์ หะวานนท์

(รองศาสตราจารย์ภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731
โทรสาร. 02-258-4119

แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน

คำชี้แจง : ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ กรุณาตอบทุกข้อ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอสมควร
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอประมาณ
ส่วนใหญ่ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเท่าใดนัก
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
1	ครูมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่สอน					
2	ครูมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ ทำให้การเรียนน่าสนใจ					
3	ครูสอนโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย					
4	ครูสอนโดยคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนแต่ละคน					
5	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน					
6	ครูเอาใจใส่การเรียนของนักเรียน					
7	ครูมีน้ำใจให้ความช่วยเหลือนักเรียนไม่ว่านักเรียนจะมีปัญหาในเรื่องใด					
8	ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม					
9	ครูมีความยุติธรรมในการให้คะแนน					
10	ครูใช้วิธีการเสริมแรงที่เหมาะสมทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียน					
11	ครูให้กำลังใจนักเรียนทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
12	เมื่อนักเรียนเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนไม่รู้เรื่อง เพื่อนๆ ที่เรียนรู้เรื่องจะช่วยเหลืออธิบายให้					
13	เพื่อน ๆ ต่างมีความรักและสามัคคีกัน					
14	นักเรียนช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความรู้กันในชั้นเรียน					
15	นักเรียนส่วนใหญ่ทะเลาะโกรธเคืองกัน					

แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

คำชี้แจง : ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ กรุณาตอบทุกข้อ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอประมาณ
ส่วนใหญ่ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเท่าใดนัก
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
1	พ่อแม่หรือผู้ปกครองสนใจ เอาใจใส่และซักถามเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียน					
2	เมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน นักเรียนสามารถปรึกษาพ่อแม่หรือผู้ปกครองได้					
3	นักเรียนไม่ต้องช่วยทำงานบ้าน จะใช้เวลาส่วนใหญ่ดูหนังสือหรือทำการบ้าน					
4	ถ้านักเรียนต้องการเรียนพิเศษ พ่อแม่หรือผู้ปกครองก็สนับสนุน					
5	พ่อแม่หรือผู้ปกครองสนใจถามเกี่ยวกับการทำงานของนักเรียน					
6	พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้เงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียน					
7	พ่อแม่หรือผู้ปกครองอนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน					
8	พ่อแม่หรือผู้ปกครองยินยอมให้นักเรียนเลือกเรียนในสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการ					
9	ไม่มีใครในบ้านเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ของนักเรียน					
10	เมื่อทางโรงเรียนจัดทัศนศึกษา พ่อแม่หรือผู้ปกครองอนุญาตให้นักเรียนไปได้					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่ สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ ไม่จริง	ไม่ จริง
11	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่สามารถให้ คำปรึกษาได้เมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับ การเรียน					
12	พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้กำลังใจนักเรียน ในการดูหนังสือ					

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง : ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด ขอให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ กรุณาตอบทุกข้อ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอสมควร
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอสมควร
ส่วนใหญ่ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเท่าใดนัก
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
1	<u>ด้านการวางแผนการเรียน</u> ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนให้พร้อมก่อนเข้าเรียน					
2	ข้าพเจ้ามาโรงเรียนโดยไม่นำหนังสือเรียนเล่มหนา ๆ มาเพราะทำให้หนักกระเป๋า					
3	ข้าพเจ้าไม่ค่อยคิดอะไรเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้มากนักเพียงแต่ต้องการเรียนให้จบเท่านั้น					
4	ข้าพเจ้าทุ่มเทพลังให้กับการเรียน					
5	ข้าพเจ้าพยายามใช้ทุกช่วงเวลาให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน					
6	ข้าพเจ้าจัดแบ่งเวลาในการเรียนในแต่ละวันเพราะคิดว่าจะช่วยให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ครบถ้วนและทันกำหนด					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ให้ความเวลากับการดูหนังสือน้อยไป					
8	ในช่วงเวลาดูหนังสือของข้าพเจ้า จะมีสิ่งขัดจังหวะอยู่เรื่อย เช่น มีโทรศัพท์มา แยกมาเยี่ยม และเสียงรบกวน					
9	ข้าพเจ้าเตรียมตัวสอบโดยไม่ชอบทำตารางวางแผนการเตรียมตัวสอบล่วงหน้า					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่ สุด	ส่วน ใหญ่จริง	จริงบ้างไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ ไม่จริง	ไม่ จริง
10	ถ้ามีใครเขาติววิชาอะไรกัน ข้าพเจ้าจะขอเข้าไปติวด้วย					
11	แม้ว่าข้าพเจ้าได้พยายามเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอบ ข้าพเจ้าก็ยังกลัวทำข้อสอบไม่ได้					
12	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนและปฏิบัติตามแผนที่วางไว้					
13	<u>ด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน</u> แม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่ชอบเรียนบางวิชา แต่ข้าพเจ้าก็ตั้งใจเรียน					
14	ข้าพเจ้าใช้เวลาส่วนใหญ่พูดคุย สนุกสนานกับเพื่อนมากกว่าจะสนใจเรื่องการเรียนรู้					
15	ข้าพเจ้าใช้เวลามากเกินไปกับการอ่านนวนิยาย ดูภาพยนตร์ และรายการบันเทิงอื่น ๆ จนทำให้เสียการเรียน					
16	ข้าพเจ้าตั้งความหวังทางการเรียนไว้ค่อนข้างสูง					
17	เมื่อเรียนวิชาอะไรไปแล้วข้าพเจ้าจะสรุปย่อเนื้อหาของวิชานั้น ๆ					
18	ข้าพเจ้าฟังคำบรรยายจากครู เพราะคิดว่าช่วยให้เข้าใจและจดจำได้ดีขึ้น					
19	เวลาที่ครูสอน ข้าพเจ้าพยายามจับใจความสำคัญที่ครูพูดและจดบันทึกเฉพาะข้อความที่สำคัญเท่านั้น					
20	ข้าพเจ้าจำรายละเอียดสำคัญ ๆ ที่ครูสอนไม่ค่อยได้					
21	ข้าพเจ้าเข้าเรียนโดยไม่ชอบซักถามครู เมื่อมีข้อสงสัย					
22	ข้าพเจ้าตอบคำถามครูในห้องเรียนเพราะคิดว่าคำตอบช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น					
23	ข้าพเจ้าถามคำถามครูทันทีที่ไม่เข้าใจ เพราะทำให้เข้าใจสิ่งที่สงสัยดีขึ้น					
24	ข้าพเจ้าไม่ค่อยได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่ สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ ไม่จริง	ไม่ จริง
25	ข้าพเจ้าไม่ได้อ่านหนังสือประกอบการเรียน หนังสือคู่มือเรียน หนังสือพิมพ์ และวารสาร ต่าง ๆ					
26	เมื่อเรียนอะไรไปแล้ว ข้าพเจ้าพยายาม ศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งใช้เหตุผล เพื่อพิสูจน์ว่าสิ่งที่เรียนไปนั้นถูกต้องมาก น้อยเพียงใด					
27	<u>ด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียน</u> ข้าพเจ้าทำการบ้านที่ได้รับมอบหมาย เพราะทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น					
28	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายทันเวลา					
29	ข้าพเจ้าเข้าเรียนโดยไม่ได้นำการบ้านมาส่ง ตามเวลาที่กำหนด เพราะขี้เกียจทำ					
30	ข้าพเจ้าอ่านตำราเรียนล่วงหน้าก่อนเข้า ห้องเรียน					
31	เวลาอ่านหนังสือข้าพเจ้ารู้สึกที่ตัวเองใจ ลอยไม่มีสมาธิ					
32	ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้อ่านหนังสือ ได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น					
33	ข้าพเจ้าเลือกอ่านหนังสือเรียนล่วงหน้า เฉพาะวิชาที่ชอบ					
34	ข้าพเจ้ามัก “ ผลัดวันประกันพรุ่ง ” เมื่อ พยายามจะดูหนังสือ					
35	ข้าพเจ้าไม่ชอบอ่านหนังสือล่วงหน้า เพราะ คิดว่าอ่านไปก็เสียเวลาเปล่า					
36	ข้าพเจ้าจะทบทวนสิ่งที่ได้เรียนไปในแต่ละ วัน เพื่อจะได้เข้าใจสิ่งที่เรียนไปแล้วดียิ่งขึ้น					
37	ข้าพเจ้าอ่านทบทวนเนื้อหาตามบันทึกย่อ เพราะคิดว่าช่วยให้จำเนื้อหาที่อ่านได้อย่าง รวดเร็ว					
38	ขณะที่ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเรียน ข้าพเจ้า จะพยายามทำความเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างที่ ข้าพเจ้าอ่าน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่จริง	ไม่จริง
39	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนโดยลองทำข้อสอบเก่า ๆ					
40	ในการเตรียมตัวสอบ ข้าพเจ้าจะพยายามคิดข้อคำถามที่คิดว่าจะต้องมีในข้อสอบ					

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน

ข้อที่	t
1	3.142
2	4.592
3	3.895
4	4.566
5	8.974
6	9.374
7	9.114
8	8.090
9	7.704
10	8.295
11	7.554
12	5.168
13	6.509
14	10.798
15	5.247

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8543

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

ข้อที่	t
1	7.379
2	6.788
3	4.874
4	5.976
5	7.170
6	4.435
7	5.262
8	4.621
9	8.007
10	4.757
11	5.250
12	5.194

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8010

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบประเมิณยุทธวิธีในการเรียน

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	5.314	21	5.314
2	7.590	22	2.770
3	8.153	23	5.115
4	3.887	24	6.469
5	10.536	25	3.789
6	6.736	26	3.948
7	6.400	27	4.299
8	7.764	28	7.609
9	5.614	29	6.857
10	7.454	30	3.750
11	6.074	31	3.516
12	4.649	32	3.034
13	6.400	33	3.782
14	6.172	34	6.087
15	10.750	35	5.566
16	3.694	36	5.076
17	6.773	37	6.252
18	2.378	38	9.488
19	6.280	39	2.168
20	5.178	40	6.069

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9272

ภาคผนวก ข

- โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 1	ปฐมนิเทศและเริ่มต้นการให้คำปรึกษา
ครั้งที่ 2	ความหมายของยุทธวิธีในการเรียน และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียน
ครั้งที่ 3	การวางแผนการเรียน
1. เตรียมอุปกรณ์การเรียน
2. จัดตารางเวลาประจำวัน
ครั้งที่ 4	การวางแผนการเรียน (ต่อ)
1. กำหนดเวลาอ่านหนังสือและวิชาที่จะศึกษาในแต่ละวัน
2. จัดทำตารางเวลาวางแผนการเตรียมตัวสอบ
ครั้งที่ 5	ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน
1. ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน
2. จัดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน
ครั้งที่ 6	ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน (ต่อ)
1. ซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน
ครั้งที่ 7	การปฏิบัติตามแผนการเรียน
1. ทำการบ้าน
2. อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน
ครั้งที่ 8	การปฏิบัติตามแผนการเรียน (ต่อ)
1. อ่านบททวนบทเรียน
2. ทำแบบฝึกการทดสอบด้วยตนเองและการเตรียมตัวสอบ
ครั้งที่ 9	ขั้นยุติการให้คำปรึกษา และปัจฉิมนิเทศ

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศและเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกัน และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจและเป็นกันเองพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม รับทราบหน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนระยะเวลาและสถานที่ในการรับคำปรึกษา

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

อุปกรณ์ นกหวีด 1 อัน ฉลากชื่อสิ่งของต่าง ๆ ที่คู่กัน และเทปเพลง “เรามีเรา”

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองให้นักเรียนรู้จัก และให้นักเรียนแนะนำตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม “เพราะเราคู่กัน” มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนนั่งเก้าอี้ซึ่งจัดเป็นรูปวงกลม
 - 1.2 ผู้วิจัยแจกฉลากให้นักเรียนแต่ละคน
 - 1.3 ผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่มให้นักเรียนเปิดฉลากของตนเอง แล้วรีบไปหาคู่ของตนเอง เช่น ดอกไม้ คู่กับ แจกัน ผู้หญิง คู่กับ ผู้ชาย เป็นต้น ระหว่างนี้ผู้วิจัยเปิดเพลง “เรามีเรา” ไปด้วย
 - 1.4 เมื่อนักเรียนได้คู่ของตนเองแล้วให้แต่ละคู่ซักถามในหัวข้อต่อไปนี้
 - 1.4.1 ชื่อ นามสกุล ชื่อเล่น อายุ
 - 1.4.2 อาหารที่ชอบ สีที่ชอบ วิชาที่ชอบ อาชีพที่ชอบ เป็นต้น
 - 1.5 ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาแนะนำตัว โดยผลัดกันแนะนำคู่ของตน
 - 1.6 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากกิจกรรมนี้
2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักคุ้นเคยกันได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกันและเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนในกลุ่ม
3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน รวมทั้งบทบาท หน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติ คือ การเข้ารับคำปรึกษา 9 ครั้ง ในระหว่างการดำเนินการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้ฟังที่ดี ส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้พูด ได้แสดงออก ให้ความสนใจ เมื่อกลุ่มอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนอื่นให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่ม ให้ข้อคิดเห็นกับสมาชิก ช่วยให้สมาชิกได้เข้าใจตัวเองดีขึ้น ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้สมาชิกทราบถึงส่วนดีและส่วนบกพร่องของตนเอง และควรรักษาความลับของสมาชิกในกลุ่ม

4. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ในการเข้ารับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง ความหมาย และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของยุทธวิธีในการเรียนได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนได้

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยถามนักเรียนทุกคนในกลุ่มว่า ยุทธวิธีในการเรียน หมายถึงอะไร ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม และนักเรียนเคยทำอะไรบ้างที่แสดงถึงการมียุทธวิธีในการเรียน และยุทธวิธีในการเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร นักเรียนควรมียุทธวิธีในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนบอกความหมายและความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียน ตามที่นักเรียนเข้าใจ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าถึงยุทธวิธีในการเรียนของตนเองว่าได้ปฏิบัติอย่างไร และผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตนด้านการเรียนที่ผ่านมา

2.3 ผู้วิจัยให้แรงเสริมโดย กล่าวคำชมเชยเมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็น และให้การชี้แนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การวางแผนการเรียน ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การปฏิบัติตามแผนการเรียน

2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันสรุปและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับใช้เป็นยุทธวิธีในการเรียนให้เหมาะสมกับตนเองที่จะปฏิบัติ แล้วผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนเป็นข้อตกลงในการปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียน ความหมายของยุทธวิธีในการเรียน และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะ

ช่วยให้นักเรียน ประสบความสำเร็จทางการเรียน ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ในการให้คำปรึกษา ครั้งต่อไป

เทคนิคที่ใช้

การใช้คำถามปลายเปิด - ปลายปิด การชี้แนะ และการเสริมแรง

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายของนักเรียน
2. สังเกตจากการให้ความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษา

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ครั้งที่ 3 - 4

ชื่อเรื่อง การวางแผนการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการวางแผนการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงยุทธวิธีในการเรียนด้านการวางแผนการเรียนที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนของ

นักเรียน

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยถามนักเรียนทุกคนในกลุ่มว่า การวางแผนหมายถึงอะไร ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติมและนักเรียนเคยทำอะไรบ้างที่แสดงถึงการวางแผนการเรียน และการวางแผนการเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร นักเรียนควรมีการวางแผนการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิด และปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนทุกคนบอกความหมาย ความสำคัญ และการวางแผนการเรียนที่ถูกต้องตามที่นักเรียนเข้าใจ

2.2 ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า “ใครมีการวางแผนในด้านการเรียนบ้าง” โดยให้นักเรียนแต่ละคนวางแผนการเรียนของตนเอง โดยกำหนดแผนของตนเองว่า “ตั้งแต่ตอนนี้จนถึงก่อนสอบไล่ จะวางแผนการเรียนอย่างไร” และเมื่อจบ ม.3 แล้วจะวางแผนการเรียนของตนเองอย่างไร ให้นักเรียนทำแผน, กำหนดแผนของตนเอง ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าถึงแผนของตนเองและสมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม

2.3 ผู้วิจัยกล่าวคำชมเชยนักเรียนที่แสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ นักเรียนนำไปเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนของตนเอง ในด้านการวางแผนการเรียน ได้แก่ การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การจัดตารางเวลาประจำวัน การกำหนดเวลาอ่านหนังสือ และวิชาที่จะศึกษาใน แต่ละวัน การจัดทำตารางเวลาวางแผนการเตรียมตัวสอบ

2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม ช่วยกันสรุปและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนว ทางสำหรับใช้เป็นยุทธวิธีในการเรียน ด้านการวางแผนการเรียนให้เหมาะสมกับตนเองที่จะปฏิบัติ

2.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับการวางแผน การเรียน ว่าพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่จะ ปฏิบัติได้ เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญและแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการ วางแผนการเรียนที่ทำแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนข้อตกลงในการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางที่ ได้วางแผนการเรียนของนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาตลอดจนแนวทางที่จะพัฒนาให้ เป็นผู้ที่มีการวางแผนการเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้ คำปรึกษาครั้งต่อไป

เทคนิคที่ใช้ การใช้คำถามปลายเปิด - ปลายปิด การชี้แนะ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรง

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายของนักเรียน
2. สังเกตจากการให้ความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษา

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 5 - 6

ชื่อเรื่อง ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเห็นความสำคัญของการมียุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจและ เอาใจใส่ในการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเรียนรู้ถึงยุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มช่วยซึ่งกันและกันในการคิดหาแนวทางในการปรับปรุงยุทธวิธีใน การเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน เพื่อกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติที่จะปฏิบัติตามแผนที่ตนเอง กำหนดขึ้น

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

อุปกรณ์ เอกสารวิชาการ

1. ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน
2. จดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน
3. ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย
4. ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ ปลอดภัย และเป็นกันเองกับผู้วิจัย โดยถามเรื่องทั่ว ๆ ไปและผู้วิจัยติดตามผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3 – 4 โดยถามนักเรียนว่า “นักเรียนนำแผนการที่กำหนดไว้ไปลองปฏิบัติได้ผลเป็นอย่างไรบ้าง” ผู้วิจัยให้แรงเสริมโดยกล่าวคำชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติได้ตามข้อตกลงที่ทำไว้ จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม สำนวญความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อการเรียน ว่ามีอะไรบ้าง ผู้วิจัยกล่าวคำชมเชยที่นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้การชี้แนะเพิ่มเติมด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน เช่น ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูกำลังสอน จดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน ชักถามเมื่อมีข้อสงสัยและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลกระทบต่อการเรียน โดยถามนักเรียนว่า “นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนอย่างไรบ้าง” เป็นต้น

2.2 ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า “นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนหรือไม่อย่างไร ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น” จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มสำนวนญยุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของแต่ละคนในกลุ่มที่ต้องการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แกไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด และผู้วิจัยให้การชี้แนะว่า “พฤติกรรมที่นักเรียนต้องการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแกไขนั้น สามารถแกไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่จะปฏิบัติได้”

2.3 ผู้วิจัยใช้คำถาม ถามนักเรียนว่า “นักเรียนสำนวนญพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการปรับปรุง แกไขว่ามีสิ่งใด หรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดก่อนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความตั้งใจและความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน และผลเสียที่เกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นอย่างไร” และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยให้คำชมเชยนักเรียนที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

2.4 ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นของนักเรียน และให้การชี้แนะให้นักเรียนเข้าใจถึงผลเสียของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำข้อตกลงในการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการแกไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน ได้แก่ ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน จดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาตลอดจนแนวทางที่จะพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

เทคนิคที่ใช้ การใช้คำถามปลายเปิด - ปลายปิด การชี้แนะ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรง

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายของนักเรียน
2. สังเกตจากการให้ความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษา

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 7 - 8

ชื่อเรื่อง การปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเรียนรู้ถึงยุทธวิธีในการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มช่วยซึ่งกันและกันในการคิดหาแนวทางในการปรับปรุงยุทธวิธีในการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติที่จะปฏิบัติตามแผนที่ตนเองกำหนดขึ้น

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

อุปกรณ์ เอกสารวิชาการ

1. ทำการบ้าน
2. อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน
3. อ่านบททบทวนบทเรียน
4. ทำแบบฝึกการทดสอบด้วยตนเองและการเตรียมตัวสอบ

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจ ปลอดภัย และเป็นกันเองกับผู้วิจัย โดยถามเรื่องทั่วไปและผู้วิจัยติดตามผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา โดยถามว่า “การเข้ากลุ่มให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมาเราได้พูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง” จากนั้น ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ที่ต้องการแก้ไขว่ามีอะไรบ้าง เช่น การ

ทำการบ้าน อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน อ่านบททบทวนบทเรียน ทำแบบฝึกการทดสอบด้วยตนเอง และการเตรียมตัวสอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนของนักเรียนในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนโดยถามว่า “นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้าน การปฏิบัติตามแผนการเรียนอย่างไรบ้าง” เมื่อนักเรียนในกลุ่มสำรวจยุทธวิธีในการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนแล้ว ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้สะท้อนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของเพื่อน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น เสนอความคิดเห็น และให้กำลังใจเพื่อนสมาชิก

ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมของแต่ละคนที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียน

2.2 ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า “การปฏิบัติตามแผนการเรียน มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร และควรมีด้านใดบ้าง” ให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางสังคม ด้วยการกล่าวคำชมเชย และเพิ่มเติมข้อมูลด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียน ได้แก่ การทำการบ้าน การอ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน การอ่านบททบทวนบทเรียน การทำแบบฝึกการทดสอบด้วยตนเองและการเตรียมตัวสอบ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยสำรวจพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนของตนเอง ที่ผ่านมามีพฤติกรรมด้านการวางแผนการเรียนอย่างไร และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยกล่าวคำชมเชยเมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็น จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเขียนลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนของแต่ละคนที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดก่อนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียน และผลเสียที่เกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นอย่างไร

2.4 ผู้วิจัยใช้คำถาม ถามนักเรียนว่า “นักเรียนลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนของตนเองเสร็จแล้ว ลองเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่ามีอะไรบ้าง” จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการทวนคำ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ให้นักเรียนมองเห็นผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามแผนการเรียน

2.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียน เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงผลที่ได้จากการปฏิบัติตามแผนการเรียนแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำข้อตกลงในการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านปฏิบัติตามแผนการเรียน ได้แก่ การทำการบ้าน อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน อ่านบททบทวนบทเรียน ทำแบบฝึกการทดสอบด้วยตนเองและการเตรียมตัวสอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาตลอดจนแนวทางที่จะพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตามแผนการเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

เทคนิคที่ใช้ การชี้แนะ การทวนคำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรง

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายของนักเรียน
2. สังเกตจากการให้ความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษา

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง ยุติการให้คำปรึกษา และปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา

เวลาที่ใช้ ประมาณ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยทบทวนและติดตามผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา โดยใช้เทคนิคการฟัง การตั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด และการให้กำลังใจ
2. ผู้วิจัยสนทนาเกี่ยวกับขั้นตอนในการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการเรียน ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน และการปฏิบัติตามแผนการเรียน
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนประเมินการเปลี่ยนแปลงของตนเองก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยพูดว่า “ครูให้นักเรียนแต่ละคนพูดถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มให้คำปรึกษาครั้งนี้ รวมทั้งการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน”
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อยุทธวิธีในการเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนในความร่วมมือ และกล่าวปิดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากการที่นักเรียนให้ความสนใจ ชักถาม ร่วมกันอภิปราย เกิดการเรียนรู้แล้วนำไปปฏิบัติจนมีการเปลี่ยนแปลงยุทธวิธีในการเรียนด้านการวางแผนการเรียน ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน และการปฏิบัติตามแผนการเรียนที่เหมาะสม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศและ เริ่มต้นการให้ คำปรึกษา	1. เพื่อสร้างสัมพันธ์ ภาพระหว่างผู้วิจัยกับนัก เรียน และระหว่างนัก เรียนด้วยกันและสร้าง บรรยากาศในการให้คำ ปรึกษาเพื่อให้นักเรียนรู้ สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจและ เป็นกันเอง พร้อมทั้งจะให้ ความร่วมมือในการ พัฒนายุทธวิธีในการ เรียนของนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียน ทราบวัตถุประสงค์ของ การให้คำปรึกษา บท บาท หน้าที่ของนักเรียน ระยะเวลาและสถานที่ใน การรับคำปรึกษา	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองให้นักเรียนรู้จัก และให้นักเรียนแนะนำตนเอง หลังจากนั้นผู้ วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม “เพราะเรารู้ กัน” 2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้ คำปรึกษา บทบาท หน้าที่ของนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการรับคำ ปรึกษา 3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อ สงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ชี้แจง 4. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป
2	ความหมายและ ความสำคัญ ของยุทธวิธีใน การเรียนของ นักเรียน	1. เพื่อให้นักเรียน บอกความหมายของ ยุทธวิธีในการเรียนได้ 2. เพื่อให้นักเรียน บอกความสำคัญของ ยุทธวิธีในการเรียนได้	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยถามนักเรียนทุกคนในกลุ่มว่า ยุทธวิธีในการเรียนหมายถึงอะไร ผู้วิจัย อธิบายความหมายเพิ่มเติมและนักเรียนเคย ทำอะไรบ้างที่แสดงถึงการมียุทธวิธีในการ เรียน และยุทธวิธีในการเรียนมีประโยชน์ต่อ นักเรียนอย่างไรนักเรียนควรมียุทธวิธีในการ เรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด <u>ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> 2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำ ปรึกษาทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถาม ปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อน ความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนทุกคนบอกความหมายและ ความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียนตามที่ นักเรียนเข้าใจ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา กลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การชี้แนะ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้นักเรียนบอกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการมียุทธวิธีในการเรียน และในระหว่างดำเนินการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้ฟังที่ดี ส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้พูด ได้แสดงออก ให้ความสนใจเมื่อกลุ่มอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนอื่น สนใจเกี่ยวกับความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่ม ให้ข้อคิดเห็น ช่วยเหลือสมาชิกเข้าใจตัวเองดีขึ้น ให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้สมาชิกทราบถึงส่วนดี และส่วนบกพร่องของตนเองและควรรักษาความลับของสมาชิกในกลุ่ม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียน หมายถึง แนวทางที่นักเรียนปฏิบัติตนด้านการเรียนได้สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึก เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการเรียน และความสำคัญของยุทธวิธีในการเรียน เป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป
3 - 4	การวางแผนการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการวางแผนการเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงยุทธวิธีในการเรียนด้านการวางแผนการเรียนที่ถูกต้อง 3. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงเกี่ยวกับ	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยถามนักเรียนทุกคนในกลุ่มว่า การวางแผนหมายถึงอะไร ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม และนักเรียนเคยทำอะไรบ้างที่แสดงถึงการวางแผนการเรียน และการวางแผนการเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร นักเรียนควรมีการวางแผนการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด <u>ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> 2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		การวางแผนการเรียน ของนักเรียน	ทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิด และปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนทุกคนบอกความหมาย ความสำคัญและการวางแผนการเรียนที่ถูกต้องตามที่นักเรียนเข้าใจ 2.2 ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า “ใครมีการวางแผนในด้านใดบ้าง” โดยให้นักเรียนแต่ละคนวางแผนการเรียนของตนเองโดยกำหนดแผนของตนเองว่า “ตั้งแต่ตอนนี้จนถึงก่อนสอบไล่ จะวางแผนการเรียนอย่างไร” และเมื่อจบ ม.3 แล้ว จะวางแผนการเรียนของตนเองอย่างไร ให้นักเรียนทำแผน, กำหนดแผนของตนเอง ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าถึงแผนของตนเองและสมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม 2.3 ผู้วิจัยกล่าวคำชมเชยนักเรียนที่แสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับยุทธวิธีในการเรียนของตนเอง ในด้านการวางแผนการเรียน ได้แก่ การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การจัดการตารางเวลาประจำวัน การกำหนดเวลาอ่านหนังสือ และวิชาที่จะศึกษาในแต่ละวัน การจัดทำตารางเวลาวางแผนการเตรียมตัวสอบ 2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันสรุปและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางสำหรับใช้เป็นยุทธวิธีในการเรียน ด้านการวางแผนการเรียนให้เหมาะสมกับตนเองที่จะปฏิบัติ 2.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน ว่าพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่จะปฏิบัติได้ เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญและแนวทางใน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			การพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนที่ทำแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนข้อตกลงในการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางที่ได้วางแผนการเรียนของนักเรียน <u>ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาลงจดจนแนวทางที่จะพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีการวางแผนการเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
5 - 6	ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเห็นความสำคัญของการมียุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเรียนรู้ถึงยุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มช่วยซึ่งกันและกันในการคิดหาแนวทางในการปรับปรุงยุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน เพื่อกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติที่จะปฏิบัติตามแผนที่ตนเองกำหนดขึ้น	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาให้เกิดความอบอุ่น ใจกว้าง ปลอดภัย และเป็นกันเองกับผู้วิจัยและผู้วิจัยติดตามผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3-4 จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม สำนวญความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อเรียนว่ามีอะไรบ้าง เช่น ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูกำลังสอน จัดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย และค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน <u>ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> 2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อเรียน 2.2 ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า “นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ใส่ในการเรียนหรือไม่อย่างไร ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น" จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มสำรวจจรรยาวิธีในการเรียนด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของแต่ละคนในกลุ่มที่ต้องการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แกไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด และผู้วิจัยให้การชี้แนะว่า "พฤติกรรมที่นักเรียนต้องการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แกไขนั้น สามารถแกไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่จะปฏิบัติได้" 2.3 ผู้วิจัยใช้คำถาม ถามนักเรียนว่า "นักเรียนสำรวจพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแกไขว่ามีสิ่งใด หรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดก่อนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความตั้งใจและความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน และผลเสียที่เกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นอย่างไร" และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยให้คำชมเชยนักเรียนที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็น 2.4 ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นของนักเรียน และให้การชี้แนะให้นักเรียนเข้าใจถึงผลเสียของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน แล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำข้อตกลงในการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการแกไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน ได้แก ไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน จดบันทึกเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากชั้นเรียน <u>ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษา ตลอดจนแนวทางที่จะพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความตั้งใจและเอาใจใส่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ในการเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
7 - 8	การปฏิบัติตามแผนการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม เรียนรู้ถึงยุทธวิธีในการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนที่ถูกต้อง 2. เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มช่วยซึ่งกันและกันในการคิดหาแนวทางในการปรับปรุงยุทธวิธีในการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนเพื่อกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติที่ตนเองกำหนดขึ้น	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจปลอดภัยและเป็นกันเองกับผู้วิจัย โดยถามเรื่องทั่วไปและผู้วิจัยติดตามผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านๆ มา จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนที่ต้องการแก้ไขว่ามีอะไรบ้าง เช่น การทำการบ้าน อ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน อ่านบททบทวนบทเรียน ทำแบบฝึกการทดสอบด้วยตนเองและการเตรียมตัวสอบ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนของนักเรียนในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อการเรียน เมื่อนักเรียนสำรวจยุทธวิธีในการเรียนด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนแล้ว ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้สะท้อนความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมของเพื่อน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น เสนอความคิดเห็น และให้กำลังใจเพื่อนสมาชิก ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่างๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียน 2.2 ผู้วิจัย ถามนักเรียนว่า “การปฏิบัติตามแผนการเรียน มีประโยชน์ต่อนักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			อย่างไรและควรมีด่านใดบ้าง" ให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางสังคม ด้วยการกล่าวคำชมเชย และเพิ่มเติมข้อมูลด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยสำรวจพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ของตนเอง ที่ผ่านมามีพฤติกรรมด้านการวางแผนการเรียนรู้อย่างไร และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยกล่าวคำชมเชยเมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็น จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเขียนลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ของแต่ละคนที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดก่อนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ และผลเสียที่เกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นอย่างไร 2.4 ผู้วิจัยใช้คำถามถามนักเรียนว่า "นักเรียนลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ของตนเองเสร็จแล้ว ลองเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่ามีอะไรบ้าง" จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการทวนคำ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้นักเรียนมองเห็นผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ 2.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงผลที่ได้จากการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำข้อตกลงในการปฏิบัติเพื่อดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ <u>ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาลงจดจนแนวทางที่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			จะพัฒนาให้เป็นผู้รู้ที่มีการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
9	ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน 2. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา	1. ผู้วิจัยทบทวนและติดตามผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา โดยใช้เทคนิค การฟัง การตั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด และการให้กำลังใจ 2. ผู้วิจัยสนทนากับขั้นตอนในการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการเรียนรู้ ความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน และการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนประเมินการเปลี่ยนแปลงของตนเองก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยพูดว่า “ครูให้นักเรียนแต่ละคนพูดถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มให้คำปรึกษาครั้งนี้ รวมทั้งการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน” 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อยุทธวิธีในการเรียนและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนในความร่วมมือ และกล่าวปิดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

หมายเหตุ การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ในแต่ละครั้งใช้เวลา ประมาณ 50 นาที

ภาคผนวก ค

- คะแนนยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- การเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนรายด้านของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
- การเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ตาราง 12 แสดงคะแนนยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน	นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน	นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน
1	91	34	90	67	64
2	64	35	65	68	74
3	58	36	86	69	91
4	101	37	91	70	73
5	97	38	86	71	76
6	69	39	77	72	90
7	69	40	49	73	77
8	101	41	88	74	53
9	85	42	75	75	84
10	96	43	67	76	95
11	61	44	64	77	62
12	93	45	53	78	55
13	95	46	107	79	61
14	40	47	96	80	93
15	68	48	59	81	49
16	102	49	92	82	84
17	52	50	42	83	84
18	94	51	40	84	94
19	80	52	59	85	58
20	82	53	70	86	61
21	74	54	67	87	87
22	91	55	100	88	55
23	69	56	75	89	88
24	95	57	5	90	90
25	95	58	77	91	70
26	73	59	57	92	99
27	81	60	85	93	88
28	90	61	68	94	97
29	98	62	61	95	90
30	80	63	84	96	84
31	89	64	57	97	83
32	84	65	52	98	91
33	73	66	61	99	94

ตาราง 12 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน	นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน	นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน
100	79	133	64	166	83
101	84	134	57	167	77
102	50	135	81	168	83
103	75	136	74	169	58
104	71	137	76	170	77
105	89	138	64	171	62
106	87	139	72	172	73
107	92	140	43	173	76
108	80	141	75	174	79
109	109	142	99	175	59
110	108	143	105	176	63
111	68	144	79	177	81
112	70	145	59	178	85
113	105	146	53	179	66
114	84	147	69	180	51
115	109	148	105	181	74
116	96	149	68	182	53
117	80	150	73	183	64
118	79	151	61	184	83
119	79	152	72	185	83
120	47	153	87	186	83
121	57	154	92	187	50
122	64	155	95	188	79
123	72	156	74	189	57
124	101	157	78	190	62
125	105	158	80	191	41
126	31	159	81	192	41
127	87	160	38	193	50
128	105	161	61	194	83
129	73	162	84	195	91
130	45	163	66	196	82
131	87	164	81	197	94
132	79	165	81	198	84

ตาราง 12 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน	นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน	นักเรียน คนที่	คะแนนยุทธวิธี ในการเรียน
199	88	232	83	265	56
200	81	233	76	266	71
201	80	234	84	267	39
202	50	235	55	268	55
203	52	236	82	269	71
204	41	237	50	270	61
205	83	238	81	271	80
206	50	239	55	272	84
207	73	240	52	273	71
208	53	241	56	274	87
209	77	242	94	275	62
210	81	243	57	276	80
211	88	244	72	277	58
212	62	245	84	278	72
213	84	246	72	279	66
214	37	247	37	280	91
215	81	248	59		
216	81	249	56		
217	66	250	62		
218	72	251	64		
219	64	252	62		
220	75	253	54		
221	69	254	65		
222	58	255	84		
223	63	256	83		
224	62	257	65		
225	78	258	59		
226	52	259	73		
227	71	260	65		
228	85	261	81		
229	72	262	61		
230	83	263	86		
231	55	264	63		

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนรายด้านการวางแผนการเรียนของนักเรียนก่อน
และหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

นักเรียนคนที่	ด้านการวางแผนการเรียน		ความแตกต่าง D	D ²
	ก่อน	หลัง		
1	1.67	3.08	1.41	1.9881
2	2.5	2.83	0.33	0.1089
3	1.33	1.92	0.59	0.3481
4	2.33	3.08	0.75	0.5625
5	2.33	3.17	0.84	0.7056
6	2.25	1.25	-1	1
7	1.75	2.25	0.5	0.25
8	2.17	2.67	0.5	0.25
9	1.83	2.5	0.67	0.4489
10	1.92	1.83	-0.09	0.0081
รวม	20.08	24.58	4.5	5.6702

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมในการเรียนรายด้านการตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนของ
นักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

นักเรียนคนที่	ด้านการตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน		ความแตกต่าง D	D ²
	ก่อน	หลัง		
1	1.86	3	1.14	1.2996
2	1.79	2.93	1.14	1.2996
3	1.36	2.07	0.71	0.5041
4	1.71	2.71	1	1
5	2.29	2.5	0.21	0.0441
6	1.64	2.14	0.5	0.25
7	1.07	1.93	0.86	0.7396
8	1.79	3.07	1.28	1.6384
9	1.64	2.29	0.65	0.4225
10	2	1.36	-0.64	0.4096
รวม	17.15	24	6.85	7.6075

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนรายด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ของ
นักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

นักเรียนคนที่	ด้านการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้		ความแตกต่าง D	D ²
	ก่อน	หลัง		
1	2	3.43	1.43	2.0449
2	2.21	3.14	0.93	0.8649
3	1.29	1.93	0.64	0.4096
4	2.29	3.36	1.07	1.1449
5	2.43	3.29	0.86	0.7396
6	2.07	1	-1.07	1.1449
7	1.5	2.36	0.86	0.7396
8	1.79	2.14	0.35	0.1225
9	2.57	2.93	0.36	0.1296
10	2.07	1.79	-0.28	0.0784
รวม	20.22	25.37	5.15	7.4189

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม
ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

นักเรียนคนที่	คะแนนยุทธวิธีในการเรียน		ความแตกต่าง D	D^2
	ก่อน	หลัง		
1	1.85	3.18	1.33	1.7689
2	2.15	2.98	0.83	0.6889
3	1.33	1.98	0.65	0.4225
4	2.1	3.05	0.95	0.9025
5	2.35	2.98	0.63	0.3969
6	1.98	1.48	-0.5	0.25
7	1.43	2.17	0.74	0.5476
8	1.9	2.63	0.73	0.5329
9	2.03	2.58	0.55	0.3025
10	2	1.65	-0.35	0.1225
รวม	19.12	24.68	5.56	5.9352

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางพิไลลักษณ์ อ่อนละมูล
วัน เดือน ปีเกิด	1 กุมภาพันธ์ 2510
สถานที่เกิด	อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	39/69 หมู่ 3 ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี 70150
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษฎ์ อ.จอมบึง จ.ราชบุรี 70150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	กศ.บ. (การแนะแนว) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ